

Abonnementstarief Wmo: consequenties voor de uitvoering bij gemeenten

Bijlage D: Enquête

Bijlage D: Enquête gemeenten (uitgebreid)

In deze bijlage zijn de resultaten van de gehouden internetenquête opgenomen. Deze bijlage bestaat uit drie delen:

- Achtergrondinformatie bij de enquête
- Resultaten van de enquête op hoofdlijnen: met name gericht op de antwoorden op de gesloten vraag
- Beantwoording open vragen en toelichting in vrije tekstvelden: hier zijn alle antwoorden die respondenten hebben gegeven, zonder filtering of analyse, onder elkaar gezet

Achtergrond

In de periode van 11 oktober tot en met 23 oktober 2018 heeft een enquête online gestaan voor gemeenten als onderdeel van de uitvoeringstoets van de beoogde invoering van het abonnementstarief Wmo per 1 januari 2020. In totaal hebben 126 respondenten de vragenlijst ingevuld namens 140 gemeenten¹ (verschillende respondenten hebben de vragenlijst ingevuld namens meerdere gemeenten, bv. wanneer er sprake is van een samenwerkingsverband voor de uitvoering). De enquête is vooral ingevuld door beleidsmedewerkers en -adviseurs bij de gemeenten (90% van de respondenten).

In de volgende tabel is een overzicht opgenomen van de respons naar gemeentegrootte. Uit de cijfers blijkt dat er een kleine oververtegenwoordiging is van de grootste gemeenten. Wij hebben er voor gekozen om niet te corrigeren voor de gemeentegrootte (wegen van de resultaten), omdat grote gemeenten meer WMO-cliënten hebben dan kleine gemeenten.

Tabel A.1: Achtergrondkenmerken gemeenten

Kenmerken	Antwoord	Enquête (n = 140)	Nederland (n = 380)
Gemeentegrootte (aantal inwoners)	>100.000	16%	8%
	50.000-100.000	14%	13%
	< 50.000	70%	79%

¹ Bij alle grafieken en figuren in deze bijlage is n gelijk aan 140 tenzij anders vermeldt.

VNG Realisatie

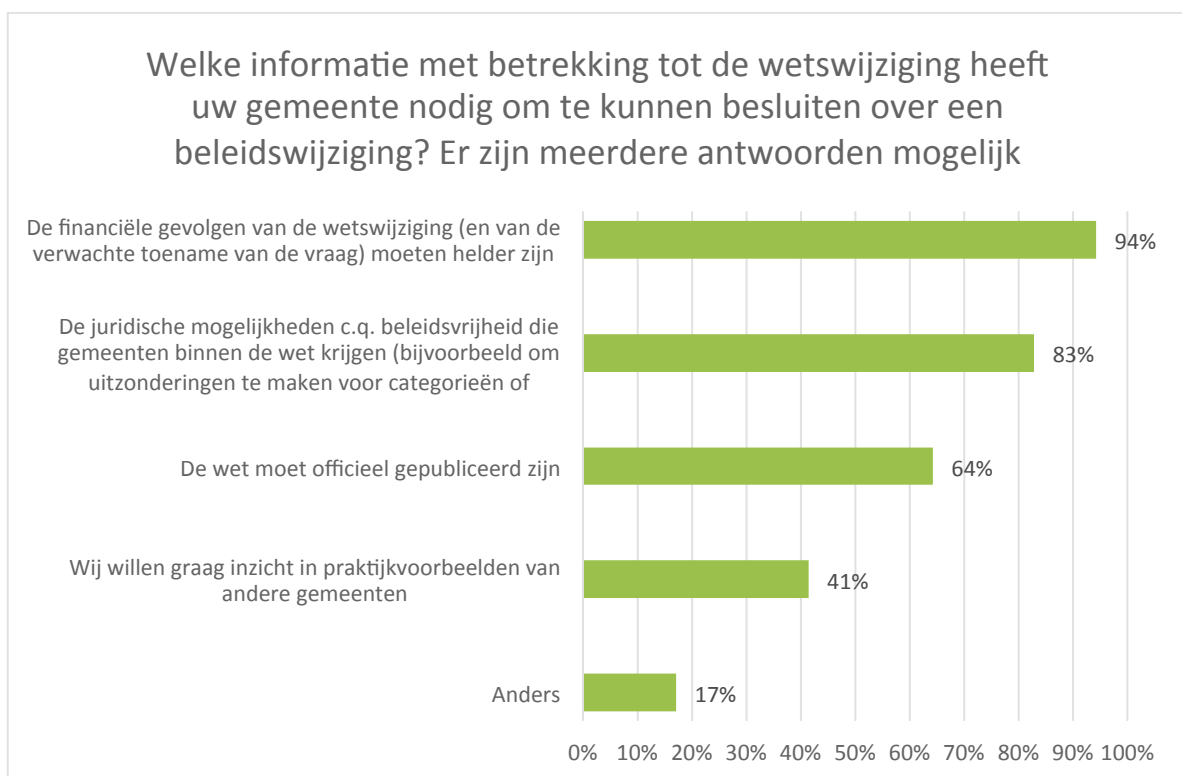
Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435, 2500 GK Den Haag
070 373 8008 | realisatie@vng.nl

vngrealisatie.nl

Resultaten enquête

In deze sectie zijn de resultaten van de enquête beschreven. In de volgende sectie worden alle antwoorden op open vragen en toelichtingen in de vrije tekstvelden weergegeven.

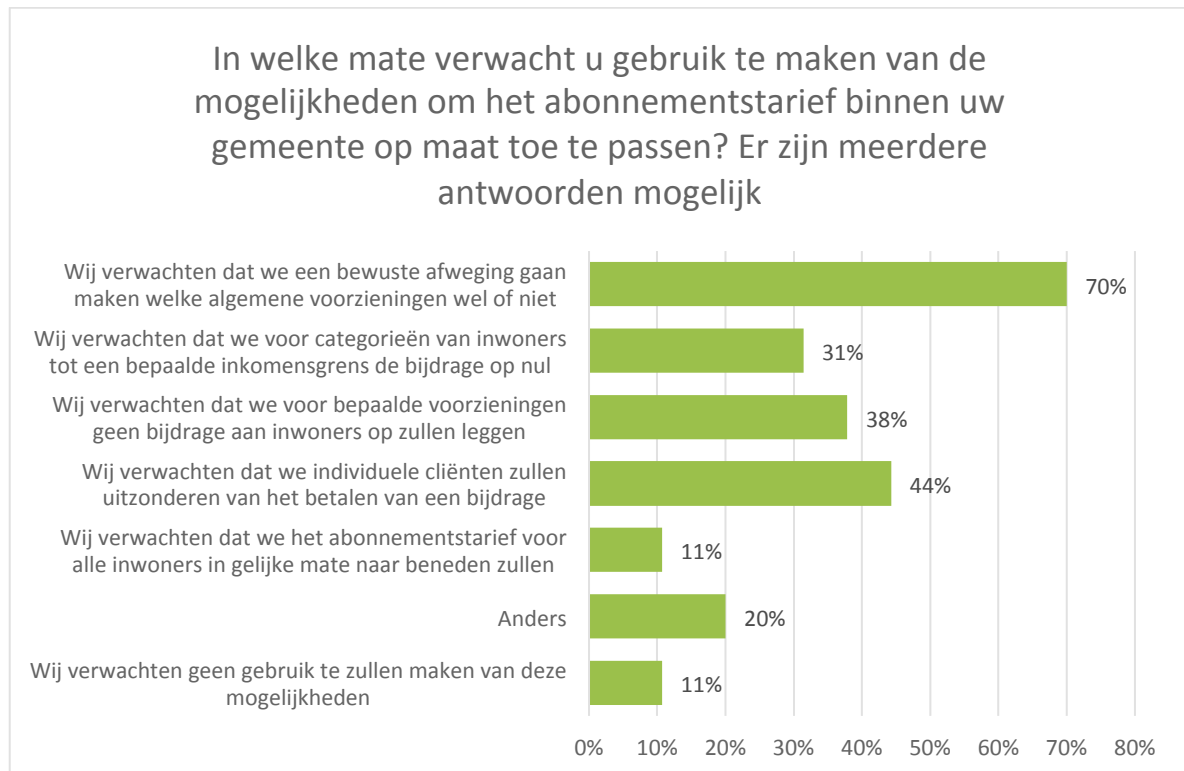
Vraag 1: 'Welke informatie met betrekking tot de wetswijziging heeft uw gemeenten nodig om te kunnen besluiten over een beleidswijziging?'

Nagenoeg alle respondenten (94%) geven aan dat zij informatie nodig hebben over de financiële gevolgen van de wetswijziging (en de verwachte toename van de vraag). Van de respondenten geeft 83% aan dat zij ook informatie nodig hebben over de juridische mogelijkheden c.q. beleidsvrijheid om uitzonderingen te maken voor categorieën of individuele cliënten. Ongeveer tweederde van de respondenten (64%) geeft aan dat de wet officieel gepubliceerd moet zijn en 41% heeft behoefte aan inzicht in praktijkvoorbeelden bij andere gemeenten. Onder de antwoordcategorie 'anders' zijn diverse inhoudelijke vragen van gemeenten opgenomen over de invoering van het abonnementstarief in de WMO.

Per antwoordcategorie konden respondenten een toelichting geven. Deze toelichtingen zijn in de volgende sectie weergegeven.

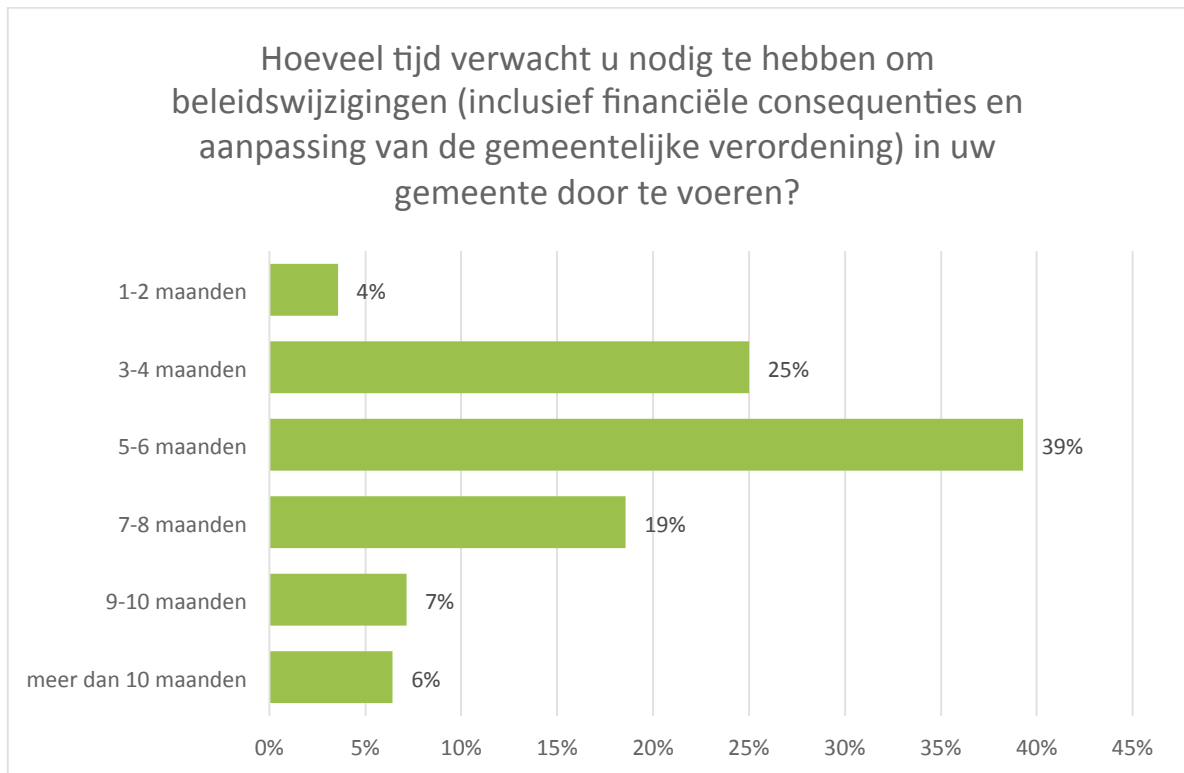
Vraag 2: 'In welke mate verwacht u gebruik te maken van de mogelijkheden om het abonnementsstarief binnen uw gemeente op maat toe te passen?'

Van de respondenten verwacht 11% geen gebruik te gaan maken van de mogelijkheden om het abonnementsstarief op maat toe te gaan passen. 70% van de respondenten verwachten een bewuste afweging te gaan maken welke algemene voorzieningen wel of niet onder het abonnementsstarief gaan vallen. Andere genoemde mogelijkheden voor een abonnementsstarief op maat zijn: uitzonderen van individuele cliënten (44%), geen bijdrage vragen voor bepaalde voorzieningen (38%), geen bijdrage voor inwoners tot een bepaalde inkomensgrens (31%) en een lager abonnementsstarief voor alle inwoners (11%). Als toelichting op de categorie 'anders' werd regelmatig genoemd dat dit nog niet duidelijk was.

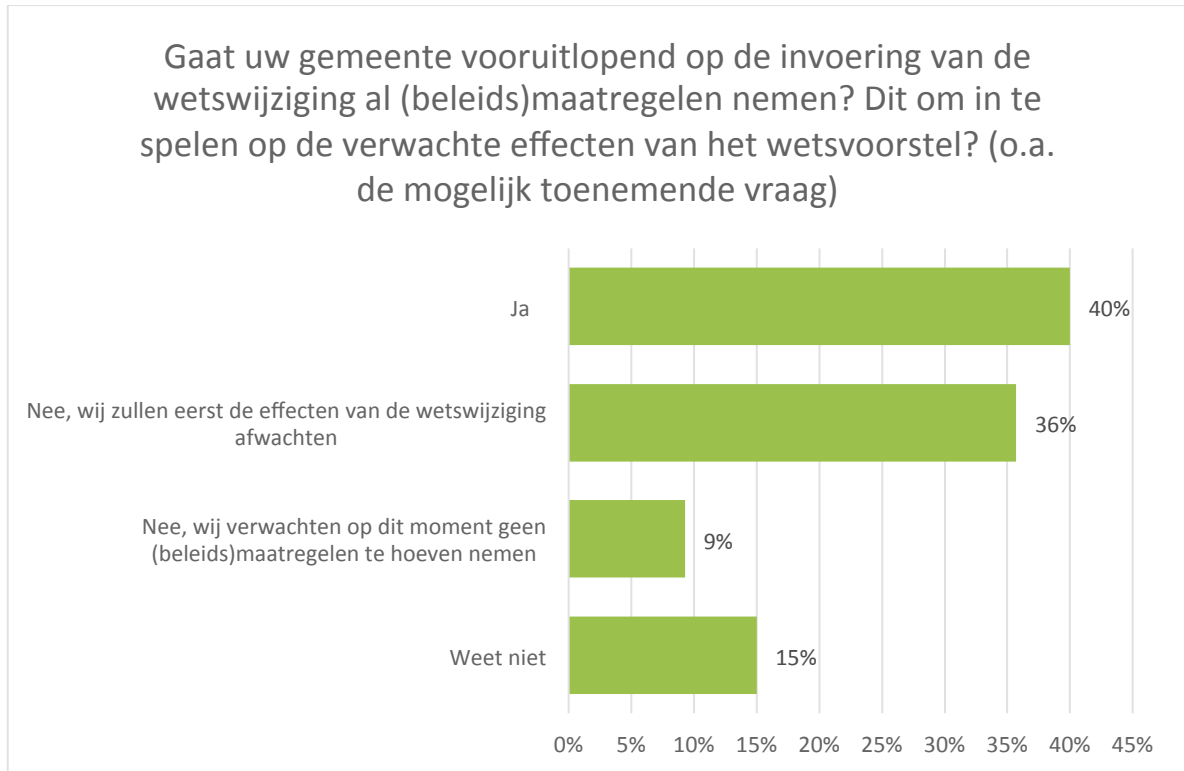
Bij de antwoordcategorie 'Anders' konden respondenten een toelichting geven. Deze toelichtingen zijn in de volgende sectie weergegeven.

Vraag 3: 'Hoeveel tijd verwacht u nodig te hebben om beleidswijzigingen (inclusief financiële consequenties en aanpassing van de gemeentelijke verordening) in uw gemeente door te voeren?'

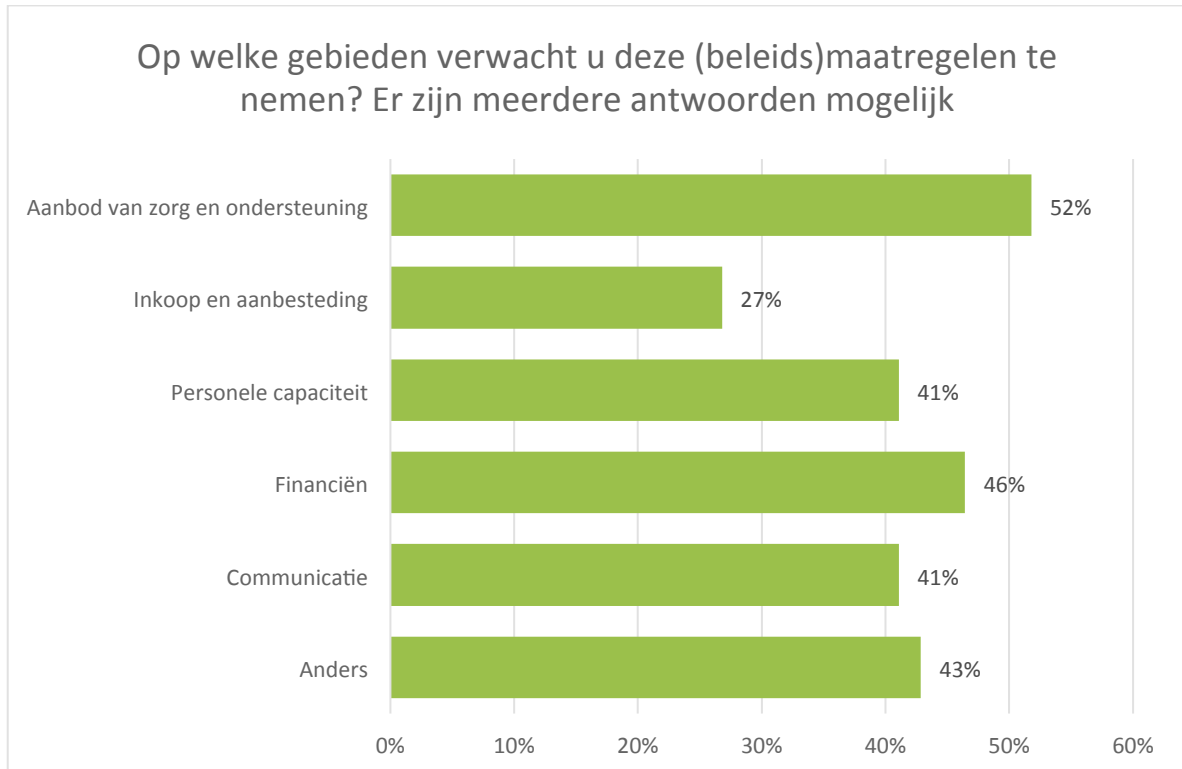
Er is ook aan de gemeenten gevraagd hoeveel tijd zij nodig hebben om de beleidswijzigingen (inclusief de financiële consequenties en de aanpassing van de gemeentelijke verordening) in de gemeente door te voeren. De meest genoemde reacties zijn 5 tot 6 maanden (39%), 3 tot 4 maanden (25%) en 7 tot 8 maanden (19%).

Vraag 4: 'Gaat uw gemeente vooruitlopend op de invoering van de wetswijziging al (beleids)maatregelen nemen? Dit om in te spelen op de verwachte effecten van het wetsvoorstel (o.a. de mogelijk toenemende vraag)?

Veertig procent van de respondenten verwacht om vooruitlopend op de invoering van de wetswijziging al beleidsmaatregelen te gaan nemen om in te spelen op de verwachte effecten van het wetsvoorstel. 36% van de respondenten wacht eerst de effecten van de wetswijziging af en 9% van de respondenten verwacht geen (beleids)maatregelen te hoeven nemen om in te spelen op de verwachte effecten van het wetsvoorstel. Ongeveer 1 op de 8 respondenten (15%) weet dit (nog) niet.

Vraag 5: 'Op welke gebieden verwacht u deze (beleids)maatregelen te nemen?

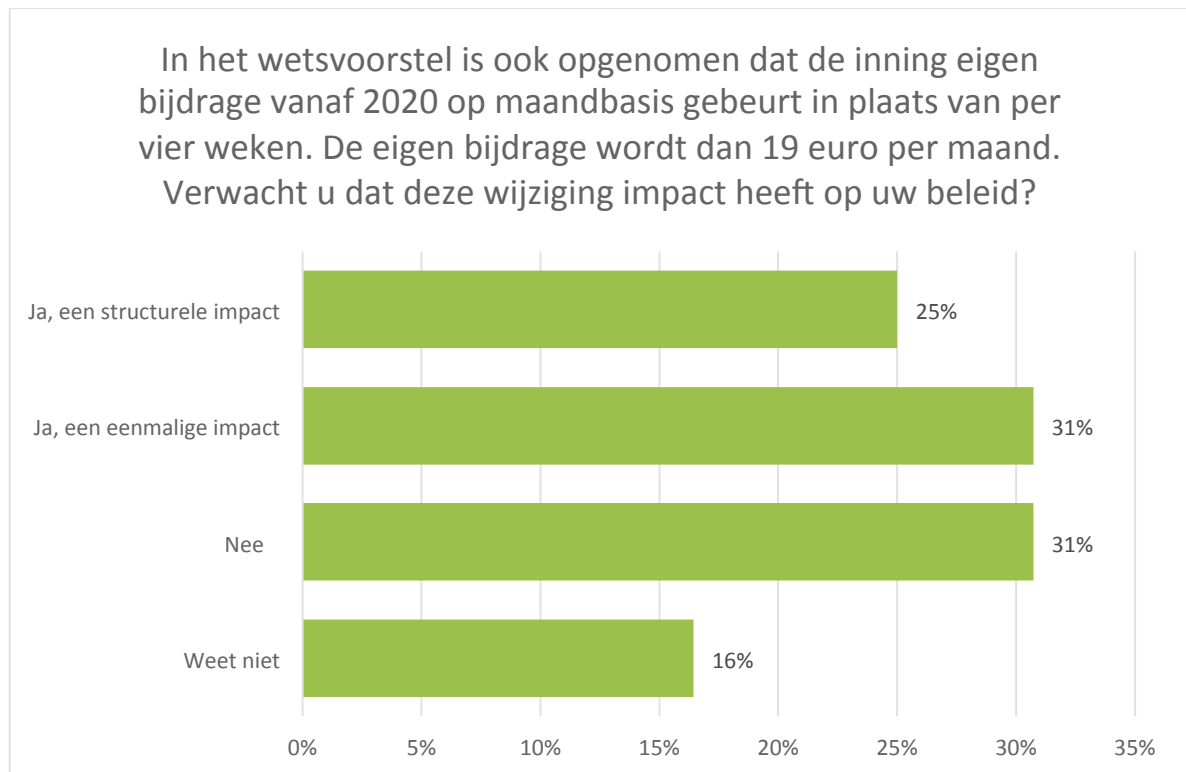
Veertig procent van de respondenten verwacht beleidsmaatregelen te moeten nemen (zie ook het resultaat uit de vorige figuur). De cijfers uit deze figuur zijn een nadere uitsplitsing van deze vraag (n=56). Als er maatregelen worden genomen, dan worden maatregelen met betrekking tot het aanbod van zorg en ondersteuning (52%), maatregelen op het gebied van de financiën (46%), maatregelen met betrekking tot de personele capaciteit (41%) en communicatie (ook 41%) het meest genoemd.

Bij de antwoordcategorie 'Anders' konden respondenten een toelichting geven. Deze toelichtingen zijn in de volgende sectie weergegeven.

Vraag 6: 'Kunt u hieronder toelichten welke maatregelen, zoals bedoeld in de vorige vraag, u verwacht te nemen?'

De antwoorden op deze open vraag zijn een nadere toelichting bij de antwoorden op vraag 5. In de volgende sectie zijn de gegeven antwoorden weergegeven.

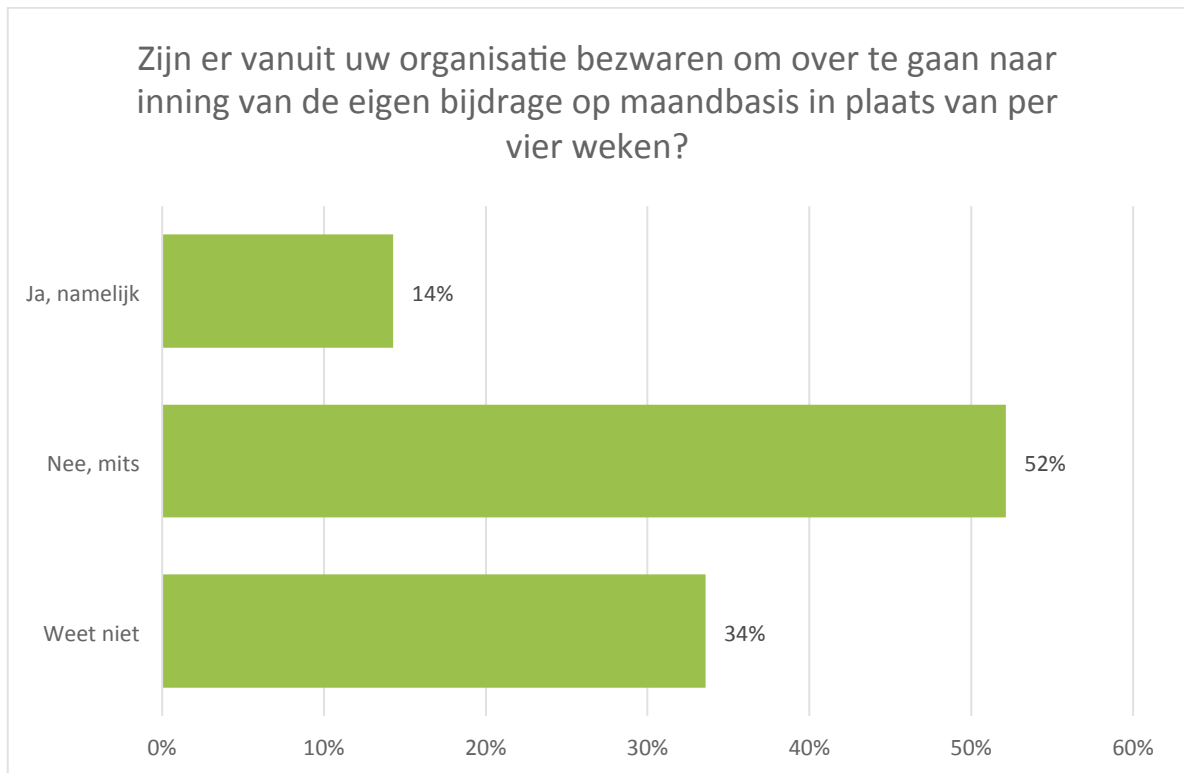
Vraag 7: 'In het wetsvoorstel is ook opgenomen dat de inning eigen bijdrage vanaf 2020 op maandbasis gebeurt in plaats van per vier weken. De eigen bijdrage wordt dan 19 euro per maand. Verwacht u dat deze wijziging impact heeft op uw beleid?

Het merendeel van de respondenten verwacht dat de inning van de eigen bijdrage vanaf 2020 op maandbasis gevolgen gaat hebben voor het beleid (25% verwacht een structurele impact en 31% een éénmalige impact). Iets minder dan 31% verwacht hier geen impact en 16% weet niet of dit een impact zal hebben.

Bij de eerste twee antwoordmogelijkheden konden respondenten ook een toelichting geven. Deze toelichtingen zijn weergegeven in de volgende sectie.

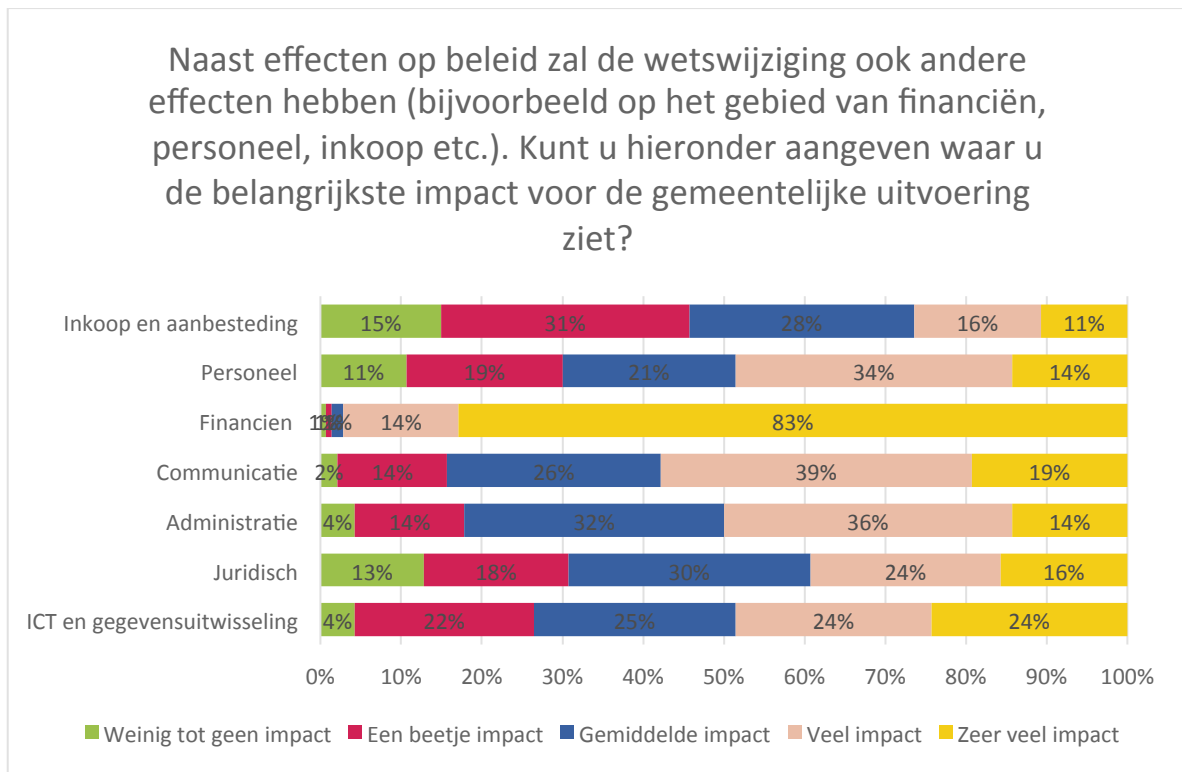
Vraag 8: 'Zijn er vanuit uw organisatie bezwaren om over te gaan naar inning van de eigen bijdrage op maandbasis in plaats van per vier weken?'

Een klein deel van de respondenten (14%) heeft vanuit de organisatie om over te gaan naar de inning van de eigen bijdrage op maandbasis in plaats van per vier weken. Genoemde bezwaren hebben in het bijzonder betrekking op het aanpassen van systemen en registraties die nu gebaseerd zijn op 4 weken in plaats van op maandbasis. Een kleine meerderheid van de respondenten (52%) ziet echter geen bezwaren. Ongeveer 1/3 van de respondenten weet (nog) niet of er vanuit de gemeentelijke organisatie bezwaren zijn.

Bij de eerste twee antwoordopties konden respondenten een toelichting geven. Deze toelichtingen zijn weergegeven in de volgende sectie.

Vraag 9: 'Naast effecten op beleid zal de wetswijziging ook andere effecten hebben (bijvoorbeeld op het gebied van financiën, personeel, inkoop etc.). Kunt u hieronder aangeven waar u de belangrijkste impact voor de gemeentelijke uitvoering ziet?

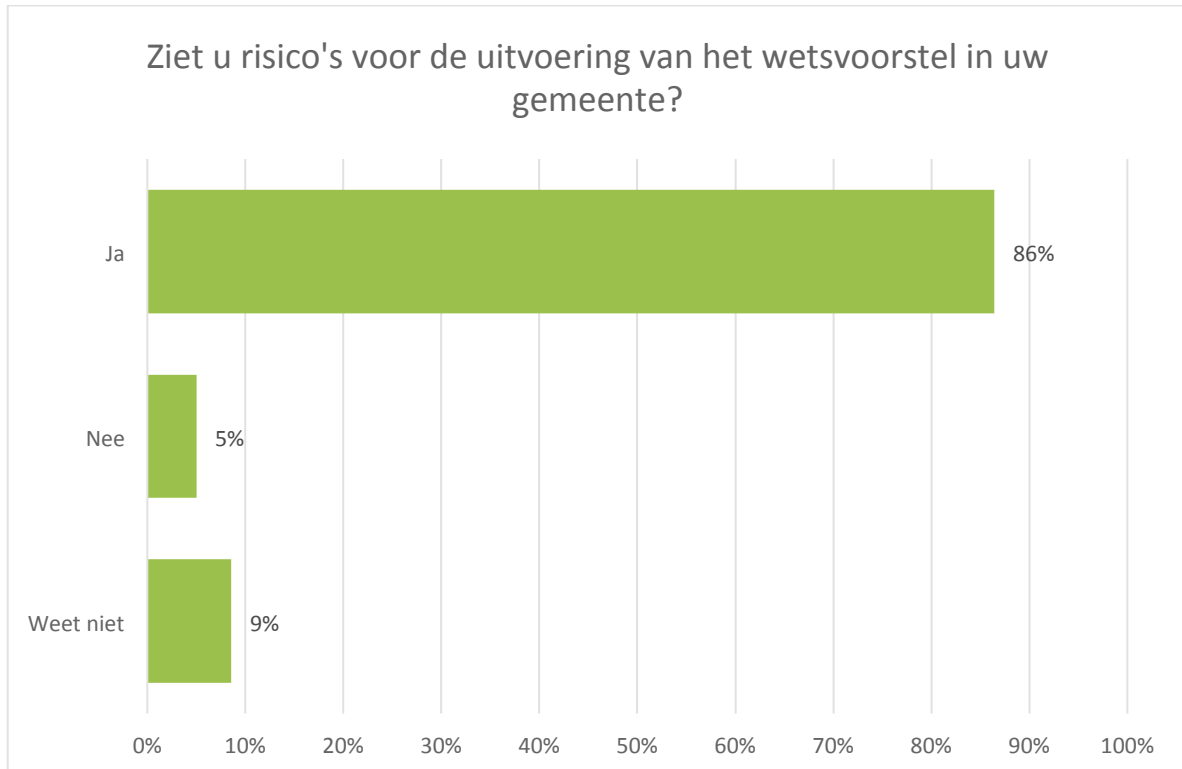

Aan de respondenten is gevraagd of zij per thema aan konden geven in welke mate zij impact verwachten van de wetswijziging. Er wordt zeer veel impact verwacht op het thema 'financiën' (maar liefst 83% van de respondenten verwacht hier zeer veel impact). Andere thema's waar veel of zeer veel impact wordt verwacht zijn door een grote groep van de respondenten zijn communicatie (58%), administratie (50%), ICT en gegevensuitwisseling (48%) en personeel (48%). De thema's juridisch en inkoop en aanbesteding zijn iets minder vaak genoemd als onderwerpen met veel of zeer veel impact (40% respectievelijk 27%).

Vraag 10: 'Wat is volgens u de belangrijkste impact?'

Bij deze vraag konden respondenten hun antwoord op vraag 9 nader toelichten. In de volgende sectie zijn deze toelichtingen weergegeven.

Vraag 11: 'Ziet u risico's voor de uitvoering van het wetsvoorstel in uw gemeente?'

Van alle respondenten ziet 86% risico's bij de invoering van het wetsvoorstel in de gemeente. Er is door middel van een open vraag ook gevraagd om aan te geven welke risico's er dan voorzien waren. Bij 17% van de antwoorden kwam de term 'aanzuigende werking' (of een vergelijkbare term) terug als een belangrijk risico. Het begrip 'financiële risico's' (of vergelijkbare termen zoals kosten en uitgaven) werden genoemd door 51% van de respondenten als mogelijk risico voor de uitvoering bij de gemeenten.

Bij de eerste twee antwoordopties konden respondenten een toelichting geven. Deze toelichtingen zijn weergegeven in de volgende sectie.

Vraag 12: 'Wat zijn voor u randvoorwaarden om een zorgvuldige invoering van het wetsvoorstel mogelijk te maken?'

Deze vraag is als open vraag gesteld. De gegeven antwoorden zijn in de volgende sectie weergegeven.

Beantwoording open vragen en toelichting in vrije tekstvelden

In de vorige sectie zijn de resultaten van de enquête op hoofdlijnen gepresenteerd. Hierbij is vooral ingegaan op de antwoorden van respondenten op de gesloten vragen. De beantwoording van de open vragen en de toelichtingen op antwoorden die respondenten in de vrije tekstvelden hebben achtergelaten, leveren eveneens interessante informatie op. Deze antwoorden worden in deze sectie, zonder filtering of analyse, weergegeven.

Vraag 1: 'Welke informatie met betrekking tot de wetswijziging heeft uw gemeente nodig om te kunnen besluiten over een beleidswijziging?'

Antwoordoptie a: 'De financiële gevolgen van de wetswijziging (en van de verwachte toename van de vraag) moeten helder zijn'

- Met name de verwachte aanzuigende werking is cruciaal, zo nu lijkt wordt deze niet gecommuniceerd richting gemeenten.
- De financiële compensatie speelt mee voor het maken van een zorgvuldige afweging. Daarbij dient aandacht te zijn voor de financiële compensatie voor het onderbrengen van algemene voorzieningen onder het abonnementstarief. Dat kan grote financiële gevolgen hebben bij algemene voorzieningen met een hoog gebruik (HH).
- Dit is nodig om de begroting aan te passen.
- Dit is belangrijk bij het opstellen en bijstellen van de begroting.
- Wij moeten budgettaire keuzes maken.
- Anders is het onduidelijk wat er financieel op de gemeenten af komt.
- Gelet op de ervaringen vanuit het verleden is met name op termijn een stijging van het WMO gebruik te verwachten.
- Een daling van inkomsten in de WMO betekent ook minder mogelijkheid in uitgaven. Daarom is het belangrijk hier zicht op te heffen.
- Op basis daarvan moeten evt. beleidsvoorstellen of voorstellen m.b.t. personeelsinzet gedaan worden.
- Er moet onder andere ook financiële ruimte zijn voor het maken van uitzonderingen.
- Dit heeft invloed op de keuzes binnen het WMO.
- Financiële gevolgen zijn voor een deel bepalend voor de beleidskeuzes.
- Dan kunnen er weloverwogen financiële keuzes gemaakt worden en ontstaan er hopelijk geen tekorten.
- Het zou fijn zijn als we daar al een beetje zicht op hebben, zodat we daarop kunnen voorsorteren.
- Anders hebben wij als gemeente een bedrijfsrisico doordat wij niet kunnen sturen op beschikbare middelen en toename van volumestijgingen en kunnen wij geen beheersmaatregelen treffen.
- Om te weten of er ruimte is voor lokaal beleid.
- Deze zijn van belang voor de gemeentelijke begroting en de beleidskeuzes die voorgelegd moeten worden aan de gemeenteraad.
- Het is onduidelijk in welke mate de gemeente gecompenseerd wordt door deze maatregel. De aanzuigende werking is niet geprognosticeerd.

- We moeten weten wat de gevolgen zijn door de verlaging van de eigen bijdrage, maar ook zich hebben op de aanzuigende werking en de financiële consequenties die dat met zich meebrengt.
- Er moet voldoende budget zijn.
- Wij hebben bij de begroting geen rekening gehouden met de toename van de vraag.
- Er staat nu al druk op de budgetten en dat is niet veel langer houdbaar.
- We moeten weten hoe hoog extra kosten zullen worden.
- De verwachte minder opbrengsten aan eigen bijdrage moeten worden verwerkt in de begroting 2020 evenals de mogelijke toename in de uitgaven door de aanzuigende werking m.b.t. het verlagen van eigen bijdrage tarief.
- Door het invoeren van het abonnementstarief geeft het Rijk een signaal af waarmee niet langer 'eigen kracht' en 'eigen verantwoordelijkheid' van de inwoners centraal worden gesteld. Waar eerder gesproken werd over een 'participatiemaatschappij' wordt hiermee weer heel nadrukkelijk ingezet op de 'verzorgingsstaat'. Het invoeren van het abonnementstarief zorgt per definitie (signalen zijn in de uitvoering al zichtbaar) voor een aanzuigende werking op Wmo-voorzieningen. Gezien de recente uitspraken van CRvB over o.a. de HO en Begeleiding hebben gemeenten weinig vrijheden en mogelijkheden om hier slagvaardig mee om te gaan.
- Dan kunnen we beter inschatten welke maatregelen er genomen moeten worden.
- Het heeft een effect op de begroting
- Deze zorgen voor beheersing financiële risico's.
- Deze moeten opgenomen worden in de begroting en hiervoor moet de Rijksoverheid gelden beschikbaar stellen.
- Wij hebben nu al overschrijdingen m.b.t. de WMO.
- Deze zijn van belang voor de gemeentelijke begroting en de beleidskeuzes die voorgelegd moeten worden aan de gemeenteraad.
- De consequenties voor het budget voor het sociaal domein 2019 dienen helder te zijn.
- De consequenties van eventueel te maken keuzes dienen in kaart gebracht te worden.
- Wij verwachten een flinke toename van vraag op het gebied van HH. Mede door toename van vraag en de kostprijsverhogingen a.g.v. de CAO verwachten wij tekorten op deze budgetten.
- Op basis daarvan moeten we het beleid bijstellen. Het sociaal domein kent op dit moment al een tekort. Deze hogere uitgaven kunnen we niet opvangen met louter de compensatie die we van het Rijk krijgen.
- We verwachten een aanzuigende werking van maatwerkvoorzieningen waarvoor de gemeente niet wordt gecompenseerd door het Rijk.
- Wij moeten rekening kunnen houden met een toename in kosten; wij verwachten een veel grotere vraag voor huishoudelijke hulp en woningaanpassingen. Hier moeten wij financieel op voorbereid zijn.
- Gemeenten kunnen wel gecompenseerd voor het minder ontvangen aan inkomsten van de bijdrage, maar er wordt een enorme toestroom verwacht aan nieuwe aanvragen en daar is voor ons onvoldoende duidelijkheid.
- In het sociaal domein komen we veel geld tekort.
- In het sociaal domein komen we substantieel geld tekort.
- De Rijksfinanciering Sociaal Domein dreigt structureel een tekort te gaan vertonen door een cumulatie van factoren: tekort Jeugdhulp, CAO-verplichtingen HH/zorg, geringe stuurbaarheid op algemene voorzieningen indien abonnementstarief doorgaat. Afhankelijk van verwachte toename in de zorgvraag zal budget en personeel vrijgemaakt moeten worden, zowel voor beleid als de afhandeling van WMO-meldingen, als eenmalige administratieve acties (afbetaling woonvoorzieningen).

- De verminderde inkomsten dienen in beeld te worden gebracht.
- We moeten tijdig voorsorteren op de opgave en de omvang van die opgave is nog niet in geld en aantallen uitgedrukt.
- Het is nu al een hele uitdaging om met de bestaande budgetten financieel rond te komen in het sociale domein, en kunnen met moeite voldoen aan de ondersteuningsvragen van onze inwoners. Daarnaast is het van belang aan de gemeenteraad een duidelijk financieel plaatje voor te leggen om de begroting aan te passen aan de nieuwe werkelijkheid.
- Begrotingsproblematiek. Financieel inzicht is noodzakelijk alvorens te komen tot beleidswijziging. Idem voor toenamevraagstuk.
- Financiële consequenties bepalen mede het beleid.
- Er zitten nadrukkelijk grenzen aan het beschikbare budget Sociaal Domein en het naar beneden bijstellen van de WMO-tarieven behoort niet tot de mogelijkheden (zeker in relatie tot de AMvB over reële kostprijzen).
- Wij hebben al een grote financiële opgave op het gebied van het Sociaal Domein. Goede informatie over financiële gevolgen van wetswijzigingen zijn essentieel om goede beleidskeuzes te maken voor de begroting.
- Er zijn onvoldoende financiële middelen ter compensatie gekregen en de WMO biedt geen mogelijkheden om draagkrachtige inwoners vanuit eigen kracht zelf te laten voorzien in de voorzieningen. De toename is niet voorspelbaar en inwoners zullen (ten onrechte) terugvallen op hun recht. Als gemeente mogen we geen inkomenspolitiek bedrijven, maar moeten we wel met beperkte financiële middelen inwoners laten participeren. Zo wordt dit een ongeleid projectiel wat financieel niet te sturen valt. Als laatste wil ik vermelden dat de eigen bijdragesystematiek (abonnementstarief) voor de welgesteldere inwoners van Nederland wat oplevert, maar voor de gemeente veel extra uitgaven met zich meebrengen die beperkt gecompenseerd worden. Het gaat hierbij om grote bedragen ondank sde compensatie die is aangegeven in de meicirculaire 2018.
- Het moet helder zijn welke maatregelen gemeentes moeten nemen en op welke wijze er invulling gegeven kan worden aan de beleidsvrijheid van de gemeente binnen de regeling (zijn de keuzes financieel haalbaar).
- Zonder een idee over de omvang van de gevolgen, is het moeilijk keuzes maken.
- Dit levert onzekerheid waardoor het geen onderbouwde keuze wordt.
- We moeten weten hoe hard we moeten sturen op de instroom.
- Dit heeft invloed op eventuele verzachtende maatregelen voor inwoners en het minimale beleid. Denk hierbij aan de voormalige WTCG middelen. De inkomsten uit eigen bijdragen hebben effect op het gebruik van deze middelen. Mogelijk zijn ze nodig om verminderde inkomsten te compenseren.
- Er is geen duidelijke informatie (op het niveau van -vergelijkbare- gemeenten) over de omvang van de groep, die zich nu niet meldt, maar mogelijk wel beperkt is en tot nu toe (bijv.) de huishoudelijke hulp zelf betaalt (en overweegt zich nu wel te melden).
- De tekorten Sociaal Domein zijn al te groot.
- Anders hebben we tekorten in de begroting.
- Pas dan kan ingeschat worden in hoeverre de extra kosten moeten worden opgevangen.
- Omdat zonder compensatie vanuit het Rijk de uitvoering onder druk komt te staan.
- We hebben reeds een tekort op het sociaal domein.
- We verwachten forse aanzuigende werking, die we graag gecompenseerd zien. Daarover verwachten we toezeggingen van het ministerie.
- Alleen op die manier zijn de totale financiële gevolgen zichtbaar.
- We worden beperkt/niet gecompenseerd, dus dit heeft direct gevolgen op beleidskeuzes.

- We kunnen als gemeente de aanzuigende werking niet doorberekenen dus blijft er een onzekerheidsmarge in zitten. Daarnaast willen we weten of we gecompenseerd gaan worden voor de inkomstendaling en hoe dit vormgegeven zal worden.
- Dit heeft gevolgen voor de gemeentelijke begroting. Of de gevolgen volledig inzichtelijk kunnen worden gemaakt valt te betwijfelen omdat met deze maatregel de deur open wordt gezet voor iedereen om een aanvraag bij de gemeente in te dienen. Waar blijft de eigen kracht en zelfredzaamheid die in de WMO is opgenomen. Wordt door deze maatregel van het Rijk volledig teniet gedaan.
- De raad moet correct en zo volledig mogelijk worden geïnformeerd over de financiële gevolgen van de wetwijziging, zowel in de afname van de inkomsten uit eigen bijdrage als de toename van uitvoeringskosten vanwege stijging van de vraag (gesprekken en huisbezoeken) alsmede toename van cliëntgebonden kosten door stijging aantal verstrekkingen van maatwerkvoorzieningen.
- Hierop dienen wij een begroting te kunnen maken.
- Dit kan grote lastig in te schatten financiële gevolgen hebben waar geen rekening mee gehouden is. Daarnaast kan de aanzuigende werking een toename in het aantal aanvragen tot gevolg hebben wat op haar beurt weer leidt tot capaciteitsproblemen en wachtlijsten/achterstanden.
- Dit speelt mee in de integrale afweging van de gemeenteraad.
- Wij ontvangen reeds de eerste aanvragen van inwoners die hun huidige particuliere hulp hebben omgezet aan inwoners die nu toch de woningaanpassing via de gemeente willen regelen i.p.v. zelf.
- Zonder helderheid over compensatie vanuit het Rijk van de toenemende vraag/uitvragen (vooral huishoudelijke hulp, scootermobielen en woningaanpassingen) is het lastig om eventueel -indien compensatie uitblijft- pijnlijke keuzes te moeten maken.
- Onzinnige vraag: de helderheid kan de wetgever namelijk niet bieden.
- Het tekort op het sociaal domein loopt op voor onze gemeente. Besluiten over beleidswijzigingen kunnen niet worden genomen voordat de impact van de wetwijziging duidelijk is.
- Het zal niet volledig helder zijn wat de financiële gevolgen zijn. Wel moet vooraf duidelijk zijn wat het Rijk gaat doen als de toename van de vraag fors stijgt. Doet het Rijk de toezegging dat gemeenten hiervoor voldoende worden gecompenseerd? Dit zodat gemeenten wel een goed voorzieningenniveau met kwaliteit kunnen waarborgen.
- Dit heeft een enorme impact op de vraag naar voorzieningen (wij hebben op dit moment een algemene voorzieningen huishoudelijk hulp, deze moet volledig anders worden vormgegeven per 2020), meer vraag naar voorzieningen (moeilijk in te schatten hoeveel, dus dat moet goed gemonitord worden), zijn er extra consultants nodig om alle gesprekken te kunnen voeren, moeten er extra financiën vrijgemaakt worden in de begroting etc.
- Er zijn forse tekorten binnen het sociaal domein
- Inzicht in de financiële gevolgen van de wetwijziging maakt het mogelijk om gerichte beleidswijzigingen door te voeren.
- We missen inzicht in de te verwachten aanzuigende werking. Waar moeten we op voorsorteren?
- Heeft gevolgen voor afwegingen in totale pallet.
- De betaalbaarheid van de WMO komt onder druk te staan.

Antwoordoptie b: 'De juridische mogelijkheden c.q. beleidsvrijheid die gemeenten binnen de wet krijgen (bijvoorbeeld om uitzonderingen te maken voor categorieën of individuele cliënten) moeten helder zijn'

- Dit geeft voor ons de kaders aan om beleid te voeren.
- Dit is belangrijk om op tijd het beleid van je gemeente op te maken en veelal via de gemeenteraad de beslissing te laten nemen.
- Welke beheersmaatregelen heeft een gemeente nog?
- Dan is duidelijk op welke punten eventueel keuzes gemaakt kunnen worden.
- Gelet op de politieke discussies die ontstaan en om juridische strijd in bezwaar en beroep te voorkomen.
- Deze zijn op dit moment op hoofdlijnen helder.
- Alleen dan is duidelijk welke beleidsruimte we hebben.
- Moeten keuzes goed kunnen verantwoorden en deze moeten ook juridisch stand houden.
- We verwachten een toename van klanten die nu goed in staat zijn zelf in mogelijkheden te voorzien.
- Op basis daarvan worden lokale regels (waar nodig) opgesteld dan wel aangepast.
- Wij willen goed weten wat wij als taak hebben en wij goed aan kunnen sluiten op onze lokale situatie.
- Anders geen afweging mogelijk.
- Deze moeten worden voorgelegd aan de gemeenteraad.
- Pas na behandeling van het wetsvoorstel in de Kamer in 2019 wordt duidelijk wat de verdere (wettelijke) kaders/uitwerking is.
- Als gemeente moeten we weten wat de mogelijkheden zijn om te kunnen sturen.
- Anders kunnen wij de wet niet goed uitvoeren.
- Keuzes moeten voorgelegd kunnen worden aan de raad.
- 'Zeer kwetsbare' doelgroepen moeten kunnen worden ontzien.
- Een dergelijke insteek kan positieve effecten hebben voor de te maken bedrijfsvoeringskosten. Denk daarbij ook aan de inzet van bijzondere bijstand.
- Door het nieuwe beleid is de beleidsvrijheid niet meer aanwezig.
- Dat bepaalt welke categorieën we eventueel uitzondering kunnen maken, en welke vrijheden we in zijn algemeenheid hebben.
- Wij moeten tijdig weten welke uitzonderingen wij kunnen maken en dit kunnen verwerken in door de gemeenteraad en het College vast te stellen documenten. Daarnaast moet de interne organisatie en inwoners van onze gemeenten hierover worden geïnformeerd.
- Gezien de beperkingen die vanuit CRvB, Rechtbank en Rijk aan gemeenten worden opgelegd met betrekking tot de mogelijkheid om voorzieningen via een algemene voorziening te organiseren is er bijna geen sprake meer van lokaal maatwerk. Wellicht dat het Rijk kan overwegen de uitvoering weer zelf ter hand te nemen.
- Dit speelt me in beleidskeuze.
- Dan hebben we een beter beeld van welke beheersmaatregelen er mogelijk zijn.
- Bv. Voor HH is de kans op aanzuigende werking heel groot.
- Gemeente zijn vrij om beleid op bepaalde punten aan te passen, wij hebben dit in Alphen aan den Rijn ook gedaan (voor de eigen bijdrage).
- Op dit moment lijkt deze beleidsvrijheid zeer beperkt.
- Wij willen zo veel mogelijk bezwaren/rechtszaken voorkomen.
- Deze moeten voorgelegd kunnen worden aan de gemeenteraad.

- Gemeente Montferland wil inwoners die kapitaal krachtig zijn, vragen om hun eigen redzaamheid in te zetten, conform het doel van de WMO.
- Binnen welke kaders mag een gemeente hierbij zijn vrijheid nemen?
- We kiezen steeds meer voor maatwerkoplossingen, maar geeft ook de ruimte aan voor ons.
- Beleidsvrijheid is duidelijk, verwachting dat we hier geen gebruik van maken.
- De juridische mogelijkheden geeft antwoord op de vraag hoe het beleid van Den Haag kan aansluiten op de burgers van Den Haag.
- Het lijkt mij zinnig dat gemeenten veel meer mogelijkheden krijgen binnen de wet om cliënten met hoge inkomens, na zorgvuldig onderzoek, uit te sluiten om dat zij het zelf op kunnen lossen met financiële middelen die zij hebben.
- Door jurisprudentie plus tegenstrijdigheid tussen abonnementstarief (voedt claimgericht denken) en wettelijk accent op eigen kracht is gemeentelijk beleid niet goed mogelijk.
- Zolang onduidelijk hoeveel beleidsvrijheid een gemeente nog heeft om een algemene voorziening in te richten, is het niet mogelijk om een integrale beleidsaanpassing te realiseren. Wat is bijv. een structurele hulpverlening? Eén maar per week? Valt het betalen van een maaltijd bij een dagbesteding onder het abonnementstarief? Zo ja, is dat dan niet bevoordeling: iemand moet toch thuis toch ook eten? Zijn dienstencheques een algemene voorziening?
- Er zijn altijd groepen waarvoor 17,50 nog te veel is.
- We willen dat goede ondersteuning voorop staat en dat de gemeente niet wordt ingehaald door jurisprudentie. Wel duidelijke kaders meegeven waarbinnen gemeenten mogelijkheden hebben om uitzonderingen te maken.
- De juridische consequenties kunnen aanzienlijk zijn. Mocht de wet toch niet komen of op een gewijzigde manier dan moet de lokale invulling opnieuw vorm worden gegeven. Verder levert het onduidelijkheden voor cliënten op als het nog kan wijzigen.
- Vraag is of de juridische (on)mogelijkheden op dit moment onvoldoende inzichtelijk zijn. Wat je wilt voorkomen, is een 'kaderwet' (zoals de WMO) waarin achteraf in jurisprudentie de lijnen worden bepaald. Op de lange termijn kost dit gemeenten (te) veel geld, tijd en energie en brengt het inwoners niets.
- Gemeenten kunnen niet anders dan opereren binnen de wettelijke kaders.
- Wij voeren op dit moment gewijzigd beleid rondom de eigen bijdrage (minimabeleid, kwijtschelding in bepaalde gevallen). Het moet duidelijk zijn of dit onder de wetswijziging nog steeds kan, anders moeten wij ons beleid aanpassen.
- Welke mogelijkheden hebben we nog om inwoners van hun eigen kracht gebruik te laten maken? We moeten alleen vragen heel alstublieft, maar als ze niet willen dan kunnen we niks. Daarom zijn duidelijke juridische kaders en beleidsvrijheid nodig.
- Gemeenten willen de gevolgen van de regeling, om financiële en uitvoeringstechnische redenen, zo veel mogelijk beperken. Het moet dus helder zijn in hoeverre er zoveel mogelijk aangesloten kan worden op de huidige situatie.
- Hierdoor kunnen we een goede keuze maken aan welke knoppen we willen draaien.
- Het biedt mogelijkheden voor maatwerk.
- We willen voorkomen door de rechter in het ongelijk te worden gesteld.
- Dat is duidelijk voor de inwoner.
- Anders kunnen we geen beleidskeuzes maken.
- Lijkt me evident.
- We willen maatwerk kunnen toepassen in situaties waar dit nodig is.
- Het uitgangspunt van de gemeente is maatwerk, maar wel binnen de juridische kaders. Het mag niet zo zijn dat gemeenten bij de rechtbank komen te staan omdat de juridische

mogelijkheden/beleidsvrijheid op meerdere manieren te interpreteren is. In het kader van gelijke behandeling en zorgvuldigheid dient dit ook helder en duidelijk te zijn.

- Dan kan het college een afweging maken in hoeverre gebruik wordt gemaakt van de geboden beleidsvrijheid.
- Anders zijn wij onvoldoende in staat om passend beleid te vormen.
- Dit speelt mee in de integrale afweging van de gemeenteraad.
- We willen ten eerste graag maatwerkvoorzieningen deels vervangen door algemene voorzieningen, maar als de bijdrage voor deze algemene voorzieningen (bij voorkeur te heffen door de aanbieden) dan onder het abonnementstarief komen vallen, wordt het uitvoeringstechnisch lastig. Ten tweede zet de trend van de huidige interpretatie van de wet gemeenten schakmat. Bijvoorbeeld huishoudelijke hulp. Gemeenten heb en volgens de wet een rol, er ligt een AMvB die gemeenten dwingt de prijs te betalen die de brancheorganisaties/vakbonden eisen, er ligt nagenoeg een verbod op een algemene voorziening waarbij mensen met een goed inkomen de prijs van een witte werkster betalen en nu wordt ook nog de inkomensafhankelijke bijdrage die mensen met een hoog inkomen stimuleerde een eigen oplossing te kiezen, door abonnementstarief ontnomen. De beleidsvrijheid en sturingsmogelijkheden van gemeenten op dit vlak is nihil. Wellicht wordt het tijd dat gemeenten tegen het Rijk zeggen, dat ze de huishoudelijke hulp weer zelf gaat uitvoeren....
- Zinloze vraag
- Het is goed om aan de voorkant helder met elkaar te hebben wat wel en niet kan. Dit om te voorkomen dat gemeenten en inwoners vaker tegenover elkaar staan in juridische procedures.
- Het lijkt erop dat gemeenten eigenlijk bijna geen keuzes kunnen maken, alleen tarief lager stellen voor minima of iedereen, dus er is eigenlijk weinig beleidsvrijheid meer over.
- Om discussie te voorkomen.
- Ook bepalend voor het vast te stellen beleid.
- Maatwerk (geen eigen bijdrage) op individu moet mogelijk blijven.
- We moeten kunnen sturen op de toegang.

Antwoordoptie c: 'Wij willen graag inzicht in praktijkvoorbeelden van andere gemeenten'

- Het abonnementstarief heeft voor elke gemeente aanzienlijke gevolgen. Goede praktijkvoorbeelden kunnen nuttig zijn om de WMO-ondersteuning van goede kwaliteit en financieel houdbaar te maken.
- Hier kunnen we van leren.
- Dan kunnen goede ideeën uitgewisseld worden en is niet elke gemeente zelf opnieuw het wiel aan het uitvinden.
- Hiermee hoeven niet alle gemeenten zelf het wiel uit te vinden wat zorgt voor een zo eenduidig mogelijke uitvoering.
- Door uitwisseling kunnen gemeenten beleid en uitvoering optimaliseren.
- Dat helpt bij de juiste en snelle invoering.
- Waarom het wiel opnieuw uitvinden.
- Handig, maar andere punten zijn belangrijker.
- Het lijkt erop dat wij een belangrijk sturingselement in de vorm van de hoogte van eigen bijdrage die burgers aanzet tot zelfredzaamheid kwijt raken.
- Dan hoeven we het wiel niet steeds opnieuw uit te vinden.

- Wij willen weten wat werk en wat niet werkt binnen een soortgelijke gemeente.
- Dan leren we van elkaar. Goede voorbeelden zijn welkom.
- Willen weten in hoeverre beroep van inwoners uit andere gemeenten op maatwerkvoorzieningen toeneemt als de eigen bijdrage wordt verlaagd.
- Hoe gaan andere gemeenten om met de verplichting dat algemene voorzieningen verplicht onder het abonnementstarief gaan vallen? Wij vragen voor deze voorzieningen nu geen eigen bijdrage.
- Waarschijnlijk is inmiddels iedere gemeente op zoek naar een beetje ruimte, stuurbaarheid, beleidsvrijheid. Goede voorbeelden werken dan mogelijk toch weer inspirerend; als maar vast staat dat ze de juridische toets kunnen weerstaan zodat we weer niet door crvb gecorrigeerd hoeven te worden.
- Daarmee denken we dat een mogelijke aanzuigende werking kan worden voorkomen.
- Grote verschillen (met name in de regio's) wil je voorkomen.
- Dat helpt mee om effecten en opties inzichtelijk te maken.
- De gemeente verwacht een sterke toename van het aantal aanvragen (met name huishoudelijke ondersteuning) zonder er instrumenten aanwezig zijn om deze instroom te reguleren/begrenzen.
- Wij leren graag van andere gemeenten hoe dingen simpeler en sneller kunnen.
- Praktijkvoorbeelden zijn er al voor dat we in 2015 zijn gestart. Dit systeem liep toen financieel uit de klauwen, daarom is het eigen kracht systeem ingevoerd in het kader van kantelen. De effecten van het huidige systeem zijn duidelijk te zien: het aantal scootmobielverstrekkingen zijn sterk afgenomen zo ook inzet van uren huishoudelijke hulp. Inwoners zijn zich meer bewust van de financiële consequenties en maken derhalve een afweging wat ze zelf kunnen doen.
- Dat geeft wellicht inspiratie.
- Dit zet ons op het spoor welke problemen er kunnen ontstaan (die we wellicht over het hoofd hebben gezien) en welke oplossingen er zijn.
- Van elkaars ervaringen kun je leren.
- Is handig voor de definitieve uitvoering en gevolgen voor beleid en financiën
- Dat kan ons inspireren om andere keuzes te maken.
- Efficiënt gebruik maken van expertise en ervaringen van gemeenten onder elkaar.
- Dit helpt ons om ons eigen beleid te vormen.
- Dat schept inzicht in de gevolgen van de wetwijziging.
- Wij willen graag van elkaar kunnen leren.
- Zijn benieuwd of andere gemeenten nog wel mogelijkheden tot bijsturen zien.
- Altijd goed om samen te werken en goede ideeën te delen, maar ook handig om te weten hoeveel stijging er is bij alle gemeenten in extra toelooop.
- Om van elkaar te leren.
- Geeft input.
- Daarmee kunnen we het eigen geleid en de uitvoeringspraktijk verbeteren.

Antwoordoptie d: 'De wet moet officieel gepubliceerd zijn'

- Dat zorgt voor volledige duidelijkheid.
- Voor de gemeentelijke besluitvorming, het aanpassen van processen en ICT inrichting moet duidelijk zijn wat de nieuwe regelgeving is.
- Wij maken geen nieuw beleid voordat de nieuwe wet is vastgesteld.

VNG Realisatie

Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435, 2500 GK Den Haag
070 373 8008 | realisatie@vng.nl

- Anders kan de verordening nog aangepast worden, waarbij bij jurisprudentie bijvoorbeeld bepaald is dat PGB tarieven in een verordening vastgesteld moeten worden.
- We kunnen geen besluiten nemen op basis van een niet aangenomen wet.
- Dit is noodzakelijk voor formele besluitvorming.
- We hebben graag een wettelijke basis om (bestuurlijke) besluiten te nemen.
- Het informeren van bestuurders en inwoners is erg lastig nu.
- Anders is deze niet geldig.
- Dan weten we definitief waar we aan toe zijn en is er geen verwarring mogelijk over bijvoorbeeld uitzonderingen, bedragen en andere zaken.
- Dan pas is de definitieve inhoud geldend en kan de voorbereiding voor gemeentelijke besluitvorming starten.
- De wet moet officieel gepubliceerd zijn, pas na behandeling van het wetsvoorstel in de Kamer in 2019 wordt duidelijk wat de verdere (wettelijke) kaders zijn.
- Anders is deze niet rechtsgeldig en kunnen we onze verordening er niet op aanpassen.
- We willen niet verrast worden door wijzigingen op het laatste moment.
- De invoering van deze wet heeft teveel financiële consequenties (aanzuigende werking, meer aanvragen)
- Wij moeten onze cliënten tijdig kunnen informeren over wijzigingen, nieuwe beleidslijnen uitzetten waar nodig na inspraak.
- Anders is er geen zekerheid of de wet werkelijk ingevoerd wordt en wat die in de definitieve versie behelst.
- Anders hebben wij geen gronden om onze besluitvorming hierop plaats te laten vinden en de hieruit voortvloeiende acties.
- We willen eventuele beleidswijzigingen pas doorvoeren, nadat we zeker weten dat er een wetswijziging komt.
- Anders kan het niet geïnterpreteerd worden.
- Dan weten we zeker dat we juist handelen i.p.v. dat wij achteraf zaken moeten corrigeren wat veel onrust geeft onder de inwoners.
- Het betreft een wezenlijke wijziging van de (uitgangspunten van de) WMO.
- Dan pas is de definitieve inhoud geldend en kan de voorbereiding voor gemeentelijke besluitvorming starten.
- Dan pas kunnen wij de wet uitvoeren.
- Dan kan zekerheid geboden worden op basis van de wet.
- Dan is het officieel en kan er naar verwezen worden. Dan is het ook helder dat e.e.a. ingevoerd wordt.
- Eenduidige en transparante informatie voor de burger waar we naar kunnen verwijzen.
- Een officieel besluit draagt bij aan de keuzes binnen het beleid. Heeft het beleid wel juridische grondslag?
- Wij moeten onze verordening en verdere regelgeving kunnen aanpassen.
- Voor 1 maart 2019, zodat we voldoende tijd hebben om de Verordening aan te passen, inclusief inspraaktraject, etc.
- We moeten sociale adviesraad serieus de kans geven te adviseren.
- Ook de behandeling in Tweede en – tegenwoordig ook de Eerste Kamer, kan nog voor de nodige wijzigingen zorgen. Zeker als behandeling plaats vindt na Provinciale Staten verkiezingen.
- Pas dan passen we de WMO-Verordening aan.

- Wij moeten onze cliënten tijdig kunnen informeren over wijzigingen, nieuwe beleidslijnen uitzetten waar nodig na afspraak.
- Anders is hij niet van toepassing. Voor de voorbereiding moet de strekking eenduidig zijn.
- Anders is er geen juridische grondslag waarop de eigen bijdrage opgelegd en geïnd kan worden op de voorgestelde wijze.
- Anders is het niet rechtsgeldig. Het moet ook naar de inwoners simpel duidelijk zijn hoe het systeem in elkaar zit.
- Belangrijk om voordat we wijzigingen gaan doorvoeren, dit een juridische basis heeft.
- Dan is de uitvoering pas 100 % zeker.
- Daarmee kan er een integrale discussie gestart worden. Alle regelingen voor lage inkomens en hun reikwijdte maken mogelijk dat je andere keuzes wil/moet maken.
- Zolang het niet officieel is kunnen wij ook geen wijzigingen doen, dit geeft te veel onzekerheid mee. Dat zien we al aan het proces dat nu loopt waarin het kabinet veel te laat definitief uitstel geeft over de 17,50 bijdrage waardoor we veel moeite hebben ons eigen beleid hier tijdig op aan te passen (in ons geval het gaan voeren van minimabeleid).
- Dan pas treedt deze in werking en geeft juridische grondslag.
- Dat moet met alle wetten, anders kun je m niet uitvoeren.
- Anders hanteren we een werkwijze met een lage eigen bijdrage terwijl er wettelijk ruimte zou zijn om dat niet te doen.
- Pas dan kunnen wij officieel richting onze inwoners informatie over de invoering verspreiden
- Pas daarna kan communicatie met burgers en swt plaatsvinden.
- Deze vormt de juridische grondslag voor de verordening en beleidsregels.
- In ieder geval moeten de kaders voldoende duidelijk zijn.
- Anders kan de gemeenteraad de verordening niet wijzigingen.
- Kan altijd toch niet doorgaan (zoals de dividendbelasting ...).
- Dat is nogal klontjes.
- Wij vinden het abonnementstarief een onverstandige keuze. De financiële verantwoordelijkheid van inwoners middels een eigen bijdrage vinden wij een groot goed. Wij spreken daarom inwoners op dit moment, binnen de huidige wetgeving, maximaal aan op deze verantwoordelijkheid. Er wordt daarom niet op voorhand geanticipeerd op verdere matiging van een abonnementstarief voor inwoners.
- Binnen onze gemeente worden er niet vooruitlopend op, of in de afwachting van... Besluiten genomen. Als het kader vaststaat worden lokale keuzes gemaakt. En om deze goed te kunnen maken is tijd nodig zeker als we ook de clientparticipatie en de adviserende rol vanuit inwoners goed vorm willen geven.
- Pas dan kan beleid vast gesteld worden.
- We moeten de concrete inhoud weten om beleidskeuzes te kunnen maken.
- Is nodig om beleid te kunnen laten vaststellen.
- Dan pas kennen we het definitieve kader.

Antwoordoptie e: 'Anders, namelijk...'

- Het zou fijn zijn als de financiële gevolgen tijdig bekend zijn. Dit lijkt echter meer een wens te zijn dan dat het ook mogelijk is. Op basis van de huidige EB kan wellicht een inschatting gemaakt worden, er kan echter geen inschatting gemaakt worden van de eventuele aanzuigende werking. Wellicht is dat iets wat gemeenten moeten gaan registreren zodat voor

de wetswijziging duidelijk wordt dat er een aanzuigende werking is en in welke grootte. De beleidsvrijheid is volgens mij al duidelijk. Minder EB vragen kan altijd, meer niet. Daarnaast moet wel op tijd, minimaal 2 maanden vooraf, gecommuniceerd worden dat de wijziging daadwerkelijk van kracht wordt zodat systemen erop ingericht kunnen worden.

- Niet alleen duidelijkheid over de wet, maar ook het uitvoeringsbesluit moet zo snel mogelijk duidelijk zijn.
- Om tijdig lokaal beleid te kunnen vaststellen moet er zeer tijdig duidelijkheid zijn over de inhoud van de definitieve wet, wanneer gaat die in, wat zijn de lokale aspecten / vrijheden, zijn er bepaalde categorieën voorzieningen of dienstverlening die worden uitgezonderd van de wet enz.
- Meer inzicht in de werkprocessen wanneer te handelen (niet per se van andere gemeenten)
- Zeker moet een heldere en tijdige communicatie naar de client er zijn. Die zullen hier in elk geval niks van snappen (als wij het al niet snappen). Wij verwachten veel telefoontjes hierover. CAK weet ook nog niks en kan nog niks doen. Zorgvuldigheid is belangrijk, juist bij de kwetsbare WMO-doelgroep.
- In 2019, maar ook in 2020 niet de groep meerpersoons huishouden beneden de pensioenleeftijd met een laag inkomen 0 euro laten betalen
- Een uitleg hoe de Eigen Kracht "van de Wmo zich verhoudt tot deze wetswijziging; m.a.w. De woorden om de professional te motiveren om te zoeken naar de eigen kracht daar waar de calculerende burger zich laat overtuigen dat men zaken best zelf kan oplossen. Hoe krijgt men een kapitaalkrachtige burger uit de calculatie van de 'goedkope' Wmo-voorziening?"
- Om te kunnen bepalen of we afwijken van het tarief, is informatie noodzakelijk zoals de bestandsinformatie uit CAK Monitor. Daarbij spelen een aantal vragen. Wie gaan innen per 2020? Kunnen er aanvullende gegevens worden verzameld in de CAK Monitor.
- Ik wil ook het AEF onderzoek nog hierbij vermelden. Gemeenten ervaren de verdeelmodellen voor de rijksmiddelen uit de integratie uitkering sociaal domein als richtinggevend, zo constateert AEF. Het gevolg van deze ontwikkeling is dat het verdeelmodel een eigen werkelijkheid creëert: gemeenten passen hun beleid aan op het budget. Daarmee wordt voorbijgegaan aan de bedoeling van het gemeentefonds als een vrij besteedbaar budget, waarmee gemeenten eigen beleidskeuzes kunnen maken. <https://www.aef.nl/financien-sociaal-domein>.
- Wij zien geen aanleiding voor een wijziging van lokaal beleid.
- Welke algemene voorzieningen onder de eigenbijdrageregeling gaan vallen. Wat is precies een 1-op-1-relatie?
- Dat de inhoud van de regeling zo snel mogelijk duidelijk moet zijn.
- De gemeente wil graag tools in handen krijgen/houden om mensen te stimuleren om zelfredzaam te zijn. Een inkomensafhankelijke eigen bijdrage was één van de tools
- Er moet duidelijkheid zijn over hoe het abonnementstarief er nu exact uit komt te zien. We hebben definitieve teksten/besluiten nodig.
- Of de minister bereid is toe te staan dat gemeentes bij de toetsing aan artikel 2.3.5. Lid 3 ook het inkomen mogen meenemen ter beoordeling van voor zover de cliënt deze beperkingen naar het oordeel van het college niet op eigen kracht.....kan verminderen of wegnemen." Dit om te voorkomen dat de uitvoering van de Wmo onbetaalbaar wordt voor gemeentes. Daarnaast is de genoemde zorgmijding, en de oorzaak daarvan, nimmer degelijk onderzocht. Dit zou voor de invoering wel moeten gebeuren! Zo zagen wij wel zorgmijding maar dat kwam vooral door de overlap in eigen bijdrages in bijvoorbeeld de GGZ, waarbij mensen ook een gedeelte van hun behandeling moeten betalen. Het was beter geweest dergelijke overlap tegen te gaan bijvoorbeeld. Dus graag gedegen onderzoek."

- Het voornemen moet worden ingetrokken.
- Wat kunnen we doen om een zorgval tussen WMO en WLZ te voorkomen?
- Onze gemeente heeft geen financiële mogelijkheden om eigen bijdragen naar beneden bij te stellen of cliënten uit te zonderen of geen bijdrage te vragen.

Vraag 2: 'In welke mate verwacht u gebruik te zullen maken van de mogelijkheden om het abonnementstarief binnen uw gemeente op maat toe te passen?

Antwoordoptie: 'Anders, namelijk...'

- Op dit moment nog niet duidelijk.
- Het is noodzakelijk dat de rijksbudgetten voor zorg en jeugdhulp overeenkomen met de werkelijkheid, zodat er dan ook een inhoudelijke afweging gemaakt kan worden.
- Voor bepaalde doelgroepen.
- Dit is nog niet duidelijk.
- Wij verwachten dat we de Algemene Voorziening Hulp bij het Huishouden zullen gaan beëindigen omdat deze geen meerwaarde meer heeft ten opzichte van HH1 Maatwerk.
- Feitelijk maken we bovenstaande keuzes al in individuele gevallen. Daarbij passen wij maatwerk toe. Generieke maatregelen passen niet binnen het karakter van de Wmo.
- Feitelijk maken we bovenstaande keuzes al in individuele gevallen. Daarbij passen wij maatwerk toe. Generieke maatregelen passen niet binnen het karakter van de Wmo.
- Over de aangekruiste punten zal opnieuw een keuze gemaakt moeten worden (nog niet per se een verwachting).
- We willen voor individuele cliënten wel gebruik maken van de mogelijkheid van de Vrijstelling eigen bijdrage conform Uitvoeringsbesluit Wmo.
- Daarnaast kunnen we gebruik maken van de mogelijkheid van ontheffing eigen bijdrage bij schulden en zorgmijding.
- Voor inwoners met laag inkomen het tarief op 10,00 stellen.
- Voorlopig het bestaande beleid continueren, waarbij reeds bepaalde voorzieningen zijn aangewezen waarvoor geen eigen bijdrage geldt.
- Niet naar beneden bijstellen aangezien de afname in inkomsten door invoering van het abonnementstarief al onvoldoende gecompenseerd wordt. Het heffen van een gemeentelijke eigen bijdrage voor algemene voorzieningen stuit daarnaast op bezwaren omdat de inning daarvan niet via de gemeente verloopt, terwijl (in verband met de cumulatieve begrenzing van 19,00) dit wel een onderdeel uit moet maken van het abonnementstarief.
- Als je algemene voorzieningen erbuiten houdt geeft dit gemeenten de mogelijkheden om b.v. De huishoudelijke hulp of dagbesteding via een algemene voorziening te organiseren en daarbij de (niet inkomensafhankelijke) eigen bijdrage aan te passen aan het budget van de gemeente (raadsbevoegdheid). Het is ook mogelijk om de huishoudelijke hulp langzaam over te laten gaan naar de private sector. Door lokaal langzaam de eigen bijdrage te verhogen (immers de huishoudelijke hulp budgetten die van uit het rijk worden aangeboden zijn niet meer toereikend) went de inwoner aan de extra kosten en is de geleidelijke stap naar privatisering draagbaar.
- 2. Door algemene voorzieningen buiten de abonnementstarief te houden, kan lokaal beleid bepalen in hoeverre men deze voorziening wil blijven faciliteren en wordt het ook landelijk gezien betaalbaar gehouden.
- Daar waar mogelijk de huidige situatie handhaven.
- Reden hiervan is dat de tekorten in het sociaal domein ons beletten om een dergelijke keuze te maken voor een bepaalde groep inwoners. Individueel afwijken kan in uitzonderlijke situaties wel.

- Voor algemene voorzieningen rekenen we nu ook al geen eigen bijdrage. Voor de maatwerkvoorzieningen zullen we naar verwachting voor iedereen het abonnementstarief laten gelden (en dus niet naar beneden bijstellen).
- Wij kunnen hier nog geen inschatting voor maken.
- Nog geen keuze gemaakt omdat we eerst inzicht in de financiële gevolgen willen hebben.
- Gemeenteraad hecht aan maatwerk ook m.b.t. inning eigen bijdragen.
- De gemeentes hebben simpelweg te weinig financiële middelen om bepaalde doelgroepen nog verder tegemoet te komen. Dit omdat nu ook doelgroepen profiteren voor wie deze ingreep helemaal niet noodzakelijk was (mensen met voldoende draagkracht).
- Het is voor onze gemeente steeds moeilijker om binnen de budgetten van het sociaal domein de gemeentelijke taken uit te voeren. De wens is wel om bepaalde groepen uit te sluiten van het betalen van een eigen bijdrage. De vraag is of dit houdbaar is. Het zijn hele ingrijpende en moeilijke keuzes die voor cliënten moeten worden gemaakt.
- Aanpassen voor individuen kan nu ook al, wordt heel soms gedaan, verder is er weinig beleidsvrijheid meer over. Daarnaast moet onze algemene voorziening huishoudelijke hulp volledig anders vormgegeven worden, hier gaat de meeste tijd in zitten; we hebben lopende contracten met aanbieders, verschillende keuzes en scenario's moeten worden uitgewerkt.
- Afhankelijk of de kostprijs wordt meegenomen in de looptijd van het abonnement of de duur dat iemand een product gebruikt zullen we voorzieningen wel/niet uitsluiten.

Vraag 5: 'Op welke terreinen verwacht u deze (beleids)maatregelen te nemen?

Antwoordoptie: 'Anders, namelijk...'

- Maatregelen op het niveau van eigen bijdrage.
- Zaanstad hanteert voor fysieke Wmo voorzieningen een maximaal aantal termijnen van 39 perioden. We zullen hier de gemeenteraad een keuze moeten voorleggen dit wel of niet te handhaven.
- Rekening houden met een risico en het verloop monitoren.
- Verordening aanpassen n.a.v. AMvB.
- Gelet op het feit dat het rijksbudget op dit moment al onvoldoende is, wordt ingezoomd op aanbod, trajecten, inkoop en aanbesteding.
- Met uitvoering afstemmen welke consequenties er zijn voor de systemen en werkafspraken en wat er nodig is om tijdig alles ingeregeld te hebben in de praktijk.
- We kunnen dat nu nog niet helemaal overzien. Mogelijk dat in het eerste kwartaal 2019 blijkt dat we toch aanvullende maatregelen moeten nemen.
- Wij hebben de eigen bijdrage voor alle categorieën al vastgesteld op maximaal de vaste eigen bijdrage van 17,60 per 1 januari 2018.
- We verwachten een aanzuigende werking hetgeen invloed heeft op onze personele capaciteit.
- Huidige beleid algemene voorzieningen.
- Een eerste afstemming met onze toegangsorganisatie.
- Het overwegen om de algemene voorziening voor Huishoudelijke Hulp in de huidige vorm af te stoten.
- Sturing in uitvoering.
- Aanpassen van algemene voorzieningen.

Vraag 6: 'Kunt u hieronder toelichten welke maatregelen, zoals bedoeld in de vorige vraag, u verwacht te nemen?'

- In onze gemeenten speelt de vraag hoe om te gaan met de bijdrage voor de algemene voorziening in 2019. Wij kennen een algemene voorziening HH en een wat zwaardere vorm van HH als maatwerkvoorziening. De bijdragesystematiek voor de algemene voorziening HH en de maatwerkvoorziening HH verschilt per 2019 als gevolg van het abonnementstarief. Dit is een aanzienlijk verschil dat moeilijk is uit te leggen aan de inwoners die gebruik maken van de algemene voorziening. Vraag is of dat wenselijk, uitvoerbaar en (juridisch) houdbaar is. Dit heeft onze aandacht en wij verwachten hierop beleidsmaatregelen te nemen voor 2019. Het onderbrengen van de algemene voorziening onder het abonnementstarief per 2019 heeft echter grote financiële gevolgen. Voor 2020 moeten we nog verder verkennen of we beleidsmaatregelen nemen. De houdbaarheid van een aantal voorzieningen lijkt op de termijn wel onder druk te komen staan.
- Doordat zoals het er nu naar uit ziet per 1 januari 2019 al middels wijziging Uitvoeringsbesluit Wmo 2015 een maximale periodebijdrage van 17,50 per 4 weken voor de maatwerkvoorzieningen geldt, kunnen vanuit die ervaringen al ingespeeld gaan worden op de komst van de gewijzigde wet in 2020. Op welke punten dit precies zal zijn, is nu nog niet volledig in te schatten, vandaar dat de vakjes allemaal aangevinkt zijn.
- N.a.v. AMvB moeten we al communiceren met alle partijen, en de verordening aanpassen, en we kijken nu of we ook al extra personeel klaar moeten hebben staan. Verder goed naar effect van abo-tarief kijken op ons aanbod en hoe we dat inkopen. Bijv. veranderingen bij overstap naar Wlz wordt groter.
- In het kader van een verbetertraject zorg, ingegeven door financiële noodzaak vanwege het feit dat het rijksbudget onvoldoende is zijn de volgende zaken ter hand genomen, resultaat gericht inkomen, werkprocessen, managementinformatie, beperking zij instroom door bekostiging praktijkondersteuner GGZ bij de huisartsen en heroverweging vervoer.
- Deze maatregelen zullen in eerste instantie gekoppeld zijn aan de wijziging van het besluit. Hierover zullen wij communiceren. Hierop voortgaand zullen we ook communiceren over de wetswijziging die aanstaande is. Financieel gaan we voor zover mogelijk doorrekeningen maken
- Deze maatregelen zullen in eerste instantie gekoppeld zijn aan de wijziging van het besluit. Hierover zullen wij communiceren. Hierop voortgaand zullen we ook communiceren over de wetswijziging die aanstaande is. Financieel gaan we voor zover mogelijk doorrekeningen maken
- Er gaat begin 2019 een nieuwe aanbesteding voor Wmo taken lopen, dus hier moet rekening gehouden worden met mogelijke wetswijziging. Verder vergt het veel afstemming tussen beleid - uitvoering - financiën - juridische zaken om zaken tijdig, uitvoerbaar en betaalbaar in te regelen.
- De begroting 2019 houdt reeds rekening met een aanzuigend effect. Op basis van de toenemende meldingen zal volgens jaar de personele capaciteit worden aangepast. Ook wordt de communicatie over dit onderwerp in het najaar 2018 gezien. Tevens zal in het najaar een overlegtafel worden gepland met de aanbieders van huishoudelijke ondersteuning om te bespreken in welke mate de maatregel gevolgen heeft voor de bedrijfsvoering van de aanbieders en overeenkomsten.
- De vraag is vóór de wetswijziging: Communicatie en instructie naar gemandateerde professionals, inwoners en zorgaanbieders over de wijzigingen in de eigen bijdrage en positionering ten opzicht van de inwoner bij het onderzoek.

- Zoals aangegeven heeft de gemeenteraad al besloten om de eigen bijdrage per 1 januari 2018 naar beneden bij te stellen. Nu betalen alle categorieën maximaal een eigen bijdrage van 17,60 per vier weken.
- De keuze of de algemene voorziening met zijn laagdrempelige toegang gehandhaafd kan worden. Meer sturing om aanzuigende werking te voorkomen.
- Wellicht afschaffing algemene voorziening HH, contractopzegging/ evt. in een andere vorm opnieuw inkopen, andere lopende contracten bekijken op mogelijke aanpassingen.
- Huidige algemene voorziening Hulp bij het Huishouden is financieel niet haalbaar met invoering abonnementstarief. Hierdoor worden we gedwongen om te kijken of het aanbod anders georganiseerd kan worden.
- We gaan mogelijk de algemene schoonmaakvoorziening per 1-1-2019 onder het tarief laten vallen om aanzuigende werking te voorkomen in de maatwerkvoorzieningen.
- Op dit moment niet duidelijk waar wij kunnen sturen om de gevolgen te beperken.
- Bijvoorbeeld de vraag hoe verder te gaan met de algemene voorziening voor hulp bij het huishouden.
- (Bezuinigings)voorstellen gericht op compensatie van de terugval in inkomsten uit eigen bijdrage en de te verwachten aanzuigende werking.
- De financiële gevolgen worden meegenomen in de begroting voor 2019 en verder.
- We verwachten dat de maatregel leidt tot significant extra kosten. Dit kunnen we niet zomaar opvangen binnen het huidige budget. Dit betekent dat we besparingsmaatregelen moeten treffen. Niet alleen missen we inkomsten, krijgen we meer toekenning, maar ook zullen er meer mensen in de uitvoering nodig zijn om de toeloop aan aanvragen op te vangen.
- (op VNG/CAK) aanvullende informatie voor de burger. NB: we ontvangen graag standaard communicatieteksten van CAK/VWS. NB: feit dat eigen bijdrage in 2019 17,50 euro wordt en in 2020 19,- euro (door inname eigen bijdrage in 2019 op maandbasis) zal verwarring bij de burger opleveren en mogelijk de angst voeden dat de eigen bijdrage geleidelijk aan toch elk jaar weer wordt verhoogd,
- In Den Haag geldt nu alleen een eigen bijdrage voor Huishoudelijke Hulp. Met de invoering van het abonnementstarief wordt ook een eigen bijdrage ingevoerd voor hulpmiddelen en woningaanpassingen. Dagbesteding en begeleiding blijft uitgezonderd.
- Voor algemene voorzieningen rekenen wij nu geen eigen bijdrage. Wij zullen het beleid rondom dagbesteding en begeleiding moeten gaan aanpassen, omdat cliënten nu wel een eigen bijdrage opgelegd gaat worden. Dit vraagt veel van onze eigen registratie en registratie bij de aanbieders. Wij zullen uitvoerig moeten gaan bekijken of en welke wijzigingen er nodig zijn in ons beleid.
- We verwachten in 2019 al een enorme toestroom zodra er meer bekendheid is bij burgers over de eigen bijdrage. Er zijn geen plannen voor extra personeel, maar vermoedelijk is er wel, al dan niet tijdelijk, een uitbreiding nodig.
- Voor de korte termijn zullen de consequenties beperkt zijn. Maar voor de wat langere termijn verwachten we een (aanzienlijke) toename van het gebruik waardoor het systeem onder druk komt te staan. Dat kan dan consequenties hebben voor de wijze waarop de Wmo is/wordt ingevuld.
- Acties rondom innovatie/realisatie algemene voorzieningen komen in een ander daglicht te staan en vragen heroverweging en wellicht een pas op de plaats. Voor begroting 2019 zijn de uitgaven Wmo opgehoogd en de ontvangsten eigen bijdragen CAK verlaagd.
- We verwachten meer aanvragen en meer druk op onze toegang. Daarnaast zal het inregelen van innen eigen bijdragen moeten worden geregeld. We verwachten daardoor dat extra

capaciteit nodig is, zowel structureel (innen eigen bijdragen) als incidenteel (toename aanvragen in 2019 en 2020).

- We hebben een Algemene Voorziening voor Huishoudelijke Hulp, zonder doelgroepen toets. Dus een volwaardige AV voor HH (tot 3 uren). Met een sturende eigen bijdrage naar draagkracht. Wanneer deze AV onder het abonnementstarief gaat vallen, is deze succesvolle AV niet meer in stand te houden. De invoering van het AT zal teweeg brengen dat gemeenten strenger aan de poort gaan worden om de aanzuigende werking (kostenbeheersing) tegen te gaan. En dat kan het beste door alles weer naar maatwerkvoorzieningen terug te brengen, waarbij een indicatie van toepassing is.
- Niet actief communiceren over tarief richting inwoners. Strenger aan de poort - uitvoering krijgt (indien nodig) harde uitsluitingsgronden mee. Zoek de rek in de verplichting/kerngedachte Wmo.
- Meer algemene voorzieningen creëren; personele capaciteit in de backoffice uitbreiden; uitbreiding van het aantal (financiële) maatregelen om de financiële gevolgen op te vangen; het communiceren over de eigen bijdrage naar (nieuwe) cliënten Wmo.
- Begroting aanpassen ombuigvoorstellen onderzoeken verschraling aanbod (reikwijdte Wmo opzoeken) Huishoudelijke hulp regelen via voorliggende voorzieningen i.c.m. Maatwerk (via CAO schoonmaak) we verwachten meer bezwaar en beroep andere communicatie over eigen kracht inrichten van eigenbijdrage inning op algemene voorzieningen
- In de begroting wordt rekening gehouden met een nadeel als gevolg van de invoering van het abonnementstarief. Dit heeft consequenties voor de balans tussen inkomsten en uitgaven waardoor er inhoudelijke maatregelen moeten worden genomen om de transformatie te versnellen en de inkomsten en uitgaven meer in balans te brengen
- We proberen te transformeren naar algemene voorzieningen (indicatieloos)
- In 2019 starten wij een aanbesteding voor huishoudelijke hulp. Nu hebben wij een deel van de huishoudelijke hulp nog als algemene voorziening vorm gegeven. Als deze verplicht onder het abonnementstarief komt te vallen, is een deel van de essentie van deze voorziening niet meer van toepassing. Wij overwegen om deze dan te laten vervallen. Daarnaast houden wij er in de begroting rekening mee dat de inkomsten uit eigen bijdrage gaan dalen en de vraag naar ondersteuning toeneemt. De Wmo-consulenten zullen het gesprek met inwoners goed moeten kunnen voeren.
- Wij zullen van start gaan om de huidige maatwerkvoorzieningen en algemene voorzieningen onder de loep te nemen. Daar waar mogelijk meer op elkaar af te stemmen/om te vormen. Dit om de aanzuigende werking" op een Wmo voorziening en of het "shoppen" binnen de soorten voorzieningen (wat is voor de klant financieel het meest aantrekkelijk) beter te kunnen beheersen. "
- Nee, hier wordt nog diep over nagedacht.
- Omdat de AMvB (naar alle waarschijnlijkheid) al op 1 januari 2019 in werking treedt, moeten we de tarieven van de algemene voorziening voor huishoudelijke hulp al aanpassen. Deze valt dan nog niet onder de regeling maar gaat erg uit de pas lopen met de eigen bijdrage voor de maatwerkvoorziening.
- We schaffen de tegemoetkoming voor chronisch zieken en gehandicapten (TCG) af. Deze is door het maximale tarief van 17,50 niet meer doelmatig. In onze gemeente krijgt iedereen met een Wmo voorziening de TCG, hierdoor komt er nu te veel geld terecht bij mensen die het niet nodig hebben aangezien ze er komende jaar honderden tot duizenden euro's op vooruit gaan. Deze middelen gaan we deels gebruiken ter compensatie van de eigen bijdrages die we niet meer gaan opleggen voor inwoners met een inkomen tot 110% van het sociaal minimum. De overige middelen gaan we inzetten in het schulden-, armoede- en minimeleidend.

- Tekorten in het sociaal domein, dus aanpassingen in de begrotingsaanpassing beleid eventueel extra capaciteit buurtteams evt. Meer inzetten op voorliggende voorzieningen
- Aanpassing van verordening en beleidsregels om nieuwe (scherpere) grenzen te stellen aan woningaanpassingen.
- Om de financiële tekorten op te vangen zullen wij nóg strenger oordelen aan de poort en nog scherper aan de wind indiceren. Het aanbod zal soberder worden waardoor uiteindelijk iedereen de dupe is van deze maatregel.
- Ten aanzien van Huishoudelijke hulp staan we zoals hierboven aangegeven naar ons idee vrij schaakmat. We verwachten dus ook meer personeel nog te hebben voor meer aanvragen. Of het ook consequenties gaat hebben voor andere Wmo of gemeentelijke taken hangt af van of er compensatie komt voor de aanzuigende werking. Indien die er niet of onvoldoende komt moeten gemeenten overwegen in staking te gaan en de taak terug te geven aan het Rijk" (10 wethouders met bezems en schoonmaakdoekjes die deze aan de Minister aanbieden ;-). "
- We nodigen de aanbieders huishoudelijke ondersteuning uit om te praten over de mogelijke gevolgen van het abonnementstarief. Hierbij leggen we uit dat het de bedoeling is dat inwoners die nu de huishoudelijke ondersteuning zelf organiseren en betalen, dit blijven doen.
- Binnen onze begroting is geanticipeerd op het verlies aan inkomsten uit eigen bijdrage. De aanzuigende werking is op geen enkele wijze te voorspellen. Hierop zijn geen maatregelen genomen en worden eerst de effecten afgewacht.
- We zijn al bezig met een inventarisatie van mogelijkheden/scenario's rondom onze algemene voorziening huishoudelijke hulp (=personele inzet). Volgens het wetsvoorstel zal deze onder de eigen bijdrage moeten gaan vallen, dus deze moet geheel opnieuw worden vormgegeven en mogelijk anders worden ingekocht (=inkoop en aanbesteding). Voordat het wetsvoorstel wordt ingevoerd moet hier vooraf ook al extra financiën voor worden geregeld (= financiën)
- Communicatie: vanaf oktober-november zal communicatie richting sociale wijkteams starten om hen voor te bereiden op de aankomende veranderingen. Tevens zullen de inwoners d.m.v. de lokale krant geïnformeerd worden (maar we wachten op een schrijven van het CAK hoe zij hun communicatie gaan vormgeven).Personele capaciteit: de ondersteunende afdeling vraagt zich af of er wellicht een projectgroep gestart moet worden om de veranderde financiële en administratieve processen in te richten.
- Al per 2019 hebben we meer capaciteit nodig. Communiceren t.a.v. maatwerkvoorzieningen dat het resultaat leidend is. De is ondersteuning gericht op wat de klant niet zelf kan organiseren en dat wij enkel aanvullen wat hij niet meer kan. We zien nu al de tendens het oude idee van recht op een voorziening" weer herleeft en dat we weer opnieuw moeten investeren in mensen in eigen kracht zetten. De "kanteling Wmo" moeten we niet ongedaan maken."
- Opleiden Wmo consulenten om goede gesprekken met assertieve cliënten te kunnen voeren en te kunnen praten over de eigen verantwoordelijkheden en mogelijkheden.

Vraag 7: 'In het wetsvoorstel is ook opgenomen dat de inning eigen bijdrage vanaf 2020 op maandbasis gebeurt in plaats van per vier weken. De eigen bijdrage wordt dan 19 euro per maand. Verwacht u dat deze wijziging impact heeft op uw beleid?'
Antwoordoptie a: 'Ja, een eenmalige impact, namelijk...'

- Financiële administraties zijn ingericht op periode van 4 weken
- Aanpassen in regelgeving en in systeem
- Beleid, processen en ICT moeten worden omgezet.

- Systemen en werkwijze aanpassen
- Omzetten administratie etc.
- Dat inwoners opnieuw moeten wennen aan een wijziging en de gemeente aan een administratieve omzetting
- Dat inwoners opnieuw moeten wennen aan een wijziging en de gemeente aan een administratieve omzetting
- Alle systemen en afspraken met aanbieders zijn afgestemd op de periodes van 4 weken. Gaat enorme impact hebben voor totale stelsel.
- Aanpassing, verordening, automatisering
- Systemen moeten aangepast worden
- Aanpassing verordening en financiële administratie
- In administratieve last en communicatie naar klanten
- Veel bestaande werkprocessen/facturering etc. Moeten worden aangepast, en met aanbieders worden afgestemd
- Beleidsregels eenmalig aanpassen, inrichting zorgadministratie aanpassen.
- Onze gehele administratieve proces is ingericht op een vier wekelijkse periode. Wij hebben voor alle Wmo-maatwerkvoorzieningen afspraken gemaakt met betrekking tot facturatie die aansluiten op deze periode. Deze contracten en afspraken lopen door tot (ver) na 2020.
- Onze gehele administratieve proces is ingericht op een vier wekelijkse periode. Wij hebben voor alle Wmo-maatwerkvoorzieningen afspraken gemaakt met betrekking tot facturatie die aansluiten op deze periode. Deze contracten en afspraken lopen door tot (ver) na 2020.
- Aanpassing in werkprocessen/uitvoering
- Implementatie (software, documenten, overgang huishoudelijke ondersteuning obv 4-wekelijkse declaratie naar maanddeclaratie e.d.).
- Facturatieproces van aanbieders loopt ook per 4 weken, conform CAK periode. Dit moet aangepast worden.
- Implementatie voor de uitvoering
- Aanpassing van de software, aanpassing van je foldermateriaal, aanpassing van je website
- Veel bestaande werkprocessen/facturering etc. Moeten worden aangepast, en met aanbieders worden afgestemd
- Niet groot. Administratie moet e.e.a. wijzigen.
- Uitvoering: aanpassing administratief systeem, communicatie
- Wijziging van beleidsstukken (bijvoorbeeld verordening en nadere regels)
- Met name administratieve impact, dus niet zozeer beleid
- Bij de beleidsuitvoering
- Maar niet op beleid. Op organisatorische processen. Inkoop en contracten van diensten staan op een periode van 4 weken.
- Aanpassen Verordening.
- Dat werkprocessen aangepast moeten worden, evenals contractuele afspraken die zijn gemaakt op basis van declaraties per 4 weken.
- Omzetting software en afstemming zorgaanbieders
- Consulenten zullen inwoners hierover gaan informeren
- Organisatorisch: de huidige inkoopcontracten zijn onder andere systeemtechnisch ingericht op 13 perioden van 4 maken. Dit moet dan omgebouwd worden.
- Aanpassing verordening, interne en externe communicatie
- Aanpassingen regelgeving en communicatie aanbieders

- Er moet gekeken worden of en hoe de contractering van ondersteuning (tussentijds) aangepast kan of moet worden, nu die wel per 4 weken gaat.
- De vier wekensystematiek van eigen bijdrage is ook doorgevoerd in de tarieven van aanbieders, de controle op de facturatie, de persoonsgebonden budgetten etc.
- Communicatie en administratieve processen
- Aanpassing van systemen om aanlevering op de juiste wijze mogelijk te maken
- Omzetten van alles , maar fijn dat er eindelijk wordt gekozen voor alles structureel maand i.p.v. 4 weken en maand mix.
- Overleg met ketenpartners voor het inrichten en realiseren van processen.

Antwoordoptie b: 'Ja, een structurele impact, namelijk...'

- Zuigende werking dus stijging uitgaven
- Bij een inning per 4 weken is bij bv een beëindiging makkelijker te berekenen over welke termijn in de betreffende periode de EB moet betalen omdat dat afgerond kan worden naar weken dan bij inning per maand waarbij de berekening zal moeten gebeuren over (werk)dagen
- Aanpassing in de uitvoering en positief effect voor duidelijkheid inwoners voor de budgetbeheersing.
- De aanbieders Huishoudelijke Ondersteuning hebben de aanlevering van productgegevens aan het CAK ingericht per 4 weken. Hun administratie is niet toegerust om dit per maand aan te leveren. Hierop zal tijdig een contractwijziging doorgevoerd moeten worden.
- Ja, een structurele impact, namelijk vereenvoudiging van de administratie. PGB administratie is ook per maand.
- Aanbieders huishoudelijke ondersteuning hebben de aanlevering van productiegegevens aan het CAK per 4 weken ingericht. Hun administratie is niet uitgerust om dit per maand aan te leveren. Hierop zal tijdig een contract wijziging doorgevoerd moeten worden.
- EB systematiek is mede gekoppeld aan 4-wekelijkse structuur van zorgaanbieders m.n. Bij huishoudelijke hulp. De uitvoering ook bij het CAK gaat daar lijkt ons hinder van odnervinden
- Aanpassingen in ons systeem (gemeente en aanbieders), i.v.m. 4 weken naar maand.
- Het gehele facturatieproces is nu ingericht op 4 weken ipv per maand
- Een inkomstenderving en aanzuigende werking
- De aanbieders huishoudelijke ondersteuning hebben de aanlevering van productiegegevens aan het CAK ingericht per 4 weken. Hun administratie is niet uitgerust om dit per maand aan te leveren. Hierop zal tijdig een contract wijziging doorgevoerd moeten worden.
- Zie boven, onduidelijk voor de burger of eigen bijdrage op termijn niet toch weer wordt verhoogd\
- Het innen bij de client zal afwijken van de inkoopcondities bij zorgaanbieders
- Het omzetten van 'per 4 weken' naar 'per maand' terwijl het bedrag gelijk blijft, leidt een verdere afname van de inkomsten en eventueel tot een verdere toename van het aantal aanvragen.
- Het eigenkracht (zelfredzaamheid) principe wordt ondermijnd. 2. Geen maatwerk meer maar recht op. 3. Van zorgen dat naar zorgen voor. De hele grondslag onder de Wmo valt weg. Het wordt weer een verstrekking systeem, het oude zorgstelsel. Deze wet faciliteert niet het nieuwe denken en de cultuuromslag. 3. Financieel zullen de kosten onthoud zijn.
- Structureel minder inkomsten en wellicht een stijging van de vraag/het gebruik
- Op de contractafspraken met gecontracteerde aanbieders m.b.t. facturatie en declaratie

- Voor de implementatie van de uitvoeringsprocessen
- Wellicht anders inrichten
- Op de uitvoering. Deze 4 weken is opgelegd omdat ook al de zorgaanbieders werken met 4 weken. Administratief heeft het wel gevolgen. Veel zal opnieuw moeten worden ingericht en de indicaties zullen per maand gesteld moeten gaan worden i.p.v. Per week. Volstrekt overbodig om het per maand i.p.v. per 4 weken te doen.
- PGB tarieven omrekenen van 4 weken naar dagen per maand
- Financieel heeft het structureel gevolgen. Wellicht leidt dit tot beleidswijziging.
- Financieel; in plaats van 13 inningen komen er maar 12. Betekent dus een verlaging van de eigen bijdrage 9 inkomsten).
- Een aanzuigende werking op ons voorzieningenstelsel en de ingewikkeldheid om inwoners nog te wijzen op hun eigen mogelijkheden en het feit dat wij ook de algemene voorzieningen maar zeer ten dele kunnen gebruiken om antwoord te kunnen geven op de vragen. Daarnaast voorzien wij lange financiële verplichtingen van onze inwoners waarbij zij niet/hooit de kostprijs zullen betalen en daarom dus eigenlijk ook minder noodzakelijk om deze kostprijs nog steeds als voorwaarde in de wet/ uitvoeringsbesluit op te nemen.
- Pakketten/tarieven moeten aangepast worden
- Alle systemen bij gemeente en aanbieders zijn ingericht op 4 wekelijks.

Vraag 8: 'Zijn er vanuit uw organisatie bezwaren om over te gaan naar inning van de eigen bijdrage op maandbasis in plaats van per vier weken?

Antwoordoptie a: 'Ja, namelijk...'

- De zorgverlening wordt per vier weken betaald (hierbij is uitgegaan van de CAK-periodes zodat dit voor inwoners herkenbaar is)
- Alle interne processen zijn nu ingericht op vier weken. Ook officiële documenten zoals contracten met zorgaanbieders, verordening, beleidsregels en besluit MO
- Zie antwoord vraag 7
- Zie antwoord vraag 7
- We kunnen alle afspraken weer gaan aanpassen. Wmo zou juist een lokale wet zijn met lokaal maatwerk en lokale toepassingen. Dat is het zo niet.
- Systeemtechnisch heeft het een groot effect op de uitvoering. We moeten zelf de systemen aanpassen, maar ook de zorgaanbieders zullen zich moeten aanpassen op de inning per maand.
- Het vraagt om andere inrichting van diverse administraties en van iWmo. De ervaring leert dat dit moeizaam verloopt. Loopt het eindelijk moet dit weer op de schop.
- De inkoop en financiering vindt plaats op basis van 4 weken. Een wijziging naar 'per maand' vraagt een forse en eventueel langdurige administratieve omzetting. Daarnaast betekent het omzetten van 'per 4 weken' naar 'per maand' terwijl het bedrag gelijk blijft een verdere afname van de inkomsten en eventueel een extra aanzuigende prikkel.
- Binnen inkooptrajecten is de facturering geregeld en aangepast op 4 weken. Dit vergt extra capaciteit
- Omvorming van administratieve processen bij aanbieders. Dit brengt voor hun extra kosten met zich mee. Deze kosten worden over het algemeen doorgerekend naar de gemeente in (nieuwe) tarieven of verminderde ureninzet bij de klant.

- Met name administratieve bezwaren; alles is ingericht op 4 weken. Dat betekent dat we alles moeten omrekenen van indicaties en facturaties. En de werkafspraken met de huidige contractpartijen moeten worden aangepast.
- Zie antwoord vraag 7
- Dit betekent nog minder inkomsten. Voor wat betreft backoffice is nog niet helder wat dit betekent.
- Zie de antwoorden op vraag 7
- Het hele facturatiesysteem (factuurcontrole) is ingericht op vier-wekelijkse declaratie. Het is moeilijk in te schatten wat hierdoor precies aangepast dient te worden.
- Forse investering in aanpassing administratieve systeem
- Namelijk onze systemen en die van de aanbieders zijn niet zo ingericht. Aanbieders die ook Wlz leveren krijgen dan te maken met 2 systemen.

Antwoordoptie b: 'Nee, mits...'

- Het tijdig gecommuniceerd wordt
- Dit ruim van te voren formeel duidelijk is geworden.
- Dit ook goed aansluit op de facturatie door aanbieders. Dit moet worden afgesproken en ingeregeld.
- Op tijd duidelijkheid komt om dit technisch aan te passen
- De wijziging tijdig bekend is en volledig uitgewerkt is, ook moet de wijziging draagvlak hebben van aanbieders
- Het landelijke standaard wordt en in ons geval (en ongetwijfeld bij meer gemeenten) Centric betrokken wordt.
- De externe organisaties hierin meegaan
- De eenmalige omzetting zo administratief licht wordt ingericht.
- De eenmalige omzetting zo administratief licht wordt ingericht.
- Het CAK deze taak blijft uitvoeren
- Hier tijdig duidelijkheid over is i.v.m. communicatie naar inwoners en zorgaanbieders.
- Aanbieders geen productiegegevens meer hoeven aan te leveren. In het kader van administratieve lastenverlichting zou dit een voorwaarde moeten zijn bij de invoering van het abonnementstarief. De kosten Wmo-inzet zijn in 99% van de gevallen hoger dan € 19,00 per maand. Het is onzin om de productie-aanlevering bij het CAK te handhaven.
- Er voldoende tijd is om de systemen erop aan te passen en de zorgaanbieders dit ook kunnen verwerken in hun systemen, daar hebben wij geen zicht op.
- Andere organisaties zich hieraan kunnen aanpassen zie vraag 7
- Voldoende tijd wordt gegeven om dit uit te voeren en er duidelijkheid is voor alle partijen.
- Er voldoende tijd wordt gegeven om e.e.a. te implementeren
- De bedragen die worden geïnd ook maandbedragen zijn.
- Het goed gecommuniceerd wordt
- Aanbieders geen productiegegevens meer aan hoeven te leveren. In het kader van administratieve lastenverlichting zou dit een voorwaarde moeten zijn bij de invoering van het abonnementstarief. De kosten van Wmo-inzet zijn in 99% van de gevallen hoger dan 19,- per maand. Onzin om de productieaanlevering richting CAK te handhaven.

- We voor huishoudelijke ondersteuning de overgang van 4-wekelijkse declaratie naar maandelijks tijdig kunnen inregelen. Overige voorzieningen gaan al o.b.v. maanddeclaratie.
- Heldere en tijdige informatie naar de client en gemeente
- Gemeenten budget krijgen voor aanpassingen die zij hiervoor moeten doen
- De ICT-omgeving hiervoor wordt aangepast
- Er voldoende tijd wordt gegeven om e.e.a. Te implementeren
- De uitvoering goed geregeld is.
- Tijdig gecommuniceerd. De facturatie door aanbieders aan ons, gaat sinds kort ook op maandbasis. Eén systeem is wel zo prettig
- Twee maanden implementatietijd
- Dit door het hele zorglandschap wordt doorgevoerd. Salariëring in de zorg is per 4 weken.
- Systemen ook tijdig kunnen worden aangepast
- Op tijd gecommuniceerd.
- Geen bezwaar mits de softwareleverancier tijdig de programmatuur heeft aangepast en de overgang dusdanig is geregeld dat zowel de gemeenten als het CAK als de cliënten er geen last van hebben.
- Er een duidelijke communicatie richting inwoners plaats zal vinden met een motivatie waarom hiervoor gekozen zal worden
- Ook aan zorgaanbieders duidelijk gecommuniceerd wordt
- Tijdig genoeg aangegeven. Bovendien zijn en blijven wij van mening dat wanneer kostprijsbewaking moet worden gedaan én beschermd wonen en maatschappelijke opvang uitgezonderd blijven van het abonnementstarief dat het CAK dit het beste kan blijven uitvoeren.
- Er wordt onderzocht of de gemeente zelf niet verantwoordelijk kan worden voor deze inning. Noodzaak van het CAK is dan niet echt meer aanwezig.
- Er rekening gehouden met de aanpalende impact en de daarmee gepaard gaande kosten om ook deze om te zetten van 4 weken naar maand.
- Softwaresystemen aangepast worden. Leveranciers leveren contractueel per 4 weken.
- Alle systemen er goed op ingericht zijn en klanten goed worden geïnformeerd over de impact van de maandelijkse inning.
- We genoeg tijd hebben om alle wijzigingen door te voeren.
- Het CAK dit blijft uitvoeren.

Vraag 10: 'Wat is volgens u de belangrijkste impact? Hieronder kunt u uw antwoord op de vorige vraag toelichten.'

- Minder inkomsten, naar verwachting hogere uitgaven. Naar verwachting tevens hogere personele inzet. Aanzuigende werking.
- De aanzuigende werking voor mensen die nu met name huishoudelijke ondersteuning zelf regelen. Wanneer dit aanzienlijk goedkoper is voor mensen om dit te regelen via de Wmo dan zullen mensen dat naar verwachting ook doen.
- Financiën: minder inkomsten, zuigende werking van lagere eigen bijdrage voor hoge inkomens- meer aanvragen met hogere druk op het Wmo-loket .- meer druk bij zorgaanbieders huishoudelijke hulp terwijl er al wachtlijsten zijn door personeelstekort.- wij hebben nu minimabeleid (geen eigen bijdrage tot 110% sociaal minimum). De vraag of we dit nog (kunnen)

doorzetten na 2019. Hoe gaan we dat communiceren naar inwoners? - nog onduidelijkheid of CAK uitvoering blijft doen. Als dat bij de gemeente komt meer druk op personeel en administratie. - beleid moet de gevolgen van het abonnementstarief goed op een rij hebben en waar nodig aanpassen.

- Beleid en toename volume
- Beleid en financiën. Er wordt geprobeerd reële prijzen te stellen voor Wmo-ondersteuning (conform amvb). Dit heeft de laatste jaren er echter wel toe geleid dat de kosten voor de gemeenten aanzienlijk zijn toegenomen. Hierbij gaat het vooral om de huishoudelijke hulp en begeleiding. Dit in relatie met invoering van het abonnementstarief leidt ertoe dat de financiële houdbaarheid van Wmo-voorzieningen onder druk komt te staan. Daar komt bij dat gemeenten (wij in ieder geval) wel worstelen met het organiseren van algemene voorzieningen. De visie van onze gemeenten is om zoveel mogelijk in het voorliggende veld te organiseren en op te lossen. Indien nodig is er meer specialistische ondersteuning op maat beschikbaar in de vorm van een maatwerkvoorziening. Met de wijzigingen in de eigen bijdrage-systematiek is de uitdaging voor gemeenten om zowel in het voorliggende veld als in de 2e-lijn voorzieningen te organiseren die van goede kwaliteit zijn en betaalbaar zijn voor klant en gemeente. Rekening houdende met maatschappelijke en demografische ontwikkelingen die zeer waarschijnlijk leiden tot een toename van het gebruik van Wmo-voorzieningen, komt vooral de betaalbaarheid onder druk te staan. Ook de mogelijk aanzuigende werking als gevolg van het abonnementstarief speelt hierbij een rol. De kans bestaat dat gemeenten vanwege de financiële houdbaar keuzes maken vanuit financieel belang. Dat kan ertoe leiden dat er wordt bezuinigd aan de voorkant (streng aan de voorkant) of op de kostprijs, met als gevolg dat de kwaliteit onder druk komt te staan. Dat is niet wenselijk. Mijn inziens is dan ook de grootste impact en uitdaging om toekomstbestendige Wmo-voorzieningen te organiseren. Die uitdaging was natuurlijk al aanwezig, maar is nog groter geworden met invoering van het abonnementstarief. Goede praktijkvoorbeelden en duidelijke informatie kunnen gemeenten hierbij helpen.
- In systeem overall aanpassen dat tarief wijzigt en dat inning per maand zal gaan plaatsvinden. Ook van belang voor managementinfo. Ik verwacht ook een grote financiële impact.
- De aanzuigende werking. Inwoners die nu kiezen voor eigen oplossingen gaan na de invoering eenvoudiger weer over op een maatwerkvoorziening. Dit zal leiden tot een financieel risico.
- De aanzuigende werking die de verlaging van de eigen bijdrage en later het abonnementstarief heeft op de aanvragen voor Wmo voorzieningen. Voorheen was de eigen bijdrage voor financieel draagkrachtige een reden de Wmo voorziening op eigen kracht te organiseren. Het abonnementstarief kan nu een reden zijn om (weer) bij de gemeente aan te komen. De gedachten van deze wetgeving is om mensen die het niet zelf kunnen te ondersteunen. Door het abonnementstarief komt dit behoorlijk onder druk te staan.
- Wanneer meer mensen gebruik gaan maken van Wmo voorzieningen moet er meer verwerkt en geleverd worden, naast het 1e financiële risico (hogere vraag), moet de ondersteuning ook geleverd worden; meer arbeidsuren terwijl er krapte is op de arbeidsmarkt. Dit geldt ook voor voorziening die door aannemers worden uitgevoerd. Dit leidt weer tot stijgende prijzen.
- Structureel minder inkomsten voor gemeente. Beleidsvrijheid om financiën sterk te laten meewegen in de afweging, wordt ondermijnd. Aanzuigende werking: Wmo wordt erg aantrekkelijk, men wil minder gauw naar WLZ.
- Over de impact is al veel geschreven door de VNG.
- Lastig te beantwoorden omdat veel acties al per 1-1-2019 zijn gedaan en niet duidelijk is of het dan nog eens nodig is bij 1-1-2020. En de impact hangt samen. Als er veel meer vraag komt is er eenzelfde effect op personeel, financiën, en dan ook beleid.

- De stijging van het aantal voorzieningen op lange termijn, waarbij de leeftijdsopbouw in onze gemeente meespeelt in een snel toenemende vraag.
- Deze maatregel past niet bij het gedachtegoed van de Wmo. Daarmee wordt de boodschap naar inwoner inconsequent. Als we mensen regie willen geven en zelfredzaam willen laten zijn is dit een verkeerde maatregel. Deze maatregel steunt de mensen in de uitvoering niet. De consulenten die juist die cultuuromslag aan het maken zijn en dit samen met inwoners oppakken stuur je nu op pad met een tegenstrijdige boodschap. De aanzuigende werking heeft een grote impact op gemeenten. Financieel is dit een zorg. Maar ook inhoudelijk. Je ontnemt gemeenten beleidsvrijheid om te zorgen dat de ondersteuning daar ingezet wordt waar hij het hardst nodig is.
- Toestroom van cliëntendie nu de voorziening zelf betalen, met alle financiële en personele gevolgen van dien.
- Enerzijds de financiële impact en anderzijds alle benodigde aanpassingen in de systemen.
- Volgens eigen berekening zal er sprake zijn van een aanzienlijk aanzuigend effect door beperken van de bijdrage voor alle doelgroepen. Met name inwoners met een hoog inkomen zullen gebruik willen maken van voorzieningen terwijl dit nu nog zelf georganiseerd wordt. Dit zal met name gevolgen hebben voor huishoudelijke ondersteuning, woningaanpassingen en vervoersvoorzieningen. Het financiële meerjarenperspectief verslechterd sterk door deze maatregel. Aanbieders van huishoudelijke ondersteuning hebben te kennen gegeven moeilijk aan een eventuele stijgende vraag te kunnen voldoen wegens krapte op de arbeidsmarkt. Mogelijk dat er hierdoor wachtlijsten zullen ontstaan.
- Wij hebben maatwerkvoorzieningen. Impact voor burger is meer duidelijkheid vooraf over hun eigen bijdrage (minder bureaucratie). Op vraag 9 heb ik financiën als meest impactvol aangegeven, in combi met de nieuwe loonschalen vraagt het veel extra middelen waarvoor gemeenten niet volledig gecompenseerd worden.
- Hogere uitgaven door minder inkomsten eigen bijdrage, plus meer verstrekkingen door aanzuigende werking
- Een ander keukentafelgesprek, de prikkel voor inwoners om zaken zelfstandig op te lossen verdwijnt, daardoor mogelijk aanzuigende werking
- Aanzuigende werking bij Huishoudelijke hulp. Je hoort nu al van mensen die het normaal zelf HO betalen dat ze nu voor 19,- een hulp kunnen krijgen van de gemeente. Bij HO telt dan niet meer de sterkste schouders dragen de zwaarste lasten. Voor begeleiding wel goed idee omdat dit meestal doelgroepen waar het inkomen beperkt is.
- Wellicht een aanzuigende werking op aanvragenmaatwerkvoorzieningen. In de Wmo 2015 wordt veel nadruk gelegd op de eigen kracht. Deze maatregel/wetswijziging haalt dit gedeeltelijk onderuit. Daarnaast is het ook jammer dat inwoners met een klein inkomen hetzelfde voor voorzieningen gaan betalen als inwoners met een hoog inkomen en veel vermogen. De lagere inkomens worden met deze maatregel onevenredig belast. De hogere inkomens/vermogens wordt de eigen kracht niet benut.
- De mogelijke toename van het gebruik van voorzieningen.
- We verwachten dat er naar aanleiding van deze wijziging een aanzuigende werking ontstaat op het aanvragen van Wmo-voorzieningen. We krijgen nu al vragen van inwoners hierover, waaruit blijkt dat zij voorsorteren op een aanvraag in 2019/2020 omdat het dan 'goedkoper' wordt. De financiële motivatie om op eigen kracht, zelfstandig een hulpmiddel, woningaanpassing of hulp bij het huishouden te regelen en financieren, vervalt wanneer de eigen bijdrage altijd 19 euro per maand is. Juridisch en beleidstechnisch is het een uitdaging om inwoners die prima op eigen kracht hun ondersteuning kunnen regelen, aan te zetten om dit daadwerkelijk te gaan

doen. Dit zal gaan resulteren in hogere kosten voor Wmo-ondersteuning en lagere inkomsten van de eigen bijdragen.

- Daling in inkomsten, aanzuigende werking op inwoners die de maatwerkvoorziening eerst zelf betaalden of inwoners die vanaf nu beslissen om een maatwerkvoorziening aan te vragen en te gebruiken.
- De aanzuigende werking en daarmee de impact op financiën- mogelijk ook administratieve effecten
- Toename van de vraag en verlaging van de inkomsten uit eigen bijdrage. Daarom een extra financiële opgave voor gemeenten, terwijl de uitgaven in het Sociaal Domein momenteel al de pan uitrijzen en gemeenten kampen met tekorten (mede als gevolg van oplopende loonkosten in de zorgsector en dus stijgende tarieven). Daartegenover staat dit haaks op de kanteling, waarbij eigen kracht en inzet vanuit eigen netwerk centraal staat. Voor burgers wordt het aantrekkelijker om gebruik te maken van professionele inzet. Belangrijk aspect is tevens dat de administratieve lastendruk bij aanbieders én gemeenten niet lijkt te dalen. De huidige systematiek van aanlevering van productiegegevens wordt gehandhaafd, terwijl de kosten voor een Wmo voorziening in 99% van de gevallen boven de € 19,00 per maand liggen. Het maandelijks aanleveren van productiegegevens (en verwerking daarvan) is een onnodig optuigen van een administratief systeem. Het voeren van een abonnementstarief zou met zich mee moeten brengen dat burgers (ongeacht de mate van gebruik) zouden moeten betalen voor hun lidmaatschap van de Wmo (zie het als lid zijn van de bibliotheek, ook dan betaal je als je een maand geen boeken leent).
- Organisatorisch (administratie en ICT). De administratie rondom de eigen bijdrage / abonnementstarief ligt nu bij het CAK. Dit zal per 1/1/2020 naar de gemeente komen. Wordt de gemeente gecompenseerd voor deze extra administratieve werkzaamheden? De CAK - monitor wordt o.a. Gebruikt om contracten te monitoren. Deze taak zal in de toekomst via een ander kanaal moeten gaan lopen. Het is onduidelijk of dit mogelijk is via de huidige systemen (bijv. IWmo). De huidige CAK monitor bevat specifieke informatie over de doelgroep / maatwerkvoorzieningen, dit is input voor beleidsontwikkeling. Hoe wordt deze informatie per 1/1/2020 verstrekt? Als lokaal ervoor gekozen wordt om het abonnementstarief te heffen op algemene voorzieningen, zullen aanbieders de gegevens van klanten door moeten geven. Dit betekent investeren in een systeem (iWmo?) En daarnaast extra administratie voor deze aanbieders en voor de gemeente. Wordt de gemeente hier vanuit het Rijk voor gecompenseerd? Beleidsmatig vanwege de mogelijkheid om vanaf 1/1/2020 op algemene voorzieningen een abonnementstarief te heffen, worden we genoodzaakt om een visie te ontwikkelen over deze mogelijkheid. Dit zal besproken moeten worden met diverse interne en externe partijen. Daarnaast is het mogelijk dat het aantal gebruikers van Wmo- voorzieningen toeneemt. De vraag is of dit overeenkomt met de huidige contracten en de daaraan gekoppelde budgetten. Deze zijn immers gekoppeld aan historische gegevens. Tot slot is onduidelijk hoeveel de gemeente wordt gecompenseerd voor een evt. Toename van het klantenbestand in de maatwerkvoorzieningen. Het is mogelijk dat vanuit financiële druk onze visie op de maatwerkvoorzieningen herijkt moeten worden.
- De wetswijziging heeft de volgende impact:
 - De negatieve financiële gevolgen van de wetswijziging voor de gemeente kan invloed hebben op de ondersteuningsmogelijkheden die we als gemeente hebben voor kwetsbare inwoners. Hierdoor kan de zorg voor kwetsbare inwoners onder druk komen te staan;
 - Deze regeling staat haaks op de beweging van het Rijk om taken te decentraliseren naar gemeenten in het vertrouwen dat gemeenten deze taken beter kunnen uitvoeren;

- Deze regeling staat haaks op het uitgangspunt van de Wmo van eigenverantwoordelijkheid en zelfredzaamheid van inwoners.
- Deze regeling neemt gemeenten een financieel sturingsinstrument uit handen en gemeenten worden bovendien onvoldoende financieel gecompenseerd voor tekorten die door deze regeling dreigen te ontstaan;
 - Er is een risico voor een groter beroep op Wmo-ondersteuning als gevolg van deze regeling. Het risico ligt alleen bij de gemeenten;
 - Met deze regeling is geen oplossing gevonden voor het grote verschil in eigen bijdrage tussen Wmo en Wlz
 - Er blijft sprake van een stapeling van eigen bijdragen;
 - Gemeenten zien nu al dat inwoners een overstap naar de Wlz uitstellen vanwege de hogere eigen bijdrage en daardoor niet de meest passende ondersteuning krijgen én dat de verwachting is dat de overstap naar de Wlz (nog) vaker wordt uitgesteld.
- Financiën; minder eigen bijdrage ontvangen en aanzuigende werking
- Toename van het aantal klanten.
- Aanzuigende werking van de vraag en een verlaging van inkomsten terwijl gemeenten al kampen met tekorten. Met de verlaging van de eigen bijdrage wordt de lastendruk niet verminderd. Dit terwijl in 99% van de gevallen de kosten boven de 19 euro per maand liggen. De aanlevering van productiegegevens blijft gehandhaafd. Het voeren van een abonnementstarief zou met zich mee moeten brengen dat iedereen zou moeten betalen voor hun lidmaatschap van de Wmo, ongeacht het gebruik.
- Inhoudelijk: Doordat de algemene voorziening schoonmaak financieel laagdrempelig wordt, wordt het lastiger om inwoners met een hoger inkomen te stimuleren om zelf een oplossing te zoeken. De verwachting is dat er meer aanvragen komen, hierdoor zullen de personele uitgaven stijgen. Ook zullen de uitgaven voor voorzieningen navenant ook stijgen.
- Belangrijkste impact heeft de mogelijke aanzuigende werking. De EB is/was een van de weinige instrumenten om succesvol een beroep te doen op de inzet van het eigen (sociale) netwerk dan wel eigen middelen. Het 'goede' gesprek zal niet altijd het beoogde succes hebben en de rechtspraak biedt eveneens weinig ondersteuning.
- Minder financiën en aanzuigende werking => Abonnementstarief. 4 weken naar maand => adm. Aanpassingen voor aanbieder en gemeente.
- Financiële plaatje is ongunstig, minder inkomsten eigen bijdrage die maar voor een klein deel gecompenseerd wordendaarnaast een aanzuigende werking van het lage maximale tarief/abonnementstarief. Minder mogelijkheden om eigen kracht en mantelzorg van mensen in te zetten. De visie van 'de sterkste schouders dragen de zwaarste lasten' kunnen we hiermee wel overboord zetten.
- Achterliggend is het belangrijkste dat deze systematiek voorbijgaat aan wat eerder in de Wmo is bepaald, nl. Stimuleren van inzetten van eigen kracht en eigen mogelijkheden, onder gelijktijdige invoering van financiële kortingen op budgetten. Door deze nieuwe wetswijziging is het bijna niet te doen om dit beleid te kunnen blijven volhouden; we kunnen cliënten niet meer aanspreken op het nemen van hun eigen verantwoordelijkheid (in de vorm van inkomensafhankelijke eigen bijdrage). Dit is een nieuwe belemmering om als gemeente het Wmo-beleid uit te voeren zoals het oorspronkelijk is bedoeld.
- Er zijn meerdere belangrijke punten. Het juridisch goed regelen in verordening, beleidsregels en besluit MO. Het verwerken in contracten met zorgaanbieders. Het verwerken in onze administratieve systemen. Het tijdig communiceren met inwoners hierover. Het verwerken in onze gemeentebegroting.
- Financiën

- Financiën
- Financieel
- Financieel, een en ander zal niet kostendekkend zijn.
- Toenemende financiële en personele druk zal de belangrijkste impact zijn verwachten wij. Door de, te verwachte toename, zal de kwaliteit van dienstverlening ook verder onder druk komen te staan.
- Impact is dat er een grote aanzuigende werksaam ontstaat. Het benutten van zelfredzaamheid staat hierdoor in de weg.
- De grootste impact is op het beleid voor de HH. Momenteel is deze als algemene voorziening ingericht. Het verschil in EB maatwerk - algemeen wordt in 2019 zo groot dat wij er op inzetten om de algemene voorziening al in 2019 onder het abonnementstarief te laten vallen. Hier vinden gesprekken over plaats met het CAK. Er is dan 'eigenlijk' geen substantieel verschil meer tussen algemeen/maatwerk. In de besluitvorming en uitwerking zetten wij er in eerste instantie op in dat cliënten niet meer betalen voor algemeen dan voor maatwerk (EB betalen aan CAK). De juridische en beleidsmatige uitwerking volgt later. Hamvraag is dan of de algemene voorziening nog wel een algemene voorziening is en hoe om te gaan met de betreffende cliëntgroep. Andere beleidsmatige keuzes:- Gaan wij eigen bijdrage innen voor de begeleiding (momenteel vrijgesteld)?- Blijven wij minimabeleid voeren? Ambtelijk advies hierin is om dit niet te doen, bestuurlijk nog niet besproken. Alhoewel marginaal is het een mogelijkheid om de financiële effecten te dempen. Bij uitzonderlijke gevallen kan altijd maatwerk geboden worden.
- Financiële risico is hoog. Er zullen veel vragen komen van de inwoners. Daarnaast is er veel werk in de uitvoering qua aanpassing beschikkingen etc. Maar ook qua hoeveelheid aanvragen die wij verwachten zal toenemen. Beleid moet daarbij ook aangepast worden.
- De financiële gevolgen en de toename van het aantal klanten omdat de prikkel om zelf ondersteuning te regelen en in te kopen weg valt. Zij ook recente publicaties over de beperkte mogelijkheden om een groter beroep te doen op het sociale netwerk. Uit ervaring weten wij dat een hoge eigen bijdrage als gevolg van inkomen zeker effect heeft op de mate waarin een beroep gedaan wordt op de gemeente om ondersteuning te ontvangen vanuit de Wmo. Vaak blijkt dan het de weg wijzen naar particuliere voorzieningen voldoende om er voor te zorgen dat de burger zijn eigen ondersteuning regelt. Indien deze door de invoering van het abonnementstarief (veel) duurder wordt dan 19,- per maand, en dit zal bijna altijd het geval zijn, zal de klant een beroep doen op de Wmo. Met andere woorden wij vrezen de aanzuigende werking van de regeling. Bovendien onderschrijven wij de opmerking dat deze regeling haaks staat op de hetgeen uitgangspunt is geweest bij de invoering van de Wmo 2015. Naast de extra uitgaven levert een groter klantenbestand voor de gemeente ook meer werk op.
- Financiële impact, minder inkomsten en aanzuigende werking op maatwerkvoorzieningen (met name huishoudelijke hulp).
- Zie het antwoord op vraag 7.
- Aanzuigende werking en omdraaien van beweging dat inwoners eerst probeert zoveel mogelijk zelf de zorg te regelen en dan pas aanklopt bij de gemeente.
- Toename van de vraag en verlaging van de inkomsten uit eigen bijdrage. Derhalve een extra financiële opgave voor gemeenten, terwijl de uitgaven binnen het sociaal domein momenteel al uit de pan rijzen en gemeenten kampen met tekorten (mede als gevolg van oplopende loonkosten binnen de zorgsector en dus stijgende tarieven). Daar tegenover staat dit haaks op de kanteling waarbij eigen kracht en inzet vanuit eigen netwerk centraal staat. Voor burgers wordt het aantrekkelijker om gebruik te maken van professionele inzet. Belangrijk aspect is tevens dat de administratieve lastendruk bij aanbieders én gemeenten niet lijkt te dalen. De

huidige systematiek van aanlevering van productiegegevens wordt gehandhaafd, terwijl de kosten voor een Wmo voorziening in 99% van de gevallen boven de 19,- per maand liggen. Het maandelijks aanleveren van productiegegevens (en verwerking daarvan) is een onnodig optuigen van een administratief systeem. Het voeren van een abonnementstarief zou met zich mee moeten brengen dat burgers (ongeacht de mate van gebruik) zouden moeten betalen voor hun lidmaatschap van de Wmo. (zie het als lid zijn van de bibliotheek, ook dan betaal je als je een maand geen boeken leent).

- Inrichting en afstemming CAK
- Financiën: bijna halvering inkomsten eigen bijdrage en onzekerheid over verdere financiële gevolgen (verlaging financiële drempel voor midden- en hogere inkomens, verwachtte toename aantal aanvragen en indicaties, mogelijk daardoor toename personeelskosten ed), welke zoals het er nu naar uit ziet onvoldoende gecompenseerd worden vanuit het Rijk.
- Risico's: Verwachte toenames aantal aanvragen onder inwoners met midden- en hogere inkomens en dus een toename aan uitgaven van Wmo-voorzieningen. Bijna halvering inkomsten eigen bijdrage en onvoldoende cofinanciering vanuit het Rijk zoals het er nu naar uit ziet. Daar komen de meerkosten door een te verwachten toename in het gebruik van Wmo voorzieningen nog bij. Op deze wijze blijft er naar verwachting niet genoeg geld over binnen het accres om de sociaal-domein budgetten fatsoenlijk te indexeren en extra volumegroei in het beroep op Wmo-voorzieningen op te vangen. Het risico bestaat dan dat het budget wordt overschreden.
- De financiële consequenties van het invoeren van de nieuwe wet. Inkomsten worden verminderd terwijl er een aanzuigende werking wordt verwacht bij bijvoorbeeld huishoudelijke ondersteuning. De kosten lopen op terwijl de inkomsten dalen.
- Beleid. Als gevolg van een verwachte toename van vraag en diverse CAO stijgingen met daarbij behorende kostprijsstijgingen voor gemeenten verwacht ik een tekort op de budgetten voor voornamelijk hulp bij huishouden. Dit zou kunnen betekenen dat we moeten kiezen voor minder uren inzet HH. Daarmee raken we juist ook onze meest kwetsbare groepen. Juist mensen met financiële draagkracht en die ook financieel zelfredzaam zijn hebben voordeel bij het invoeren van het abonnementstarief.
- Financieel: we worden onvoldoende gecompenseerd. Principieel: het zou gaan om lokale wetgeving, lokaal sociaal domein, met een nadruk op eigen kracht. Dit kabinetsbeleid maakt dat onmogelijk.zorgvuldigheid: als we half oktober nog niets weten en het CAK niets weet, is er iets niet goed voorbereid. Als de communicatie pas in november van start gaat is dat veel te laat. Bedacht moet worden dat veel mensen niet weten wat er gaat gebeuren en tot veel onzekerheid gaat leiden.
- Mogelijkheid van aanzuigende werking door lagere eigen bijdrage.NB: zeker als de eigen bijdrage ook voor woonvoorzieningen/woningaanpassingen gaat gelden.
- De invoering van het abonnementstarief heeft het grootste effect op de financiën. Ten eerste omdat de gemeente een deel van de eigen bijdrage misloopt. Daarvoor wordt de gemeente gedeeltelijk gecompenseerd, maar deze compensatie is niet voldoende voor het missen aan eigen bijdrage. De loonschalen van huishoudelijke hulp gaan omhoog, de eigen bijdrage wordt naar beneden bijgesteld en een aanzuigende werking op Wmo voorzieningen wordt verwacht. Dit betekent op meerdere vlakken een verlies aan baten en stijging van de kosten. Waarvoor we als gemeente niet worden gecompenseerd. We streven naar maatwerk, maar in een periode dat een tekort is ontstaan op de Wmo en de stijging van kosten worden verwacht, is het een uitdaging om de burgers van Den Haag goede en gepaste ondersteuning te bieden.
- Wij verwachten een grote toestroom van cliënten omdat huishoudelijke hulp via de gemeente de goedkoopste optie wordt. Het kernprincipe van eigen kracht" vervalt hier mee. Enkele jaren

geleden is ons beleid huishoudelijke hulp aangepast om meer van eigen kracht van mensen uit te gaan, nu verwachten wij dat er veel mensen een aanvraag voor huishoudelijke hulp zullen doen. Hetzelfde geldt voor woningaanpassingen. Daarnaast moet ons beleid rondom de algemene voorzieningen bijgesteld worden. Nu zijn alle voorzieningen vrijgesteld van eigen bijdrage. De vraag is of we dit zo houden (en dus uitsluiten van eigen bijdrage) of dat we ons beleid moeten aanpassen. Deze wetwijziging zorgt ook bij aanbieders algemene voorzieningen voor meer regedruk. "

- Financieel, 'de deur wordt open gezet om te komen shoppen voor voorzieningen'
- Een wetwijziging (en ook al de wijziging per 2019) kost veel geld voor gemeenten, nog los van de verwachting van de toestroom van nieuwe aanvragen/toekenningen. Mijns inziens is dit op alle onder vraag 9 hooggescoorde items. De middelen voor gemeenten zijn al (te) beperkt in relatie tot wat juridisch bij de crvb aanvaardbaar is. Graag zou je meer innovatie willen in relatie tot meer/ruimere mogelijkheden is de wet maar ook hier is geld voor nodig.
- Meer ruimte voor claimgerichtheid in plaats van eigen kracht. Oplopende uitgaven geven druk op voorzieningenniveau. Voor medewerkers valt dit geheel niet uit te leggen aan inwoners.
- Vanaf 2019 zal claimgericht denken weer ingang krijgen. Oplopende aanvragen leidt vervolgens tot druk op het voorzieningenniveau. Het herinrichten van administraties (van 4 weken naar maand) lijkt kleine operatie, maar door koppeling met iWmo is dat toch een heel gedoe.
- De aanzuigende werking waardoor de betaalbaarheid van het systeem onder druk kan komen te staan. Dit zal wellicht beleidswijzigingen noodzakelijk maken.
- Beleidsmatig blijven er niet veel instrumenten over om instroom in de Wmo te beperken, dan wel de uitstroom te bevorderen. De calculerende burger zal de Wmo-voorziening prefereren boven inkoop van voorzieningen en diensten uit eigen middelen (kracht). Daarnaast zal de zwaar ondersteuningsbehoevende Wmo-cliënt (en zijn omgeving) zich steeds meer verzetten tegen instroom in de Wlz, niet alleen om redenen van zorgval maar ook om financiële redenen, zeker als er sprake is van extramurale Wlz. Of er sprake zal zijn van versnelde uitstroom uit intramurale BW/MO-setting naar begeleid (Wmo-) wonen om financiële redenen is niet te verwachten, maar helemaal uit te sluiten is het ook niet.
- Met name binnen de Hulp bij het Huishouden kan er een toename van aanvragen komen, door personen die nu op grond van de hoge eigen bijdrage afzien van het gebruik van de Wmo-maatwerkvoorziening.
- We hebben een beweging in gang gezet waarbij mensen gewezen zijn op eigen mogelijkheden, zelfredzaamheid, draagkracht. De eigen bijdrage was een middel dat hierbij kon ondersteunen. Dit wordt door deze maatregel teniet gedaan. Dit gaat belangrijke financiële gevolgen hebben. Dit zal voor alle voorzieningen gelden. Blijft de eigenkracht van inwoners het uitgangspunt van de Wmo. Hierover bestaan nu vraagtekens.
- Financiële plaatje is ongunstig, minder inkomsten eigen bijdrage die maar voor een klein deel gecompenseerd worden. Daarnaast een aanzuigende werking van het lage maximale tarief/abonnementstarief. Minder mogelijkheden om eigen kracht en mantelzorg van mensen in te zetten. De visie van de sterkste schouders dragen de zwaarste lasten" kunnen we hiermee wel overboord zetten."
- We hebben een Algemene Voorziening voor Huishoudelijke Hulp, zonder doelgroepen toets. Iedere inwoner kan er gebruik van maken. Dus een volwaardige AV voor HH (tot 3 uren). Met een sturende eigen bijdrage naar draagkracht. Ook mantelzorgers en hulpbehoevenden (kortdurende zorgvraag) zijn gebaat bij deze vorm. Wanneer deze AV onder het abonnementstarief gaat vallen, is deze succesvolle AV niet meer in stand te houden. De invoering van het AT zal teweeg brengen dat gemeenten strenger aan de poort gaan worden

om de aanzuigende werking (kostenbeheersing) tegen te gaan. En dat kan het beste door alles weer naar maatwerkvoorzieningen terug te brengen, waarbij een indicatie van toepassing is. Het zal een 'sociale' bezuiniging worden, een kanteling 3.0... De belangrijkste impact is dat het AT de zelf keuze en zelfredzaamheid van inwoners inperkt. Het AT is blijkbaar bedoeld om het eenvoudiger te maken voor de cliënt. Dat hebben we nu regel arm georganiseerd in de AV voor HH. Als we die afstoten en alles weer in maatwerkvoorzieningen gaan organiseren, wordt het ingewikkelder voor cliënten. Indicaties, beschikkingen van de gemeente, overeenkomsten van de thuiszorgaanbieder, brieven van het CAK, heronderzoeken etc etc. Impact: Daarmee moeten we weer extra gaan indiceren (fte toename), meer beroep- en bezwaarschriften (extra fte's), meer processen in de backoffice (extra fte's), meer heronderzoeken (extra fte's) etc etc

- Financieel: grote aanzuigende werking zonder directe financiële compensatie. Hierdoor bestaat er noodzaak tot beleidswijziging om je gehele doelgroep te blijven bedienen (doen wat nodig is). De Juridische kaders zijn daarbij nog niet helder. Veel is nog afhankelijk van de vraag of gemeenten verantwoordelijk worden voor de inning eigen bijdragen. Zo ja, dan wordt bovenstaande tabel anders!
- Onzeker- en onduidelijkheid t.a.v. De doelgroep, de omvang van de voorzieningen en de daarmee de financiële consequenties. Er wordt een toename verwacht van het aantal meldingen en aanvragen, van de inwoners die nu afzien van een aanvraag omdat een eigen bijdrage van toepassing is, gekoppeld aan het inkomen-vermogen.
- De aanzuigende werking is het grootste risico dat door ons ervaren wordt. De invoering van het abonnementstarief wordt gezien als in strijd met het principe oplossen vanuit eigen kracht en naar vermogen. Relatief gezien dragen de klanten met het laagste inkomen nu het meeste bij aan de ontvangen hulp. Inwoners met een bredere beurs die nu zelf huishoudelijke hulp inhuren, gaan naar verwachting straks weer een aanvraag bij de Wmo doen. Ons inziens biedt de huidige wet onvoldoende mogelijkheden om deze toename in te perken of het oplossen vanuit eigen kracht volledig af te dwingen.
- Belangrijkste impact is de toename van de kosten voor de gemeente. Enerzijds krijgt de gemeente minder geld binnen doordat inwoners minder Eigen Bijdrage betalen. Anderzijds verwachten wij een toename van het aantal maatwerkvoorzieningen dat we gaan verstrekken.
- Over de aanzuigende werking is al veel geschreven. Weegt de abonnementstarief op tegen de gevolgen die dit heeft op het systeem? Immers draagkrachtige inwoners van Nederland die voorziening zelf kunnen betalen en dat nu ook doen, zullen een beroep doen op een voorziening bij de gemeente, waar ze recht op hebben. Het voorstel voor een abonnementstarief ondermijnt de visie die het rijk heeft uitgedragen om iedereen in zijn eigen kracht te zetten. Als je algemene voorzieningen erbuiten houdt geeft dit gemeenten de mogelijkheden om b.v. De huishoudelijke hulp of dagbesteding via een algemene voorziening te organiseren en daarbij de (niet inkomensafhankelijk) eigen bijdrage aan te passen aan het budget van de gemeente (raadsbevoegdheid). Het is ook mogelijk om de huishoudelijke hulp langzaam over te laten gaan naar de private sector. Door lokaal langzaam de eigen bijdrage te verhogen (immers de huishoudelijk hulp budgetten die van uit het rijk worden aangeboden zijn niet meer toereikend) went de inwoner aan de extra kosten en is de geleidelijke stap naar privatisering draagbaar. Nederland is bekend als land die huishoudelijk hulp bekostigt, De overheid heeft in het verleden uitspraken gedaan dat men huishoudelijk ondersteuning niet meer (volledig) wil bekostigen en het liefst wil laten uitvoeren via de private sector. Hoe staat de overheid daar nu in? Als laatste wil ik vermelden dat de eigen bijdragesystematiek (abonnementstarief) voor de welgesteldere inwoners van Nederland wat oplevert, maar voor de gemeenten veel extra uitgaven met zich meebrengen die beperkt gecompenseerd worden. Het gaat hierbij om grote bedragen ondanks de compensatie die is aangegeven in de

meicirculaire 2018. Op huishoudelijk ondersteuning worden gemeenten ook nog geconfronteerd met extra uitgaven in verband met de nieuwe cao huishoudelijke hulp en de amvb inzake reële tarieven. Als de bijdrage voor een algemene voorziening door de raad van de gemeente bepaald kan worden kan men door het bepalen van de bijdrage in de algemene voorziening anticiperen op de verminderde inkomsten. Het leidt mogelijk wel tot stapeling van kosten tussen de abonnementsbijdrage en de eigen bijdrage voor algemene voorzieningen, echter die blijft in de voorgestelde wetvoorstel ook (deels) bestaan. Ik wil ook het AEF onderzoek nog hierbij vermelden. Gemeenten ervaren de verdeelmodellen voor de rijksmiddelen uit de integratie uitkering sociaal domein als richtinggevend, zo constateert AEF. Het gevolg van deze ontwikkeling is dat het verdeelmodel een eigen werkelijkheid creëert: gemeenten passen hun beleid aan op het budget. Daarmee wordt voorbijgegaan aan de bedoeling van het gemeentefonds als een vrij besteedbaar budget, waarmee gemeenten eigen beleidskeuzes kunnen maken. <https://www.aef.nl/financien-sociaal-domein> <https://www.binnenlandsbestuur.nl/sociaal/nieuws/verdeelmodellen-moeten-op-de-schop.9586770>. lynkx Samenvattend: 1. Het abonnementstarief ondermijnt de visie die eerder is uitgedragen door de overheid. 2. Door algemene voorzieningen buiten de abonnementstarief te houden, kan lokaal beleid bepalen in hoeverre men deze voorziening wil blijven faciliteren en wordt het ook landelijk gezien betaalbaar gehouden.

- Aanzuigende werking op gebruik van voorzieningen. Nu in de praktijk al merkbaar melden de Sociale (wijk)Teams. Er ontbreken handvatten om hier iets aan te doen. Kantelingsgesprek is niet effectief om aanzuigende werking het hoofd te bieden. Dit heeft weer effect op financiële en personeel.
- Financieel en beleidsmatig. De wetwijziging past mijn inziens onvoldoende bij de transformatiegedachte waarin we mensen aanspreken op de draagkracht en draaglast die zij kunnen hanteren. Dat betekent ook mijn inziens financieel. Invoering van deze wetwijziging heeft hoogstwaarschijnlijk een aanzuigende werking tot gevolg van Wmo voorzieningen. Dat terwijl nu mensen waar mogelijk zelf op zoek gaan naar oplossingen. Uiteraard heeft het abonnementstarief ansich maar ook de aanzuigende werking forse financiële consequenties die gemeenten op dit moment niet kunnen dragen.
- Zie vraag 7.
- Voor inwoners een lagere bijdrage. Voor gemeenten minder inkomsten. Voor gemeenten: waarschijnlijk toenemende vraag. Voor gemeenten: mogelijk toenemende tekorten, waardoor gemeenten mogelijk minder zorg kunnen gaan bieden. Beleid: bijdrage niet meer inkomensafhankelijk zoals voorheen in Wmo gebruikelijk.
- De belangrijkste impact is financieel. De maatregelen die wij in de afgelopen jaren hebben genomen om bijvoorbeeld de uitgaven voor huishoudelijke hulp te beperken, door het organiseren van een algemene voorziening, worden teniet gedaan als de bijdrage voor deze algemene voorziening (verplicht) onder het abonnementstarief komt te vallen. Wij zien op dit moment al een verandering in gedrag van inwoners. Zij wachten met het aanvragen van een traplift (voorbeeld) tot 1 januari, omdat dan de eigen bijdrage lager is. Dit zijn veelal inwoners die eerder de afweging maakten om een traplift zelf aan te schaffen, vanwege de hoogte van de eigen bijdrage. En die daar overigens ook goed toe in staat waren. De inkomsten uit eigen bijdrage zijn de afgelopen jaren al flink gedaald, een verdere daling en een toename van de zorgkosten zijn realistisch door deze wetwijziging.
- Financiële impact: aanzuigende werking gebruik Wmo-voorzieningen, zorgval Wlz naar Wmo. - Juridische impact: in hoeverre is het zelf kunnen financieren van een voorziening een vorm van eigen kracht" binnen de kaders van de Wmo, meer bezwaarzaken, etc. - Beleidsmatige impact: gemeenten moeten beleidswijzigingen gaan doorvoeren om de kosten binnen de Wmo te

kunnen blijven beheersen. Reeds ontwikkelde voorzieningen in het voorliggende veld en/of ontwikkelde algemene voorzieningen staan onder druk. Claim van klant op maatwerkvoorziening zal groter kunnen worden. "

- De toestroom van aanvragen en de daaruit volgende toename van uitgaven (voorzieningen en personele capaciteit).
- Financiën is mijn inzien het belangrijkste. Dit onderwerp is ook de reden dat ik verwacht er meer dan 10 maanden mee bezig te zijn. De financiële consequenties zijn totaal niet te overzien, het kabinet houdt gemakshalve absoluut geen rekening met de aanzuigende werking die het abonnementstarief met zich meebrengt. De Wmo kent al tekorten en dit voorstel zal alleen maar voor meer tekorten zorgen.
- Belangrijkste impact is bij de cliëntgesprekken die de collega's voeren. om mensen uit te leggen hoe het zit. voorbeeld; als mensen enkele jaren geleden zelf hulp bij het huishouden hebben geregeld omdat ze de eigen bijdrage Wmo te hoog vonden en deze mensen zich nu weer bij ons gaan melden. We moeten dan het gesprek aangaan en uitleggen dat als ze het al jaren zelf organiseren, waarom het dan nu weer via de Wmo zou moeten. Mensen mogen natuurlijk altijd een aanvraag indienen. Kunnen we deze aanvragen afwijzen? Is de juridische grondslag hiervoor voldoende? En leidt dit niet tot een aanzuigende werking? Ander voorbeeld; mensen die tegen de Wlz aanschuren, maar die stap lastig vinden, oa omdat het grote financiële gevolgen voor hen heeft. Het (financiële) gat met de Wlz wordt nu nog groter. Dus de gesprekken hierover lastiger. Vooral als je rekening houdt met de zorg-val; mensen die in de Wlz komen en hierdoor minder zorg krijgen dan de individuele functies uit Zvw en Wmo, maar wel (veel) meer moeten gaan betalen. nog een voorbeeld. Financiële onbalans met wat mensen moeten betalen voor een voorliggende voorziening. Bijvoorbeeld een laagdrempelige dagbesteding (voorliggend aan geïndiceerde dagbesteding). Een bijdrage van rond de 10,- per keer is heel gebruikelijk, daarnaast nog de reiskosten. Dat betekent dat als iemand 4 keer per maand 1 dag naar de voorliggende dagbesteding gaat, hij 40,- moet betalen. Terwijl 4 dagen per week naar een geïndiceerde dagbesteding maximaal 17,50 per maand kost. Tenslotte vanzelfsprekend de financiële impact, die maar voor de helft (van de verwachte toename!) Wordt gecompenseerd.
- Aanzuigende werking en vereenvoudiging.
- De belangrijkste impact zal de aanslag op het gemeentelijk budget zijn. De vraag is of de gemeente voldoende gecompenseerd zal worden voor het verlies aan bijdragen en de aanzuigende werking van de invoering van het abonnementstarief.
- De kracht van de kanteling in het (keukentafel)moment om inwoners met eigen kracht te stimuleren deze ook te gebruiken is sterk afgezwakt. Immers het is veel goedkoper om zorg via de gemeente te gebruiken. Kwaliteit is gegarandeerd. De prijs is bepaald. De eigen bijdrage is zeer beperkt.
- Financieel. De aanzuigende werking wordt door het Rijk zwaar onderschat. Gemeenten hebben nauwelijks mogelijkheden om de instroom te beperken.
- Aanzuigende werking - onderuit halen principe van "eigen kracht" in de Wmo- financieel ongunstige consequenties"
- De 2 belangrijkste punten zijn: 1 De verminderde inkomsten uit de eigen bijdragen, gemeenten worden bij lange na niet voldoende gecompenseerd door het rijk om de verminderde inkomsten uit eigen bijdragen te dekken. Hierdoor zijn we genoodzaakt keuzes te maken waarmee we dit gat dichten. 2 De aanzuigende werking die zal ontstaan met het abonnementstarief. De gedachte achter de Wmo was dat iedereen bijdraagt naar draagkracht en mensen die financieel draagkrachtig genoeg zijn hun eigen boontjes wel zullen doppen buiten de Wmo om indien mogelijk. Deze gedachte wordt met het loslaten van de inkomensafhankelijkheid van de eigen

bijdrage ook losgelaten. Met name huishoudelijke hulp zal voor veel mensen nu financieel aantrekkelijker worden in plaats van het zelf te regelen nu de eigen bijdrage voor hen met een hoog inkomen zo sterk omlaag zal gaan. Ook iemand die al een voorziening heeft kan nu gratis een extra voorziening krijgen, de financiële drempel wordt hiermee dus weggenomen.

- Er is nog geen goede inschatting te maken. De vereenvoudiging van de EB biedt voor- en nadelen. Het kan o.a. Tot minder personele inzet leiden aan de voorkant (meldfase, informatievoorziening over de EB), maar mogelijk wel tot meer personele inzet in de onderzoeksfase (indicatiestelling) door toename van de vraag. Bijvoorbeeld de huishoudelijke ondersteuning. Een relatief 'gewild product' van de gemeente. Enerzijds een voorziening die je mag koesteren, omdat structurele huishoudelijke hulp door de informele zorg en/of vrijwilligers (wekelijks schoonmaken) geen realiteit is (en ook niet wordt?!), anderzijds ook typisch een voorziening waarbij het breed maatschappelijk geaccepteerd is dat inwoners met een hoger inkomen dit zelf regelen en betalen. Door de wetswijziging wordt dit ondergraven. In gemeenten waar al 17,50 wordt toegepast, lijkt dit zich ook zo af te tekenen. Mogelijk speelt ditzelfde fenomeen ook bij woningaanpassingen en scootmobielen. Bij andere (maatwerk-)voorzieningen speelt dit fenomeen veel minder.
- De aanzuigende werking op voorzieningen. Nu al zetten inwoners de aanvraag in de wacht tot 01-01-2019 zodat er een lagere eigen bijdrage betaald moet worden. Ook zal de capaciteit van de Sociaal Team onder druk komen te staan door de toename van het aantal meldingen. De invoering van de tussenmaatregel en het abonnementstarief leidt tot inkomstenderving en toename van kosten door aanzuigende werking en het benodigde personeel.
- Meer klanten, meer financiële gevolgen en tekorten
- Wij verwachten dat de maatregel een aanzuigende werking zal hebben, zeker ten aanzien van de Huishoudelijke Ondersteuning. In combinatie met stijgende cliëntenaantallen die we toch al zien (vanwege het langer zelfstandig wonen-en ondanks forse investeringen in/nadruk op algemene voorzieningen) baart dit ons grote zorgen, terwijl tegelijkertijd onze inkomsten zeker niet stijgen.
- Grotere vraag naar voorzieningen, waardoor de uitgaven oplopen. Vervolgens leiden te toenemende kosten tot beperken van het zorgaanbod om zo de uitgaven te beperken.
- Zoals boven zijn dat er 4. financieel financieel gaat deze verandering de gemeenten vele miljoenen euro's kosten. Communicatie: de klanten dienen allemaal op de hoogte gesteld te worden van de veranderingen. Of dit een taak is van de gemeenten valt overigens te bezien omdat de inning gaat via het CAK. administratie dit is voor de gemeente wat het grootste impact heeft. Ik ga ervanuit dat de zorgleveranciers dan ook overgaan op maandelijkse declaraties. Hierin zijn wij afhankelijk van onze software leverancier om onze administraties om te bouwen. ict net als de vorige opmerking is het van het grootste belang dat de verandering van 4 weken naar maand Ook gevolgen heeft voor de zorgleveranciers. Hier zullen de softwareleveranciers een cruciale rol moeten gaan vervullen. Ook dit zal de nodige kosten met zich mee gaan brengen.
- Vanwege de aanzuigende werking van deze wetswijziging en o.a. De amvb t.a.v. De reāfā«le kostprijs voor HO is de gemeente nagenoeg buitenspel gezet. Nu al zien wij, o.a. Door vragen vanuit de inwoners, dat een toename in het aantal Wmo aanvragen is te verwachten. Om de wetswijziging door te voeren zal in ieder geval extra personeel nodig zijn. Omdat de Wmo bijna geen sturingsmogelijkheden meer heeft zal de gemeente de waarschijnlijke tekorten moeten opvangen door op andere beleidsterreinen middelen vrij te maken. De Wmo is een open einde regeling waarbij de eigen bijdrage nog een soort drempel functie had vooral voor de inwoners met een hoger inkomen.

- De financiële gevolgen hebben de meeste impact. Daarnaast ondergraaft de maatregel de centrale Wmo-gedachte van zelfredzaamheid en het draagkrachtbeginsel. De prikkel om zelf naar oplossingen te zoeken is nu bij de inwoners weggehaald. Voor gemeenten betekent dit minder inkomsten uit eigen bijdragen en hoogstwaarschijnlijk een aanzuigende werking. Hiermee komt er nog meer druk op de financiën in het sociaal domein.
- Financiën: de tarieven stijgen, de eigen bijdrage gaat omlaag en als gemeente hebben we weinig sturingsmogelijkheden. De kosten zullen ongetwijfeld toenemen, zonder dat daar grip en compensatie tegenover staat.
- Financieel zullen er de grootste gevolgen zijn waardoor mogelijk beleid moet worden herzien. Ik verwacht dat de ICT veel inzet zal vragen van medewerkers van gemeente en zorgaanbieders.
- De financiën staan al onder druk, wat door deze maatregel zal toenemen
- De belangrijkste impact betreft in mijn ogen de invloed op de betaalbaarheid en toekomstbestendigheid van de voorzieningen. De dalende inkomsten (eigen bijdrage) en mogelijk stijgende kosten door de aanzuigende werking van het abonnementstarief zijn de grootste zorg.
- De financiële impact uiteraard, mede door verwachte aanzuigende werking!
- Een groot financieel gevolg voor de inkomsten van de gemeente, daarnaast de aanzuigende werking die we niet door kunnen berekenen waardoor er een vaag gebied ontstaat rond deze regeling.
- Financieel: de totale EB zal dalen, kosten voor de gemeenten stijgen hierdoor. Daarnaast wordt een toename van aanvragen verwacht: ook dit zorgt voor stijging van kosten.
- Met de huidige eigen bijdrage systematiek hebben gemeenten de mogelijkheid om aan een aantal knoppen te draaien die gericht zijn op eigen kracht en zelfredzaamheid in met name financiële zin. Inkomen en vermogen mogen niet worden meegenomen bij de beoordeling van een aanvraag om ondersteuning. Echter door inwoners de maximale eigen bijdrage op te leggen kunnen we een beroep doen op de financiële zelfredzaamheid van deze inwoners. Dit betekent dat een aantal van deze inwoners er voor kiest om af te zien van een Wmo-aanvraag en zelf de ondersteuning te regelen. Inwoners met een minimuminkomen komen we tegemoet door geen inkomensonafhankelijke bijdrage op te leggen. Met de invoering van het abonnementstarief is er geen, financiële, drempel meer voor inwoners om een beroep te doen op de Wmo. Met andere woorden de deur wordt opengezet en gemeenten worden geconfronteerd met een enorme stijging van uitgaven. Zeker omdat het hier gaat om een open einde regeling. Voor de rijksoverheid 'makkelijk scoren' en aan gemeenten om het maar op te knappen.
- Belangrijkste impact is de verwachte toename van aanvragen. We merken nu al dat burgers bekend zijn met de komende aanpassing van de eigen bijdrage. Dat maakt het moeilijk om vanuit de toegang een goed kantelingsgesprek te voeren in de zin van wat burgers zelf nog kunnen of hun netwerk. We constateren nu al een toename in claimedrag van burgers. Als dit gedrag niet te pareren is, zal dit resulteren in een toename van de vraag en daarmee gemeentelijke uitgaven.
- De meeste impact zit bij financiën en communicatie. Financiën omdat de wetswijziging leidt tot lagere inkomsten uit eigen bijdrage en een verhoging van de uitvoeringskosten (FTE) door toename van het aantal aanvragen, die verwerkt moeten worden (gesprek en huisbezoek, beschikking, administratieve afhandeling, eventueel bezwaar) plus toename van de cliëntgebonden kosten door stijging van het aantal te verstrekken maatwerkvoorzieningen. Communicatie is belangrijk om zowel de bestaande klanten als de potentiële nieuwe te informeren over het rijksbeleid en het daarop aangepaste gemeentelijke beleid.

- Op communicatief gebied: naar onze inwoners en naar onze medewerkers ter ondersteuning van de met onze inwoners te voeren gesprekken. Eveneens met onze aanbieders om reële tarieven met elkaar vast te kunnen stellen, die voor ons ook duurzaam te betalen zijn voor de door onze inwoners gevraagde ondersteuning. De juridische impact heeft te maken met de ruimte die wij hebben om ons beleid langs uit te lijnen en de eventuele toename van bezwaar/beroep wanneer wij vanuit een financieel tekort genoodzaakt strakker moeten gaan sturen. Voor wat betreft de impact op administratie en ICT is het belangrijk om te weten of en welke rol het CAK in dit geheel gaat/blijft spelen.
- Wij verwachten dat praktisch gezien de impact op de ICT/ gegevensuitwisseling en administratie het grootst zal zijn. Dit vraagt voorbereidingstijd. Ook voor de leverancier(s) van de cliëntvolgsystemen die deze aanpassingen moeten inbouwen (voordat ze door ons geïmplementeerd kunnen worden). Bovenstaande brengt (waarschijnlijk eenmalige) kosten met zich mee. Daarnaast vrezen wij voor de mogelijk aanzuigende werking die structureel meer kosten met zich mee zal brengen (meer aanvragen dus meer moeite nodig, meer aanvragen dus meer voorzieningen verstrekken, en daarbij: minder inkomsten omdat eigen bijdragen omlaag gaan).
- Zie VNG motie (door onze gemeente ingediend). Onderminning van Wmo-principe maatwerk en zelfredzaamheid. Langere termijn verwachting: onhoudbaar Wmo-beleid door groot groeiende vraag komt zorg niet meer op de plaats waar het écht nodig is.
- De belangrijkste impact heeft te maken met de financiële gevolgen van de verwachte aanzuigende werking op voorzieningen zoals huishoudelijke hulp.
- De uitvoering van de Wmo 2015 zoals deze is bedoeld wordt hiermee onmogelijk gemaakt. De eigen financiële draagkracht om bij te dragen aan een oplossing wordt volledig buiten spel gezet. De eigen verantwoordelijkheid weegt niet meer mee. Hierdoor zal de toestroom te groot worden en zullen er nog grotere tekorten ontstaan op het sociaal domein. Dit zal ten koste gaan van de groep die het eigenlijk het hardste nodig heeft. De grootste toestroom verwachten wij bij de hulpmiddelen, woningaanpassingen en huishoudelijke hulp. Bijvoorbeeld, als iemand zijn scooter nooit gebruikt en deze staat in de berging te verstoffen, dan zullen mensen daar zelf kritisch op zijn als die scooter je iedere 4-weken een paar tientjes kost. Nu is de eigen bijdrage peanuts, dus laat 'm dan maar staan voor die ene keer dat je 'm gebruikt. Ook die aanpassing van de badkamer, die je in het verleden bijv. 90 euro eigen bijdrage per maand koste, laat je nu toch maar door de gemeente doen. Wat zou je voor die 17,50 moeilijk doen.
- Wij verwachten de grootste problemen op de aanzuigende werking en daaruit voortvloeiend meer personeel nodig en stijgende uitgaven. De hele overgang per 2020 van 4 weken naar maand voor eigen bijdrage en vervolgens wellicht voor alle andere dingen die we daarom nu per 4 weken hebben geregeld, van eventueel gegevens over cliënten via aanbieders naar via gemeente, zal ook eenmalig erg veel vragen van administratie en ict.
- Aanzuigende werkingstijgende kosten
- Aanzuigende werkingstijgende kosten
- Ik verwacht dat het impact heeft in de mindset van inwoners en consulenten. De afgelopen jaren zijn we hard bezig geweest om het gesprek over wat mensen zelf kunnen organiseren en betalen op gang te krijgen. Dat is goed gelukt, maar belangrijk daarin was wel dat wie meer inkomen had ook meer eigen bijdrage ging betalen. Nu zal het gesprek sneller uitkomen op het aanspreken op iemands eigen verantwoordelijkheid, waarbij het gevaar van een normen en waarde discussie ontstaat. Als gemeenten waren we allemaal bezig om te kijken voor welke voorzieningen de eigen bijdragen moest worden afgeschaft. Daarnaast compenseerden wij minima via de collectieve ziektekostenverzekering. Het heeft alleen een paar jaar nodig om te ontdekken waar de pijn zit. Het invoeren van het abonnementstarief voelt alsof we iets niet

goed hebben gedaan, terwijl we nauwelijks de kans hebben gekregen om het goed te organiseren. Ik verwacht daarnaast dat het financieel impact heeft door een toename van het beroep op met name huishoudelijke ondersteuning en vervoersvoorzieningen. Ik verwacht ook dat de overgang naar de Wlz een nog groter probleem gaat worden. Het voelt ook als rechtsongelijkheid dat de eigen bijdrage van de Wlz niet verlaagd wordt naar 17,50 voor mensen die thuis wonen. Tenslotte verwacht ik dat als de algemene voorzieningen ook worden toegevoegd, dit administratieve problemen met zich meebrengt. Op dit moment hebben we als gemeente geen administratieve relatie met onze welzijnsorganisatie die de algemene voorzieningen uitvoert. Bij de algemene voorzieningen wordt nu alleen geld gevraagd voor koffie (vrijwillige bijdrage) en materialen (als er een workshop oid is). Het wordt een heel nieuw administratief circus om dat geld via de eigen bijdrage te innen (mag een vrijwillige bijdrage dan nog wel?). Het niet vragen, is waarschijnlijk geen optie. De workshops moeten ergens van betaald worden.

- Toename van gebruik van Wmo voorzieningen. Dit heeft daarom met name structurele financiële en personele gevolgen voor de gemeente. Incidenteel moet naar software worden gekeken van alle partijen.
- Een heroverweging van de algemene voorziening schoonmaakondersteuning zal heel veel impact hebben. Inwoners kunnen deze voorziening nu vrij gemakkelijk zonder uitvoerige procedure ontvangen en zonder tussenkomst van de gemeente. De verwachting is dat door het abonnementstarief de weg naar de algemene voorziening zo makkelijk te maken is dat we er als gemeente toch weer met een indicatie tussen willen gaan zitten. Voor cliënten is dit een verzwarende bij de aanvraag en voor de gemeente heeft deze verandering een behoorlijke financiële impact.
- Belangrijkste impact is dat het tegen de visie van de Wmo ingaat van zelfredzaamheid en eigen kracht. De financiële impact zal daarnaast ook groot zijn verwachten wij, waarom alles zelf regelen als de gemeente het kan door voor 19 euro per maand voor je? De financiële prikkel zit hiermee helemaal de verkeerde kant op, wat ervoor zorgt dat de zorgkosten extra gaan toenemen. Dit heeft op lange termijn denk ik landelijk beleidsmatig ook tot gevolg in hoeverre mensen nog bereid zijn om solidair te zijn in het dragen van zorgkosten voor anderen. Ik vind het ook niet uit te leggen dat iemand die de huishoudelijke hulp nu zelf regelt en dit gewoon kan betalen, op 1 januari op de stoep kan staan omdat het dan voor 17,50 per periode kan. De pot met geld moet straks met meer mensen worden gedeeld die het tot nu gewoon prima zelf regelden, of er meer voor betaalden, wat ervoor zorgt dat de lagere inkomens hier op de langere termijn de dupe van zijn. Om midden inkomens tegemoet te komen had de bijdrage gewoon verlaagd moeten worden door bijvoorbeeld het marginaal tarief te wijzigen; de wijziging die nu is ingevoerd getuigt juist van geen maatwerk. Wij hadden lokaal het marginaal tarief sinds 2016 verlaagd (lager dan de wijziging van rijk per 2017) en krijgen eigenlijk nooit meer klachten over de hoogte van EB van middeninkomens. Lokaal zorgt het voor ons voor veel werk: wij moeten zeer waarschijnlijk onze hele algemene voorziening huishoudelijke hulp gaan terugdraaien (desastreus binnen de visie), terwijl deze ontzettend goed loopt. Dit gaat financieel alleen door de wijziging in eigen bijdrage al 450.000 euro extra per jaar kosten alleen voor deze algemene voorziening en dan hebben we de extra toeloop en extra personele inzet nog niet meegerekend. Tevens is er door het Rijk een extra drempel opgeworpen om in te stromen in de Wlz, wat ervoor zorgt dat mensen waarschijnlijk nog minder vaak en snel willen instromen/een aanvraag willen doen voor Wlz. Nu bieden wij als gemeente hierin nog wel maatwerk (laten mensen soms langer in de Wmo zitten terwijl de Wlz voorliggend is, of bieden nog extra huishoudelijke hulp bij inwoners met wlz indicatie die thuis wonen en niet genoeg ondersteuning kunnen inkopen met wlz indicatie), maar als de kosten straks de pan uitreizen is het gevolg dat

we als gemeente meer op onze strepen gaan staan en verwijzen naar een ander wettelijk kader, dus gaat ten koste van het maatwerk.

- Het niet meer kunnen sturen op eigen kracht, waardoor iedereen ongeacht inkomen en vermogen een beroep doet op voorzieningen. De gehele basis onder de Wmo valt weg en het zogenaamde 'recht op' komt weer in zicht.
- Toename van aanvragen dus financiële en personele impact
- De belangrijkste impact is de aanzuigende werking op Wmo-maatwerkvoorzieningen die we verwachten als het abonnementstarief wordt ingevoerd. We hebben ons in de afgelopen jaren erg ingespannen om zelfredzaamheid en eigen kracht te stimuleren (de Kanteling in gang te zetten) maar we verwachten een rugwaartse beweging met het invoeren van het abonnementstarief. Door de aanzuigende werking zullen we meer budget nodig hebben want er zal meer gebruik worden gemaakt van de voorzieningen. De grootste impact verwachten wij bij de Huishoudelijke Hulp en de Hulpmiddelen.
- De te verwachten aanzuigende werking is nog erg schemerig, we hebben geen idee waar we op moeten voorsorteren. Wellicht gaat het gevolgen hebben voor de lopende lump-sum financiering waarmee bijvoorbeeld hulpmiddelen ingekocht worden. Daarnaast heeft het ministerie en VNG nog te weinig gecommuniceerd over de zorgval tussen WMO en WLZ. We weten alleen dat het risico wordt gezien. Als laatste willen we graag benoemen dat we een risico zien in het invoeren van het abonnementstarief in twee fases. Voorbeeld: De inwoners die gebruik maken van de algemene voorziening huishoudelijke hulp toelage zouden in 2019 massaal kunnen overstappen naar de maatwerkvoorziening huishoudelijke hulp omdat de maatwerkvoorziening dan een stuk goedkoper is. Minima die korting ontvangen op huishoudelijke hulp toelage zijn vanaf 7 uur ondersteuning goedkoper uit binnen het abonnementstarief, reguliere gebruikers zelfs al vanaf 2,5 uur. 1-1-2019 is erg snel wanneer je merkt dat we de laatste tijd diverse tegenstrijdige berichtgeving leest (bijvoorbeeld: CAK versus VNG)
- Wij betreuren dat deze wetwijziging de kanteling Wmo in de beleving weer ongedaan maakt en dat wij extra moeten investeren in het voeren van het juiste gesprek. Als er geen budget bij komt moeten we keuzes maken om toch de kwetsbare inwoners te kunnen blijven ondersteunen, dus aan hen die het echt nodig hebben.
- We verwachten een toename aan aanvragen voor Wmo en hebben beperkte mogelijkheden om de toegang te beperken. Daarmee maken we ons grote zorgen over de toekomstige betaalbaarheid van de voorzieningen, met name woningaanpassingen (zie casus uitspraak rechter inloopdouche gemeente Eindhoven) en huishoudelijke ondersteuning.
- Wij verwachten een toenemend aantal gebruikers van Wmo voorzieningen. 2. Wij verwachten een minder kritische Wmo gebruiker en daardoor ook minder signalen die bijdragen aan kwaliteitsverbetering van de Wmo ondersteuning.

Vraag 11: 'Ziet u risico's voor de uitvoering van het wetsvoorstel in uw gemeente?'

Antwoordoptie a: 'Ja, namelijk...'

- Aanzuigende werking, financiële consequenties
- Zie opmerking bij 10
- Toename, meer gesprekken
- De vraag is of het noodzakelijk blijft dat het cak de eigen bijdrage int. Met het abonnementstarief wordt het vaststellen van de eigen bijdrage per 2020 veel simpeler. Het kan

wenselijk zijn om het vaststellen en innen van de eigen bijdrage door de gemeenten zelf te laten doen. Daarmee worden extra schakels voorkomen (ca, zorgaanbieder, klant). Dat houdt het administratieve proces simpel. Vraagt aandacht.

- Financiële consequenties
- Aanzuigende werking
- Financiële risico's
- meer aanvragen moeten worden verwerkt; meer handelingsuren, langere doorlooptijd,
- Verder oplopende financiële tekorten
- Aanbieders hulp het huishouden bij nu al problemen met het werven van personeel. Laat staan wanneer er ook nog eens een grotere instroom is.
- Zelfde punten als in vng-lobby. Verder niet gemeente-specifiek
- Sterke stijging van de kosten
- De financiële consequenties
- De financiële consequenties
- Aanzuigende werking
- Financiële risico's, aangezien er nu al tekort is op sd.
- Zie hierboven
- Het is in strijde met de uitgangspunten van de Wmo 2015
- De vraag om financiële beheersmaatregelen
- Te hoge uitgaven
- Financiële gevolgen en mogelijk aanzuigende werking
- Hoge stijging ho kosten naast ook de cao stijging
- Zie verhaal hierboven
- Daling in inkomsten die onvoldoende gecompenseerd wordt vanuit het rijk, ivm meet personeel en aanzuigende werking op inwoners die de maatwerkvoorziening eerst zelf betaalden.
- Toenemen van de financiële tekorten, oneigenlijk effect op voorliggende voorzieningen
- Zie antwoord bij vraag 10. Met name het financiële risico bij een open eind regeling, waar gemeenten de zorgplicht hebben.
- Er is nog geen duidelijkheid over het wel of niet vaststellen van de amvb voor 2019. Het lukt niet meer voor 1 januari 2019 om de verordening en de beleidsregels aan te passen. In 2019 is er sprake van een amvb waarop de verordening en beleidsregels op aangepast moeten worden. Dit vaststellingstraject is dan opnieuw nodig voor 2020 voor de wetwijziging.
- Extra vraag dus meer personeel, ontoereikende budgetten
- Financiële risico's
- Financieel risico
- Financieel
- Zie vorige vraag
- Zeer grote financiële risico's. Dit is zoveelste aanslag op de beleidsvrijheid van de gemeenten en gemeenten hebben totaal geen invloed meer op hun boekhouding.
- Dat we met de financiële middelen sociaal domein niet kunnen voldoen aan de ondersteuningsvraag van onze inwoners
- Oplopende kosten door aanzuigende werking op aanspraak op maatwerk Wmo-ondersteuning,
- Dat de wetwijziging te laat bekend is zodat deze niet goed/tijdig geïmplementeerd kan worden door de gemeente
- Grote financiële tekorten

- Toenemende druk op de budgetten in het sociaal domein en een toenemende druk op de ambtelijke organisatie. Dit geldt vooral voor Wmo-consulenten, Wmo-administratie en de bedrijfsvoering.
- Hogere kosten en gebruik van voorzieningen wordt verstoord
- Financieel
- Financiële risico's (zie vraag 10) en de aanleiding daarvoor is de aanzuigende werking
- Zie eerder
- Zie antwoord op vraag 7.
- Zie voorgaande beantwoording. Met name financieel risico bij een open-eindregeling waar gemeenten een zorgplicht hebben.
- Zie onder vraag 10 bij financiële risico's.
- De financiële risico's die de wijziging met zich mee brengt in combinatie met de aanzuigende werking waar niet voor gecompenseerd wordt.
- Verwachte toename van vraag, waardoor budgetten niet meer toereikend zijn. Hierdoor zou je moeten korten op inzet van ondersteuning en dat is in het nadeel van inwoners
- Meer kosten.
- Mogelijk aanzuigende werking
- Met name voor invoering van het abonnementstarief voor algemene voorzieningen. Iedere burger die gebruik maakt van algemene voorzieningen moet worden geregistreerd. Voorheen hoefde burgers zich voor algemene voorzieningen niet te melden bij de gemeente.
- Financieel en personeel (meer aanvragen, betekent meer gesprekken, waardoor meer personeel nodig is)
- Termijnen niet halen
- Financiële risico's. Er moeten veel ruimere mogelijkheden komen in de wet om mensen met hoge inkomens na zorgvuldig onderzoek niet in aanmerking te laten komen voor maatwerkvoorzieningen vanwege het feit dat zij het zelf kunnen bekostigen.
- Nieuwe onduidelijkheden door o.a. Tegenstrijdige regelgeving en dat staat innovatie in de weg
- Nieuwe onduidelijkheden door o.a. Tegenstrijdige regelgeving en dat staat innovatie in de weg
- Stijgende uitgaven a.g.v. De aanzuigende werking.
- Een structureel financieel tekort binnen het sociaal domein
- Toenemende wachttijden als gevolg van aanzuigende werking. Opzetten van een systeem om de bijdrage te innen. Consulenten hebben minder tools om de cliënten te wijzen op de zelfredzaamheid.
- Dat we met de financiële middelen sociaal domein niet kunnen voldoen aan de ondersteuningsvraag van onze inwoners
- Financieel risico
- De geschetste onzekerheden in de vorige antwoorden.
- De aanzuigende werking van met name aanvragen huishoudelijke hulp. Dit leidt tot een toename van de uitgave van de gemeente. Het verlagen van de tarieven voor huishoudelijke hulp is niet mogelijk vanwege de amvb over de maximale kostprijs. De toename van het aantal aanvragen heeft tevens als risico in zich dat aanbieders van huishoudelijke hulp niet kunnen voldoen aan de toegenomen vraag, met als direct gevolg wachtlijsten of een verminderde inzet van hulp bij bestaande klanten.
- In onze administratie en backoffice moet alles op tijd geregeld zijn, en moet er extra capaciteit gecreëerd worden.
- Financieel en beleidsmatig (transformatie wordt stop gezet)
- Personele en financiële gevolgen

- Financieel. Tekorten in het sociaal domein nemen toe
- Stijgende zorgvraag, minder budget, waardoor minder zorg kunnen bieden dan voorheen
- Financieel, vastlopen van transformatie sociaal domein.
- Dat we niet aan de toestroom van aanvragen kunnen voldoen binnen de wettelijke kaders
- Gigantische financiële risico's
- Zie hierboven beschreven.
- Aanzuigende werking
- Financieel
- Aanzuigende werking van inwoners die toch een beroep doen op de gemeente. De open einde financiering en de toenemende tekorten.
- Ik vrees dat de focus van de gemeente verschuift naar kostenbeheersing in plaats van goede zorg voor inwoners.
- Financieel qua uitvoeringspraktijk
- Financieel, een grote toeloop naar de Wmo
- Toenemend beroep op met name huishoudelijke ondersteuning en mogelijk ook bij woningaanpassingen en scootmobielen. Zie verder hierboven.
- Grotere tekorten sociaal domein.
- Geen invloed en beleidsvrijheid als gemeente, en vooral financieel
- Zie vraag 10
- Financieel, en voortvloeiend uit de maatregelen is de verwachting dat het aanbod verschaald moet worden. Met name inwoners met beperkte financiële ruimte gaan hier de gevolgen van dragen. Zij kunnen het niet zelf op een andere manier oplossen.
- Als de invoering gepaard gaat met een wijziging van factureren ook bij de zorgaanbieders ook hierin het hele tracé van het iWmo berichtenverkeer in meenemen. Alles is nu afgegeven per 4 weken zal dus ook omgezet moeten worden naar maand.
- Financiële tekorten
- financiële risico's door de afnemende eigen bijdrage en aanzuigende werking.
- Financiële tekorten
- Financieel
- Een vereenvoudiging van de uitvoering
- Aanzuigende werking en mede daardoor tekorten.
- Er valt een belangrijke overweging weg in het indicatieproces, namelijk het inzetten van eigen kracht cq inkomen/vermogen.
- Begrotingstekort / bijstellen beleid / minder service naar burgers
- De stijging van de uitgaven
- Aanzuigende werking leidt tot extra aanvragen, personele druk
- Financiële risico's.
- De cak Wmo-monitor geeft weer dat wij 65% minder eigen bijdragen gaan ontvangen. Dat is 15% meer dan waar de rijksoverheid vanuit gaat.
- Onbetaalbare Wmo-uitgaven, grote tekorten personeel in zorg en daarom geen zorg meer voor iedereen.
- Oplopende tekorten zullen een effect krijgen op het voorzieningen niveau in deze gemeente
- Financieel (aanzuigende werking), eenmalige omzetting, gebrek aan beleidsvrijheid en bijsturing.
- Een overschrijding van het budget doordat 1. Inwoners niet naar de wlz gaan, 2. Minder inkomsten 3. Een aanzuigende werking 4. Extra uitgaven aan algemene voorzieningen, omdat het mogelijk te omslachtig is om hiervoor ook eigen bijdrage te gaan vragen

- Toenemende zorgvraag (zien we nu al doordat we een heel soepel eigen bijdragebeleid hebben). Risico is ook dat inwoners minder op eigen kracht zullen doen en meer vinden dat ze recht hebben op een voorziening. De motivatie om het zelf op te lossen vermindert.
- Financieel risico + veel extra personele inzet
- Meer capaciteit nodig
- Budgetoverschrijding
- Wanneer de aanzuigende werking te groot is, hoe kunnen we dan het huidige voorzieningenniveau in stand houden?
- Zie antwoord 10, het maatschappelijk effect is groot
- Financiële risico's.

Antwoordoptie b: 'Nee...'

- Mogelijk wel als gemeenten het zelf moeten doen
- We zien risico's voor de impact van het wetsvoorstel niet aan de uitvoering zelf
- Mits CAK hier een rol in behoudt

Vraag 12: 'Wat zijn voor u randvoorwaarden om een zorgvuldige invoering van het wetsvoorstel mogelijk te maken?'

- Tijdige communicatie, compensatie vanuit het rijk
- Volledige formele duidelijkheid
- Ik kaart brengen of het voor een aanzuigende werking zorgt, voor welke voorzieningen en hoe veel. Compensatie vanuit het rijk, niet alleen voor het mislopen van eigen bijdragen maar ook voor de aanzuigende werking.
- Helderheid over beleidsruimte
- Tijdige en duidelijke info wat de keuzemogelijkheden zijn en hoe dit financieel gecompenseerd wordt.
- Financiële gevolgen gemeente goed monitoren en compenseren waar nodigcommunicatie zowel vanuit het rijk, cak als gemeente op orde
- #naam?
- De wet moet tijdig gepubliceerd zijn, hierbij moet ook de uitvoeringcosequentie duidelijk zijn om hier op te kunnen inspelen. Er moet duidelijkheid zijn over de monitor; de uitvoering hiervan, maar ook wat wordt gedaan met de uitkomst. Nu wordt nu een beheersmaatregel verkleind. Hier moet een werkend alternatief voor terugkomen.bij een groeiende de vraag moet geleverd kunnen worden zowel financieel als uitvoering door het werkveld: arbeidkrachten moeten beschikbaar zijn.
- Betere afstemming met wlz.tijdige vaststelling van de wetswijziging (ruim voor 1-1-2019).
- Tijd om e.e.a. Gedegen voor te breiden en uit te kunnen voeren. - goede en duidelijke informatie voorziening (zie ook vraag 1)
- Op tijd duidelijkheid, goede ondersteuning vanuit landelijke partijen maar pas op met standaard brieven die meer kwaad dan goed doen.
- 100 % zekerheid dat de stijging van de kosten door het rijk wordt meegenomen en dat de verdeelsleutels van het gemeentefonds voldoende rekening houdend met de vergrijzing, die per gemeente verschilt.

- Goede doorrekening van de financiële consequenties goede informatie over de wijzigingenvoldoende tijd om te implementeren.
- Goede doorrekening van de financiële consequenties goede informatie over de wijzigingenvoldoende tijd om te implementeren.
- Op tijd duidelijkheid over de invoer, de uitvoeringsconsequenties, samenwerking met cak etc. Communicatie richting cliëntengraag centraal organiseren.
- Tijdige en uitvoerbare besluitvormingrealistische structurele financiële compensatiegoede afstemming met cak en andere betrokken partijen: bijvoorbeeld als het gaat om wijziging van 4 weken naar maand: dit moet overal dan ook doorgevoerd worden.
- Dekkende financiële middelen of juridische instrumenten om inwoners ook in de toekomst te wijzen op eigen (financiële) verantwoordelijkheden om zelf in oplossingen te voorzien.
- Tijd om zaken landelijk goed door te denken (dus geen onnodige open eindjes)
- Voldoende tijd en geld
- Geen
- Communicatie naar burger moet ook vanuit het rijk goed gebeuren
- Zie vraag 1ruim op tijd moet duidelijk zijn wat, hoe en wanneer de wijziging vankracht gaat zodat er tijd is om e.e.a. In te richten qua systemen eninformatievoorziening
- Voldoende financiële ondersteuning vanuit het gemeentefonds
- Zie antwoorden vraag 1.
- Voldoende compensatie voor financiële consequenties. Heldere communicatie naar inwoners door cak en waar nodig in aanvulling door gemeenten.
- #naam?
- * volledige financiële compensatie vanuit het rijk voor zowel de misgelopen inkomsten uit de eigen bijdrage als de aanzuigende werking, dus toename Wmo voorzieningen.* voldoende tijd tussen publicatie van de wet en de ingangsdatum om een zorgvuldig gemeentelijk besluitvormingstraject te kunnen borgen: aanpassing van de gemeentelijke verordening met inspraakmoment kost tenminste 6 maanden.* beleidsruimte voor: - uitzonderingen en afwijkingen in relatie tot eigen bijdrage - verruiming van de definitie van eigen (financiële) kracht
- Zie vraag 10. Duidelijkheid over de kaders, middelen (personeel, financiën, monitoring), tijdige communicatie zodat de implementatie op tijd kan worden opgestart.
- -een hogere financiële compensatie;-invoering vanaf 1 januari 2020 zodat het zowel beleidstechnisch als administratief gedegen voorbereid en geãfãmplementeerd kan worden;- voor 2019 geen tussenvorm in de vorm van een amvb;
- Tijdige publicatiebudgettenbeleidsvrijheid
- Voldoende voorbereidingstijd en aanvulling budgetten door rijksbijdrage
- Financiële compensatie vanuit het rijk voor zowel de misgelopen inkomsten uit eb als de aanzuigende werking van voorzieningenbeleidsruimte voor a. Uitzonderingen en afwijkingen in relatie tot eigen bijdrageb. Verruiming van de definitie van eigen (financiële) kracht.
- Tijdige communicatie = > handreikinggoede afstemming cakvoldoende tijd implementatieinbouw evaluatiemoment om effecten te monitoren.
- Voldoende tijd (10 maanden tot een jaar). Goede vraagbaak bij het ministerie en cak.juiste aanpassingen in het gemeentelijke administratie-systeem om e.e.a. Goed kan verwerken.
- Voldoende tijd voor implementatie, volledige compensatie voor financieel nadeel, als gemeente zelf de toegang kunnen bepalen door middel van verwijzing naar eigen kracht, mantelzorg, algemene voorzieningen, duidelijkheid met betrekking tot het volledige proces voorafgaand aan definitieve invulling van de maatregel

- Een heroverweging van de doelstellingen van het rijk aangaande de uitgangspunten van de Wmo.
- Tijdig duidelijke informatie vanuit het rijk en cak.
- Duidelijkheid over financiële gevolgen en kaders. Komt er compensatie vanuit het rijk en hoeveel. Daarnaast is duidelijkheid nodig over de juridische kaders. Welke mogelijkheden hebben gemeenten om lokaal keuzes te maken in het licht van recente uitspraken van crvb, rechtbank en bijvoorbeeld de amvb rond inkoop Wmo-voorzieningen? Het lijkt erop dat financiële verantwoordelijkheid bij gemeenten wordt belegd zonder dat zij de middelen krijgen om keuzes te maken.
- Duidelijkheid over financiële gevolgen en kaders. Komt er compensatie vanuit het rijk en hoeveel. Daarnaast is duidelijkheid nodig over de juridische kaders. Welke mogelijkheden hebben gemeenten om lokaal keuzes te maken in het licht van recente uitspraken van crvb, rechtbank en bijvoorbeeld de amvb rond inkoop Wmo-voorzieningen? Het lijkt erop dat financiële verantwoordelijkheid bij gemeenten wordt belegd zonder dat zij de middelen krijgen om keuzes te maken.
- -duidelijkheid over invoering (tot op heden nog geen definitief besluit, terwijl wel verordeningen aangepast moeten worden, en nieuw beleid en aanbestedingen in gang gezet moeten worden.
- Zorgvuldig invoeren en de tijd gegund krijgen om het in te voeren.
- Inzicht in de financiële consequenties, mogelijke beheersmaatregelen en goede monitoring.
- Eenduidigheid
- Intensieve samenwerking met het cak - is reeds gerealiseerd
- Een besluit dat de wetwijziging definitief doorgaat. Helderheid over communicatie en daarbij een goed communicatieplan richting de inwoners (factsheets & q&a uitvoering). Daarbij meer inzicht over de rollen en verantwoordelijkheid voor alle betrokken partijen zodat er geen onduidelijkheid kan ontstaan. Maar het belangrijkste is dat wij duidelijk willen weten hoe te handelen per 1 januari 2019. Als er een definitief besluit valt in april 2019, wordt dit met terugwerkende kracht gecorrigeerd door het cak. Communiceert het cak daarnaast ook met inwoners hierover?
- Het beschikbaar stellen van voldoende budget.
- Duidelijkheid over exacte inhoud wetsvoorstel- invoering per 1-1-2020
- Goede monitoring inkomstenderving en aanzuigende werking- extra financiële compensatie indien nodig- betere aansluiting eigen bijdragen wlz (die veel hoger zijn)
- Volledige financiële compensatie vanuit het rijk voor zowel de misgelopen inkomsten uit eigen bijdrage als de aanzuigende werking dus toename inzet Wmo voorzieningen- voldoende tijd tussen publicatie van de wet de ingangsdatum om een zorgvuldig gemeentelijk besluitvormingstraject te kunnen borgen. Aanpassing van de gemeentelijke verordening met inspraakmoment kost tenminste 6 maanden.- beleidsruimte voor:a. Uitzonderingen en afwijkingen in relatie tot eigen bijdrageb. Verruiming van de definitie van eigen (financiële) kracht
- Goede communicatie richting gemeenten en inwoners.reāfâ«le financiële tegemoetkoming voor gedeerde inkomsten uit eigen eigen bijdrage.
- Goede monitoring van de effecten van het abonnementstarief. Voldoende financiële compensatie vanuit het rijk. Tijdig vaststellen nieuwe wet, zodat voldoende ruimte overblijft voor implementatie. Goede communicatie ed.
- Duidelijke randvoorwaarden waarin een gemeente zich mag bewegen. Daarnaast het meerjarenplan rondom deze wetwijziging. Ik hoop dat men inziet wat de impact voor gemeenten is met deze wetwijziging en gemeenten op een redelijke wijze worden betrokken en geïnformeerd. Het is belangrijk dat alle wijzigingen tijdig worden gecommuniceerd zodat

gemeenten hun beleidsvrijheid doordacht kunnen uitvoeren en tijdig de consequenties in kaart kan brengen.

- Mogelijkheden verruimen voor toepassing van artikel 1.2.1 lid a: door het college van de gemeente waarvan hij ingezetene is, te verstrekken ondersteuning van zijn zelfredzaamheid en participatie, voor zover hij in verband met een beperking, chronische psychische of psychosociale problemen niet op eigen kracht, met gebruikelijke hulp, met mantelzorg of met hulp van andere personen uit zijn sociale netwerk voldoende zelfredzaam is of in staat is tot participatie, dan doel ik er natuurlijk vooral op dat het mogelijk gemaakt zou moeten worden dat we het inkomen e/o vermogen mee wegen bij het onderzoek en de te nemen beslissing. dat is volgens mij nog de enige manier om Wmo 2015 uitvoerbaar te houden. De gemeentes moeten in staat worden gesteld de budgetten beschikbaar te houden voor de meest kwetsbare groep. Het meewegen van de eigen mogelijkheden, in de meest breedste zin van het woord, is dan ook een must. een ander belangrijk punt is dat er een goede afstemming komt in de verschillende eigen bijdragen die inwoners moeten betalen ook vanuit andere wetgeving. Het mag niet zo zijn dat inwoners geen overstap willen maken naar de wlz op basis van verschil in eigen bijdrage, terwijl zij wel een wlz zorgvraag hebben.
- Tijdigheid en een transparante heldere communicatie.
- Tijdige en heldere informatie. Dat we anno oktober 2019 nog niet weten wanneer cliëntendoor het cak benaderd worden voor invoering van de tussenvariant per 1/1/209 en er nog geen q&a's voor Wmo consulenten liggen veroorzaakt onnodige ruis en misverstanden.
- Op korte termijn een besluitvorming van de vormgeving van het abonnementstarief en tussenvariant in 2019. Anders lopen processen binnen de gemeente vertraging op om een zorgvuldige uitvoering mogelijk te maken. Zoals het aanpassen van verordeningen, systeemaanpassingen, etc.
- Nu besloten is dat het wetsvoorstel toch doorgevoerd gaat worden, is het noodzakelijk zo snel mogelijk de precieze eisen te weten, zodat wij tijdig kunnen inspelen op deze wijzigingen.
- Haalbaar tijdspad
- Ruimte in de wet om op basis van het inkomen van een cliënt na onderzoek te kunnen besluiten dat iemand het zelf kan betalen en dus niet maatwerkvoorzieningen moet krijgen.
- Ruimere invoeringstermijn om administraties - ook van aanbieders - te kunnen herinrichten. Meer duidelijkheid van wetgever hoe eigen kracht en kracht van het sociaal netwerk nu dan wel toepasbaar zijn.
- Ruimere invoeringstermijn zodat o.a. Aanbieders de tijd krijgen zich in te richten op nieuwe situatie. 2. Meer wettelijke mogelijkheden om eigen kracht en vooral kracht van het sociaal netwerk als uitgangspunt steviger te maken. Bijv. Gebruikelijke zorg verplichten.
- Goede handleiding. Eenvoudige systematiek wat betreft informatie uitwisseling met het cak (zo weinig mogelijk bureaucratie voor gemeente, instellingen en inwoners).
- Zie vraag 1, een vastgestelde wet en helderheid in de (weinig resterende) beleidsvrijheid. Eventueel ondersteuning vanuit vng middels een implementatieplan en/of goede voorbeelden van beleidsinstrumenten / algemene voorzieningen die een toegevoegde waarde hebben zonder bureaucratie. voldoende financiële middelen om de toenemende instroom op te vangen; het kan niet zo zijn dat het rijk de lusten heeft (zorg is geregeld en er is geen cumulatie van eigen bijdragen) en de gemeente draagt de lasten door tekorten te moeten opvangen met belastingverhoging. nieuwe duiding van de Wmo, eigen kracht. Voldoende implementatietijd.
- Er zal een systeem ontwikkeld moeten worden om het innen van de eigen bijdrage door de gemeente mogelijk te maken. Dit zou landelijk systeem moeten zijn. de wet moet voldoende duidelijkheid geven over de te innen bijdragen en de mogelijkheid van de gemeente om daar

nog een eigen beleid op te ontwikkelen. er moet een mogelijkheid blijven bestaan om maatwerk toe te passen.

- Voldoende tijd voor implementatie- volledige compensatie voor financieel nadeel- als gemeente zelf de toegang kunnen bepalen door middel van verwijzen naar eigen kracht, mantelzorg, algemene voorzieningen.- duidelijkheid met betrekking tot het volledige proces voorafgaand aan definitieve invulling van de maatregel.
- Genoeg tijd.....
- Helder juridisch kader. Afdoende financiële compensatie. Voldoende inzicht in (monitor)gegevens. Het cak bestand moet beschikbaar zijn en blijven (op basis historische gegevens en ontwikkelingen cliëntenbestand en financiën) om beleidswijzigingen te kunnen doorvoeren. Dit is met name van belang om de aanzuigende werking te kunnen bepalen (zijn het terugkeerders en over welke derving van inkomsten spreken we).
- Voldoende tijd en zorgvuldigheid om in regionaal verband te kunnen anticiperen op de (mogelijke) inhoudelijke en financiële consequenties.
- Het kunnen inperken van de aanzuigende werking als gevolg van de invoering van het abonnementstarief zien wij als de belangrijkste randvoorwaarde.
- Voldoende personele capaciteit s.m. Duidelijkheid over het aannemen van de wetwijziging goede monitoringsinstrumenten voldoende implementatietijd
- Mogelijkheid om inkomenspolitiek te kunnen toe passen². Algemene voorziening geheel erbuiten laten³. Duidelijk visie opnemen in de wet op wat eigen kracht en zelfredzaamheid is (ook financieel) en hoe dit zich verhoudt met de visie op langere termijn.
- #naam?
- Zie antwoord vraag 1
- Aanpassing verordening en een zorgvuldige communicatie
- Tijdige informatie, voldoende financiële compensatie.
- Er moet tijdig duidelijk zijn hoe de wet precies gewijzigd is en de vaststelling van de wet moet ook ruim voor de ingangsdatum plaats vinden. Als er beleidskeuzes gemaakt moeten worden nav de wet en aanpassingen in de verordening moeten worden gedaan, dan is daar tijd voor nodig. Daarnaast moet er goede afstemming zijn over communicatie richting inwoners en zorgaanbieders over de wijzigingen.
- Voldoende financiële dekking voor deze regeling. Deze wordt nu nog te gemakkelijk ingevuld door de minister. - maatregelen om de zorgval wlz-Wmo te voorkomen. - administratieve impact voor gemeentes en zorgaanbieders zoveel mogelijk beperken. Voor deze wijziging vooral bij het cak door.- tijdige verstrekking van praktische informatie over de invoering. Bijv. Instructie door cak,- cak blijft uitvoerende partij- monitoring aanzuigende werking klanten op Wmo voorzieningen en zorgval wlz naar Wmo per 01-01-2019 van start laten gaan en in de zomer evalueren. Daardoor nog voldoende tijd om voor 1 januari 2020 maatregelen te nemen (bijv. Middels een amvb).
- Voldoende voorbereidingstijd en middelen.
- Alles moet volledig in kaart gebracht worden, alle haken en ogen. Liever gisteren dan morgen. Hierbij ook rekening houdend met de aanzuigende werking, dit niet gemakshalve negeren en hier ook een budget voor beschikbaar stellen. duidelijkheid en transparantie is het belangrijkste, weten wat je te wachten staat en wat je hiervoor moet doen. Momenteel is te veel te onduidelijk.
- Voldoende tijd om het administratief goed te regelen. en volledige compensatie van de gedeerde inkomsten én de extra verstrekkingen door het rijk.
- Monitoring impactbijsturende maatregelen mocht aanzuigende werking fors zijn goede afstemming tussen backoffice gemeente en cak

- Voldoende compensatie van de gemeente en monitoring van de toegenomen vraag naar voorzieningen.
- Vooral tijd en geldelijke compensatie.
- Geef gemeenten de tijd om na te denken over manieren waarop met de aanzuigende werking kan worden omgegaan. Biedt daarnaast financiële garanties en handvatten om de instroom te kunnen beperken als blijkt dat de kosten voor gemeenten door het invoeren van deze wet in de problemen komen.
- #naam?
- Duidelijke informatie welke gevolgen het heeft en voor het gemeentelijk beleid. Het liefst met een soort keuzeboek waarin de mogelijk- en onmogelijkheden zijn genoemd. Iedere gemeente krijgt immers dezelfde vragen voor de kiezen en niet iedere gemeente hoeft het wiel uit te vinden.
- Duidelijk tijdspad.
- Voldoende tijd om het beleid aan te passen en de communicatie naar inwoners naar behoren uit te kunnen voeren.
- Uitgangspunten decentralisaties als rijk nog eens onder de loep nemen, gemeenten hadden beleidsvrijheid.- handvatten om het financieel goed houdbaar te houden omdat gemeenten al tekorten hebben in de zorg en het aantal cliënten alleen maar toeneemt en het kabinet niet voornemens is dit te compenseren
- Meer budget.
- Tijdig publiceren van de gewijzigde wetteksten.
- Een goede communicatie tussen zorgleveranciers en het cak en de gemeenten waarbij de softwareleverancier in elke stap vooraf wordt meegenomen.
- Financiële compensatie en tijdige bekendmaking van de definitieve wetswijziging.
- Voldoende tijd voor de invoering en voldoende compensatie van gedeerde inkomsten.
- Sturingsmogelijkheden op de instroom in de maatwerkvoorzieningenvoldoende financiën om de inwoners de zorg te leveren.
- Inzicht in financiële consequenties zodat tijdig bepaald kan worden of aanpassing van beleid of inkoop nodig is.
- Tijd en geld
- Tijdig duidelijkheid over praktische zaken zoals uitvoering eigen bijdrage. Wie legt deze eigen bijdrage op? En indien het de cak is welke gegevens dient de gemeente daarvoor te verstrekken? Dit heeft (mogelijk) gevolgen voor de inrichting van de administratie.
- Duidelijkheid. Redelijke financiële compensatie. Maatregelen tegen aanzuigende werking, bv. Huishoudelijke hulp uitzonderen of uit de Wmo halen.
- Een duidelijk wetsvoorstel zodat we kunnen gaan communiceren met onze inwoners, daarnaast willen we als gemeente graag weten wat we kunnen verwachten aan compensatiemaatregelen. We willen weten of we onze looptijden voor de voorzieningen aan kunnen passen, bijvoorbeeld die van de woonvoorzieningen. Die staan nu op 3 jaar looptijd maar dit staat niet in verhouding tot de inkomsten die wij daaruit genereren. Al helemaal niet met de invoering van het abonnementstarief.
- Financiële compensatie door het rijkbeleidsvrijheid vergroten met betrekking tot de toegang van voorzieningen.
- Duidelijkheid over mogelijkheden beleidsvrijheid.- financiële compensatie voor de nadelige gevolgen voor de gemeenten die voortkomen uit de invoering van het abonnementstarief.- model tekst om de verordening juridisch correct aan te passen.- communicatietools richting de inwoners

- De gemeente zou handvatten moeten krijgen om een halt toe te kunnen roepen aan de verwachte aanzuigende werking. Hoe voer je het gesprek met burgers die menen recht te hebben op voorzieningen? voldoende tijd om de wetswijziging te kunnen implementeren.
- Voldoende tijd voor een zorgvuldige voorbereiding van het nieuwe beleid. Om een goede beleidsafweging te maken is het van belang tijd te krijgen voor burgerparticipatie. Daarnaast zal onderzoek moeten worden gedaan om een inschatting te maken van de (financiële) gevolgen van de wetswijziging en het daarop aangepaste gemeentelijk beleid en de daarin gemaakte keuzes binnen de gegeven beleidsvrijheid. Verder werken we zo veel mogelijk integraal wat betekent dat er tijd moet zijn een integrale afweging te maken over het al dan niet opleggen van een eigen bijdrage aan bepaalde klantgroepen en/of bepaalde voorzieningen. Daarnaast is het van belang dat er vanuit het rijk voldoende financiële compensatie is waarbij niet alleen wordt gekeken naar de afname van de inkomsten maar ook naar de toename van de uitgaven als gevolg van de wetswijziging. En tot slot is ondersteuning in de communicatie op landelijk niveau gewenst. Bijvoorbeeld door een toegankelijk overzicht met veelgestelde algemene vragen over de wetswijziging, zodat niet iedere gemeente zelf hiermee aan de slag moet. Bijvoorbeeld over overgangsrecht en de samenhang met andere bijdragen, die inwoners voor zorg moeten betalen.
- Abonnementstarief hanteren als daadwerkelijk abonnementstarief: laat de kostprijs los: betalen voor zolang de dienstverlening afgenomen wordt: los van een eventueel reeds betaalde kostprijs, vanwege de arbeidsintensieve administratie in dat kader. Daarnaast verwacht ik ruimte om algemene voorzieningen uit te blijven zonderen. ik verwacht ook dat het rijk ook daadwerkelijk met aanvullende sturingsmogelijkheden voor ons als gemeenten komt, wanneer de aanzuigende werking zichtbaar wordt.
- Meer tijd om dit goed te regelen
- Meer beleidsvrijheid gemeenten met mogelijkheden voor differentiatie van hogere inkomens en goede financiële compensatie. Ook dienen middelen beschikbaar te zijn om goede effectmeting uit te kunnen voeren Wmo-monitor cak biedt nu schat aan informatie, hoe borgen we dat in toekomst?
- Tijdige duidelijkheid zodat een goede voorbereiding mogelijk is.
- Meer duidelijkheid cq. Ruimte over cq bij de mogelijkheid om inkomen en vermogen mee te nemen in het keukentafelgesprek en ook mee te laten wegen bij toekenning of afwijzing.
- Regelruimte ervoor terug bij gemeenten (bijv algemene voorzieningen, inkomensgrenzen voor huishoudelijke hulp)- tijd en geld voor veranderingen per 2020.
- Voorwaarden i.p.v. Randvoorwaarden! zelfde voorwaarden als bij elke uitvoering van beleid: doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid.
- Voorwaarden i.p.v. Randvoorwaarden! zelfde voorwaarden als bij elke uitvoering van beleid: doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid.
- Het wetsvoorstel moet tijdig beschikbaar zijn. De vng moet de modelverordening tijdig aanpassen. als de algemene voorzieningen ook worden opgenomen moet hiervoor administratief een eenvoudige oplossing voor komen (als verminderen administratieve lasten een doel is, moet hier dus goed over nagedacht worden).
- Tijdige aanpassing van softwaresystemen.
- Vroegtijdig duidelijkheid over de wet. Zolang het nog een voorstel is, is het als gemeente moeilijk om te anticiperen. Het kost behoorlijk wat tijd om zowel met college, gemeenteraad als adviesraden te spreken en goede afwegingen te kunnen maken. Daarnaast is het wellicht ook nog nodig om voorzieningen op een andere wijze in te kopen. Deze procedures hebben ook hun doorlooptijd.

- Om een zorgvuldige invoering mogelijk te maken had het rijk naar de bezwaren van gemeenten moeten luisteren en had er een wijziging plaats kunnen vinden die ook recht doet aan de Wmo visie van eigen kracht/zelfredzaamheid. voor de invoering van dit wetsvoorstel hebben we lokaal voornamelijk, informatie, tijd en geld nodig om wijzigingen door te voeren en de extra toeloop te kunnen financieren.
- Voldoende tijd om het op een zorgvuldige manier in te voeren, waarbij ook inwoners tijdig kunnen worden voorbereid. voldoende middelen om de dienstverlening naar de meest kwetsbare inwoners op hetzelfde goede niveau te kunnen houden.
- Reële voorbereidingstijd en inzicht in de gevolgen
- We vinden het abonnementstarief te laag, want het geldt voor alle voorzieningen in het betreffende huishouden. Mensen met een hoger inkomen zullen hun huishoudelijke hulp niet meer particulier regelen.
- Duidelijkheid bieden
- Wie is de doelgroep van de Wmo, kan de deze worden aangescherpt? hoe borgen de kantelingsgedachte van de Wmo? voldoende budget om de Wmo verantwoord te blijven uitvoeren. Wij willen niet gedwongen worden om keuzes te maken en zo kwetsbaren te benadelen doordat de groep klanten te groot wordt.
- Garantstelling financiële gevolgen invoering abonnementstarief-uitvoering door cak
- Een goede monitoring mbt de effecten en de bereidheid hier aanvullende maatregelen voor te maken indien dat noodzakelijk is.

Vraag 13: 'Als er andere zaken zijn die u met ons wilt delen m.b.t. de uitvoeringstoets, dan kunt u die hieronder kwijt.'

- Periode 13 eindigt in 2019 op 29 december!
- Wij vinden het abonnementstarief voor diensten en verblijf nog wel te billijken, want we willen dat mensen langer zelfstandig thuis wonen en dat mantelzorgers ontlast worden. Voor hulpmiddelen en woningaanpassingen vrezin wij perverse ontwikkelingen: lekker op kosten van de gemeente. De voorzienbaarheid blijkt hier juridisch ook al een probleem. We zouden dus op z'n minst graag een splitsing willen.
- De keuzes die in deze enquête zijn voorgelegd en beantwoord zijn, moeten worden geïnterpreteerd als een denk richting. Hierover zijn nog geen formele besluiten genomen. Er zijn nog te veel onduidelijkheden om dit proces in te gaan.
- Lastig in te vullen omdat tegen de tijd dat dit speelt we al maanden ervaring hebben met abo-tarief via de amvb. Dus eigenlijk vul je deels een uitvoeringstoets amvb in.
- Wij hebben in Alkmaar maatwerkvoorzieningen. Deze enquête heb ik daarom ingevuld als dat het om 2019 ging. Als dit niet de bedoeling was kunnen jullie hem als niet verzonden beschouwen.
- Budgetverhoging die hogere kosten dekt.
- Nogmaals een pleidooi om de periodieke verplichte aanlevering van productiegegevens vanuit gemeenten en/of aanbieders te schrappen en daarmee een gigantische administratieve lastenverlichting bewerkstelligen. Met de invoering van het abonnementstarief zou de gemeente moeten kunnen volstaan met het aanleveren van de klantgegevens bij het CAK, waarmee deze geregistreerd staat als abonnee voor de Wmo en vanuit die optiek maandelijks het abonnementstarief verschuldigd is, ongeacht de inzet. Deze enquête is ingevuld door de GR Peelgemeenten, een gemeenschappelijke regeling van de gemeenten Asten, Deurne, Gemert-Bakel, Laarbeek en Someren. De gemeenten Asten en Gemert-Bakel hebben de enquête zelf

ingevuld en verstuurd. Deze enquête is ingevuld namens de gemeenten Deurne, Laarbeek en Someren.

- Monitoren van aanzuigende werking is pas het begin, concrete maatregelen (landelijk) zijn vervolgens nodig.
- Deze vragenlijst vraagt wat wij nodig hebben om de wet goed in te voeren. Wij zouden liever zien dat de VNG acteert op het niet laten doorgaan van deze wetswijziging 2020 c.q. De maximalisatie van de EB voor maatwerk in de amvb 2019.
- Niet duidelijk wat bedoeld wordt met uitvoeringstoets, vandaar geen toelichting...
- Dit moment benutten om de visie op het gebied van 'geen inkomenspolitiek lokaal' te herdefiniëren of herbevestigen. Daarbij speelt ook de vraag in hoeverre de financiële mogelijkheden van een cliënt betrokken kunnen worden bij de zelfredzaamheid (om zelf oplossingen te kopen). Hierover bestaan uiteenlopende opvattingen die eenduidig beleid en uitvoering in de weg staan.
- Nogmaals een pleidooi om de periodieke verplichte aanlevering van productiegegevens vanuit gemeenten en/of aanbieders te schrappen en daarmee een gigantische administratieve lastenverlichting bewerkstelligen. Met de invoering van het abonnementstarief zou de gemeente moeten kunnen volstaan met het aanleveren van de klantgegevens bij het CAK, waarmee deze geregistreerd staat als abonnee voor de Wmo en vanuit die optiek maandelijks het abonnementstarief verschuldigd is, ongeacht de inzet.
- Wij betreuren het dat niet naar de argumenten van gemeenten m.b.t. De invoering van het abonnementstarief is geluisterd en dat de invoering niet de gewenste effecten heeft. Dit alles is met argumenten verwoord in een door gemeenten ingediende motie
- Een uitgebreid onderzoek naar inkomen en het algemeen gebruikelijk zijn van een huishoudelijke hulp, welke wordt aanvaard door de crvb (op basis van een aangepaste wet?) En waardoor gemeenten meer mogelijkheden hebben om niet over te gaan tot het toekennen van maatwerk.- Een uitgebreid onderzoek naar normen voor huishoudelijke taken (lagere normen dan onder de AWBZ), welke toepasbaar is voor alle gemeenten, en welke worden aanvaard door de crvb.
- Monitoren van aanzuigende werking is pas het begin, concrete maatregelen (landelijk) zijn vervolgens nodig.
- Zie eerdere antwoorden...
- Roep nogmaals op om het niet in te voeren. Zoek in de volle breedte, dus over de verschillende domeinen heen!!, een oplossing voor de stapelingsproblematiek, niet enkel binnen de Wmo.
- Zie 10.
- Heb mijn (financiële) zorgen in bovenstaande blokken geuit.
- Geweldig voor alle burgers met zorg! Duidelijk en betaalbaar.- Jammer dat de rekening teveel bij de gemeente ligt.- Administratief: inregelen van ICT betreffende het overschakelen van 4 weken naar maand.- Basisvraag: waarom doen we eigenlijk nog een eigen bijdrage systeem? Kunnen we die adm. Molen niet stoppen? Afweging kosten - baten. Het kosten bewust maken en houden van inwoners bereik je niet met €17,50 per maand. En als we de EB dan toch nodig vinden/ hebben, is het innen dan niet eenvoudig(er) te maken. Bijvoorbeeld door € 17,50 te verwerken in de zorgtoeslag of belasting.
- Feitelijk wordt de wet al half ingevoerd op 1 januari 2019. Een deel van onze algemene voorzieningen is zo ingericht dat ze aantrekkelijker zijn dan maatwerk, omdat ze goedkoper zijn. Met de invoering van het abonnementstarief is die prikkel weg en dat gebeurt al op 1 januari. Ik vind het echt onfatsoenlijk dat we nu noodverbanden moeten gaan aanleggen voor een amvb die nog niet is vastgesteld, zonder dat we de tijd hebben goed na te denken over alternatieven die passen bij de nieuwe situatie.

- Waarom €17,50? Dit bedrag is lang geleden vastgesteld. Biedt de wetwijziging nog de mogelijkheid om een ander bedrag als 'ondergrens' te nemen?
- Bezint eer ge begint
- Het kan zijn dat wij als gemeente niet volledig in beeld hebben wat wij allemaal aan moeten passen met de invoering van deze nieuwe regeling. Het zou fijn zijn als we een soort lijst met aandachtspunten zouden kunnen ontvangen.
- Dat de gemeente niet volledig wordt gecompenseerd voor deze maatregel is eigenlijk iets dat niet kan. Zijn de financiële consequenties wel bij de minister in beeld?
- Voor inwoners en gemeenten is het heel onhandig dat er een knip is gemaakt tussen 2019 en 2020. En daarbij zien we dat er veel haastwerk is. De amvb voor 2019 ligt er nog niet eens en de gemeenten worden wel geconfronteerd met een hele krappe invoeringstijd. Ook de communicatie richting inwoners maakt dat niet makkelijk. En dan is het ene gecommuniceerd en komt het volgende eraan. Waarom niet wat meer tijd zodat er vroegtijdig duidelijk en eenduidig over gecommuniceerd kan worden en het geeft tijd om alle wijzigingen goed door te voeren.
- Deze wetwijziging gaat ook veel tijd vergen van ict en systemen waarop gemeenten en aanbieders draaien. Wij registreren bijvoorbeeld niet als een klant een algemene voorziening heeft.